

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมือง
ในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง

มิถุนายน 2563

สัญญาเลขที่ RDG6210017

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดู
การเลือกตั้ง: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชุดโครงการ

เมื่อพรรคการเมืองเลือกตั้ง: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพรรค
การเมืองกับประชาชนในฤดูกาลเลือกตั้ง

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี ต้องการตอบคำถามสำคัญคือ ประชาชนมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองอย่างไร ซึ่งมีคำถามเพื่อนำไปสู่การตอบคำถามหลักดังนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นใคร กลุ่มตัวอย่างทำอะไรในทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองอย่างไรบ้าง กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ ความคาดหวัง และได้รับการสนองตอบได้แค่ไหน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ของจังหวัดชลบุรี จำนวน 1113 คน เลือกตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นโดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยคำนึงถึงความครบถ้วนตามกลุ่มอาชีพและเขตการเลือกตั้งทั้ง 8 เขตของ จังหวัดชลบุรี สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

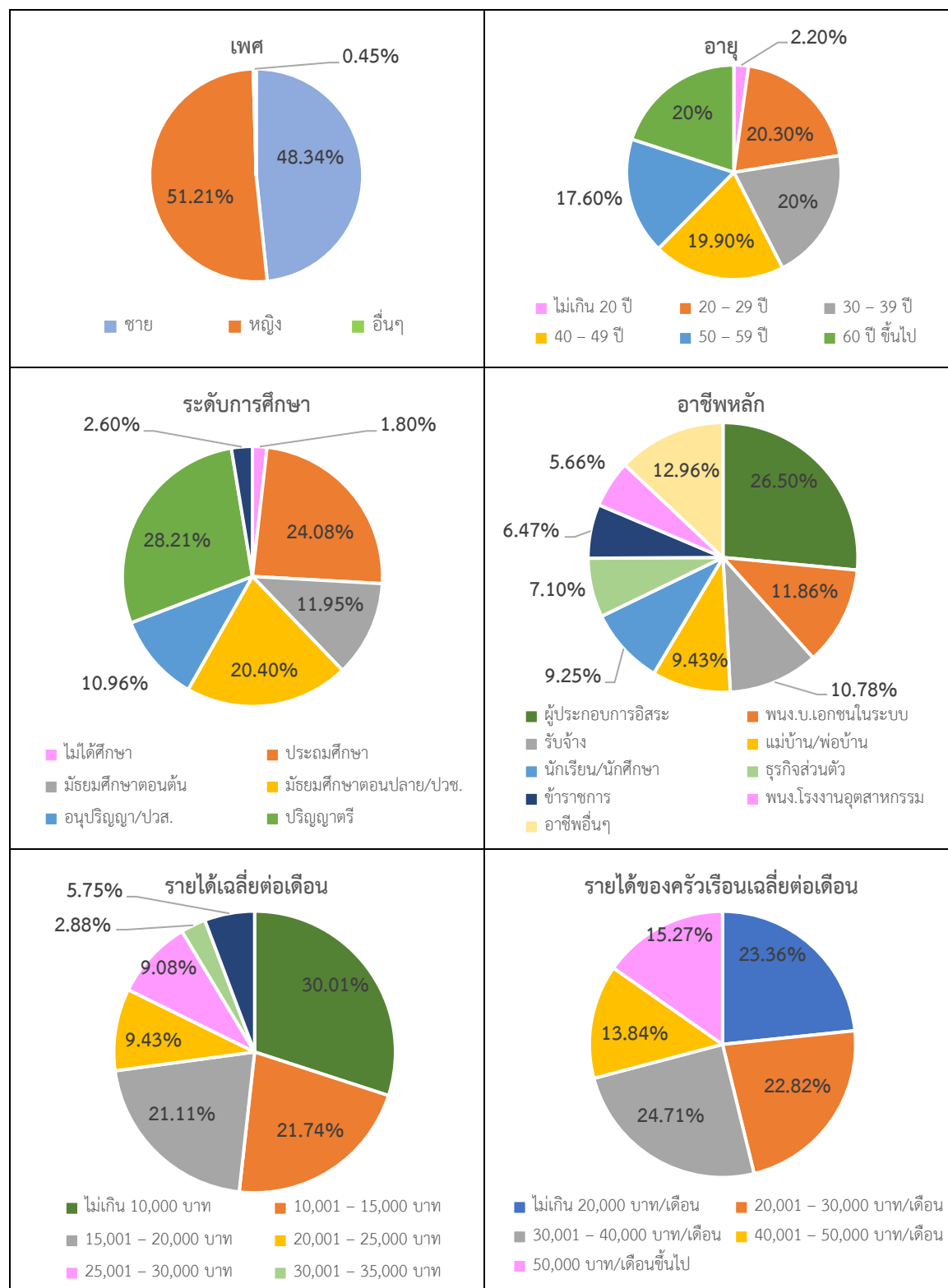
ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนใกล้เคียงกัน มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 29 ปี 30 – 39 ปี 40 – 49 ปี และ 60 ปี ขึ้นไป กลุ่มละ ประมาณร้อยละ 20 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพผู้ประกอบการอิสระ (ร้อยละ 26.50) รองลงมาคือ อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ (ร้อยละ 11.86) และอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 10.78) ตามลำดับ ครึ่งหนึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน และร้อยละ 70 มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน ทั้งนี้ประมาณ ครึ่งหนึ่งมีรายได้หลักแบบรายเดือน และ 1 ใน 3 มีรายได้ไม่แน่นอน ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน ส่วนใหญ่มีภาระรับผิดชอบดูแลครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน 20,001 – 30,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 40,000 บาท/เดือน ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ กลุ่มละประมาณร้อยละ 23 และผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 95 ไม่มีตำแหน่งใดๆ ในชุมชน

ภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประชาชนที่ได้รับการศึกษาในระบบ แต่มีรายได้ไม่สูงและมีอาชีพไม่มั่นคงมากนัก คนเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศ เช่น การจัดกลุ่มของการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองไทยตามรายงานการวิจัยเรื่องทบทวนภูมิทัศน์การเมืองไทยว่า กลุ่มที่ศึกษาซึ่งเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศมีลักษณะ มีการศึกษา ประกอบอาชีพทั้งทำงานบริษัทเอกชน

และทำธุรกิจส่วนตัว มีแนวโน้มเป็นผู้รับจ้าง มีอาชีพที่ไม่มั่นคง (อภิชาติ สถิตนิรามัย, ยุกติ มุกดาวิจิตร, นิติ ภาวิครพันธุ์, 2556, หน้า 38)

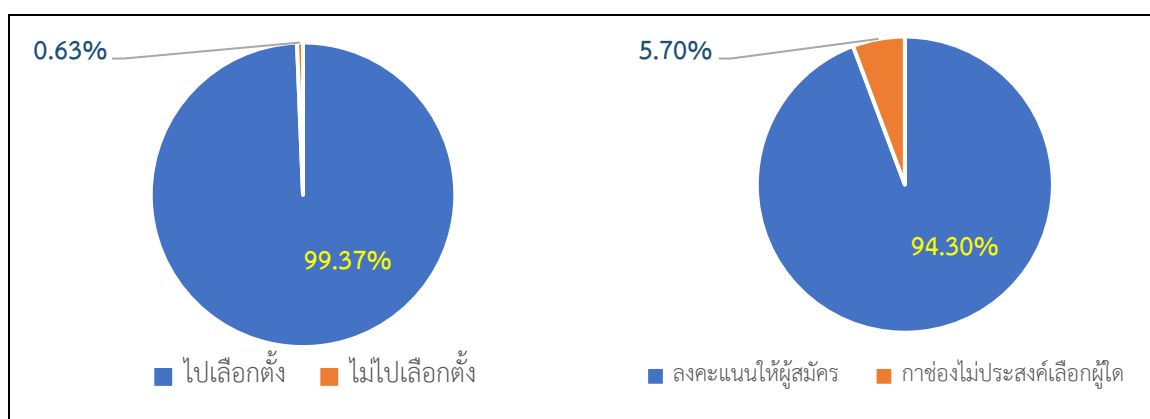
ภาพที่ 1 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

บทบาททางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

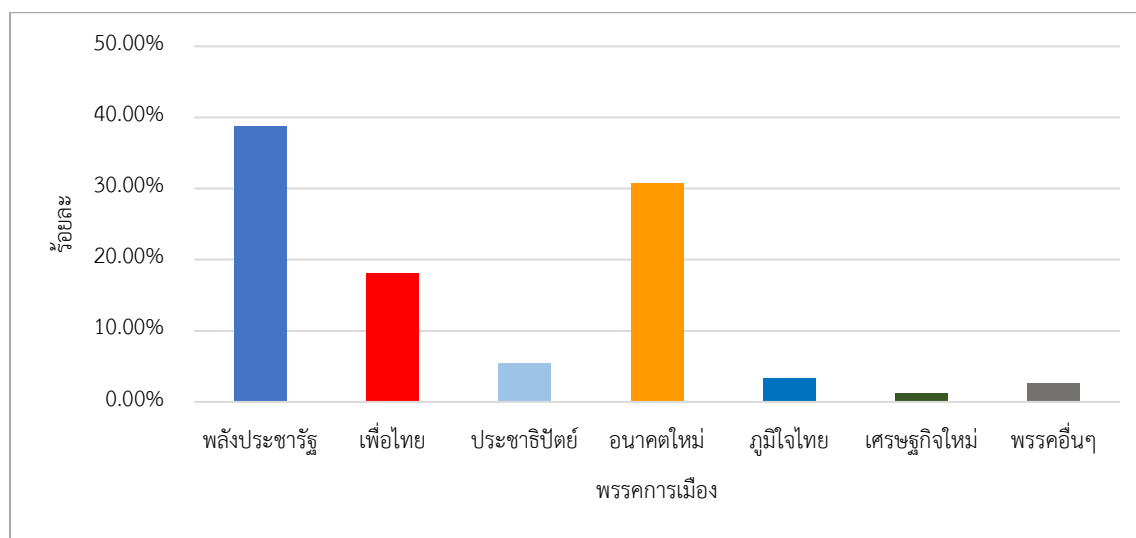
ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 87.33 มีภูมิลำเนาในจังหวัดชลบุรี โดยในการเลือกตั้งเมื่อ วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมด คือ ร้อยละ 99.37 ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในจำนวนนี้ ลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งร้อยละ 94.30 และเป็นกาช่องไม่ประสงค์เลือกผู้ใดร้อยละ 5.70 โดยผู้ตอบแบบสอบถามลงคะแนนให้ผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด (ร้อยละ 38.73) รองลงมาคือ พรรคอนาคตใหม่ พรรคเพื่อไทย และพรรคประชาธิปัตย์ คิดเป็นร้อยละ 30.68 18.02 และ 5.47 ตามลำดับ เหตุผลหลักในการเลือกผู้สมัครเป็นเหตุผลจากพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลจากตัวผู้สมัคร และเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิดซึ่งจะถูกนำมาเป็นเหตุผลในการพิจารณาเลือกน้อยกว่าด้านอื่นๆ

ภาพที่ 2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562

ภาพที่ 3 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือก ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.

2562

เมื่อสอบถามว่าผู้ตอบแบบสอบถามเคยทำกิจกรรมทางการเมืองหรือไม่ โดยสร้างข้อคำถามแบบ เช็คลิสต์กิจกรรมทางการเมือง ดังนี้ การทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง การเดินขบวนประท้วง การแสดงการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์ การลงชื่อแสดงจุดยืน การรณรงค์หาเสียง การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางการเมือง การยื่นหนังสือถึงหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง การส่งจดหมายหรือเขียนเรื่องร้องเรียน การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การลงสมัครรับเลือกตั้งระดับต่าง ๆ และอื่นๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 80 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองใดๆ มีเพียงร้อยละ 20 ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ในจำนวนนี้ครึ่งหนึ่งเป็นผู้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง 1 ใน 3 เคยร่วมลงชื่อแสดงจุดยืน และ 1 ใน 5 สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยมากจะเข้าร่วมกิจกรรมตามวาระโอกาส (ร้อยละ 35.71)

สะท้อนภาพพบทบทวนทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างประชาชนนี้ว่า เป็นกลุ่มที่มีอัตราการไปเลือกตั้งสูงมากถึงเกือบร้อยละเปอร์เซ็นต์ แต่มีอัตราการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ ต่างจากอัตราการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมาก หมายความว่าประชาชนเหล่านี้มีความสนใจและยินดีเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองแต่อาจมีเงื่อนไขปัจจัยอื่นทำให้อัตราการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างจากอัตราการไปทำกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ

ปฏิสัมพันธ์และทัศนคติต่อพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

เมื่อพิจารณาการรับข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามรับทราบข้อมูลของทุกพรรคจากช่องทางทีวี/วิทยุ มากเป็นอันดับแรก โดยรับทราบข้อมูลของพรรคพลังประชารัฐ พรรคเพื่อไทย พรรคไทยรักษาชาติ พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคภูมิใจไทย จาก ป้ายประกาศ เป็นลำดับสอง ขณะที่รับทราบข้อมูลของพรรคอนาคตใหม่ พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรคเสรีรวมไทยจากช่องทาง เฟซบุ๊ก เป็นอันดับสอง

เมื่อสอบถามถึงปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมือง โดยสร้างข้อคำถามแบบเช็กलिस्ट ดังนี้ การจ่ายค่าสมาชิกรายปี การจ่ายค่าสมาชิกตลอดชีพ การบริจาคให้พรรคการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมของพรรค อย่างสม่ำเสมอ การติดตามข่าวสารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ การติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับสมาชิกพรรคคนอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ การติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับผู้บริหารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ การติดต่อร้องเรียนขอความช่วยเหลือจากผู้สมัครหรือ ส.ส. ของพรรค การหา/มีช่องทางที่สามารถเสนอความเห็นต่อพรรคได้ การเข้าร่วมประชุมในการประชุมของพรรค และอื่นๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 87.51 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง และมีผู้ที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองเพียงร้อยละ 12.48 ในจำนวนนี้กิจกรรมที่ผู้สนับสนุนพรรคการเมือง 4 ใน 5 ทำ คือ การติดตามข่าวสารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ การจ่ายค่าสมาชิกรายปี (ร้อยละ 28.06)

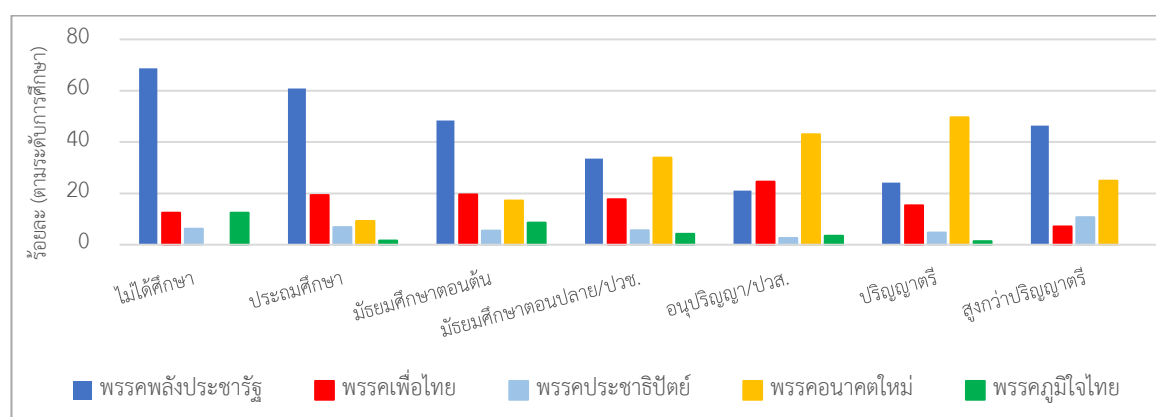
ผลจากการรับรู้ข่าวสารพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อการเลือกตั้ง

ข้อมูลชุดนี้แสดงให้เห็นว่าระดับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมืองและความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งของประชาชนเป็นไปในทางบวก ช่องทางการรับรู้ข่าวสารหลักคือ ทีวี/วิทยุ ในขณะที่มีช่องทางเลือกที่กำลังทวีความสำคัญคือ โซเชียลมีเดีย อย่างไรก็ตามระดับการ “ร่วมกิจกรรม” ทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำสวนทางกับระดับการรับรู้ สะท้อนว่า ระดับความเสรี คุณภาพและประสิทธิภาพของทีวี/วิทยุ ตลอดจนโซเชียลมีเดียมีความสำคัญต่อการรับรู้ของประชาชนเรื่องพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง ในขณะที่คำถามเกี่ยวกับประเด็นเรื่องระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำของประชาชนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองก็น่าจะเป็นคำถามที่ต้องทำการศึกษาวิจัยต่อไป

บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคพลังประชารัฐเป็นผู้ที่ไม่ได้ศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคอนาคตใหม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส. และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ตามลำดับ โดยทุกระดับการศึกษาเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เหตุผลจากตัวผู้สมัคร และเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ การเลือกสังกัดพรรคการเมืองนี้สะท้อนภาพการเลือกนโยบาย หมายความว่านโยบายพรรคพลังประชารัฐเป็นที่ชื่นชอบของประชาชนที่มีการศึกษาน้อย ในขณะที่นโยบายของพรรคอนาคตใหม่เป็นที่ชื่นชอบของประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่า

ภาพที่ 4 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและระดับการศึกษา

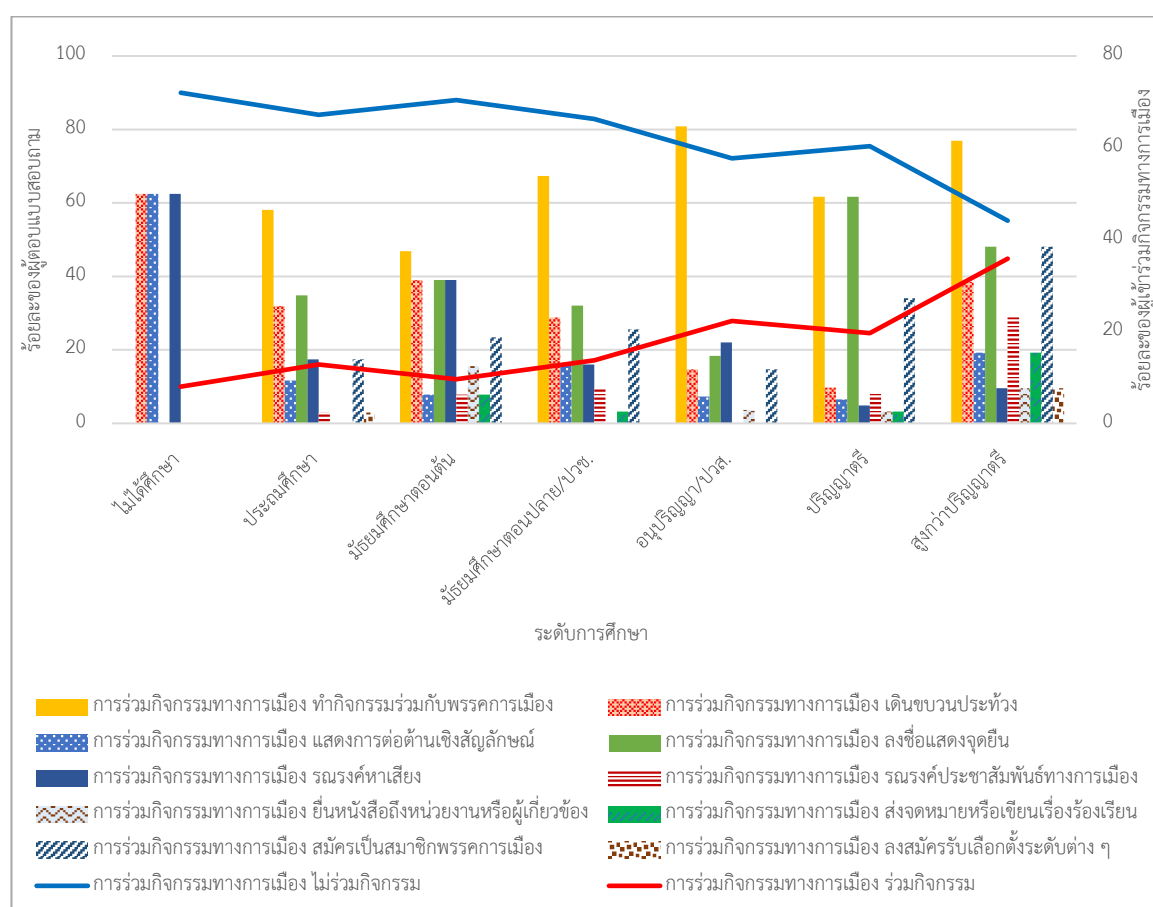

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามากกว่าร้อยละ 40 รู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้ง โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก ครึ่งหนึ่งของผู้ที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีรู้จักพรรคการเมือง โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ

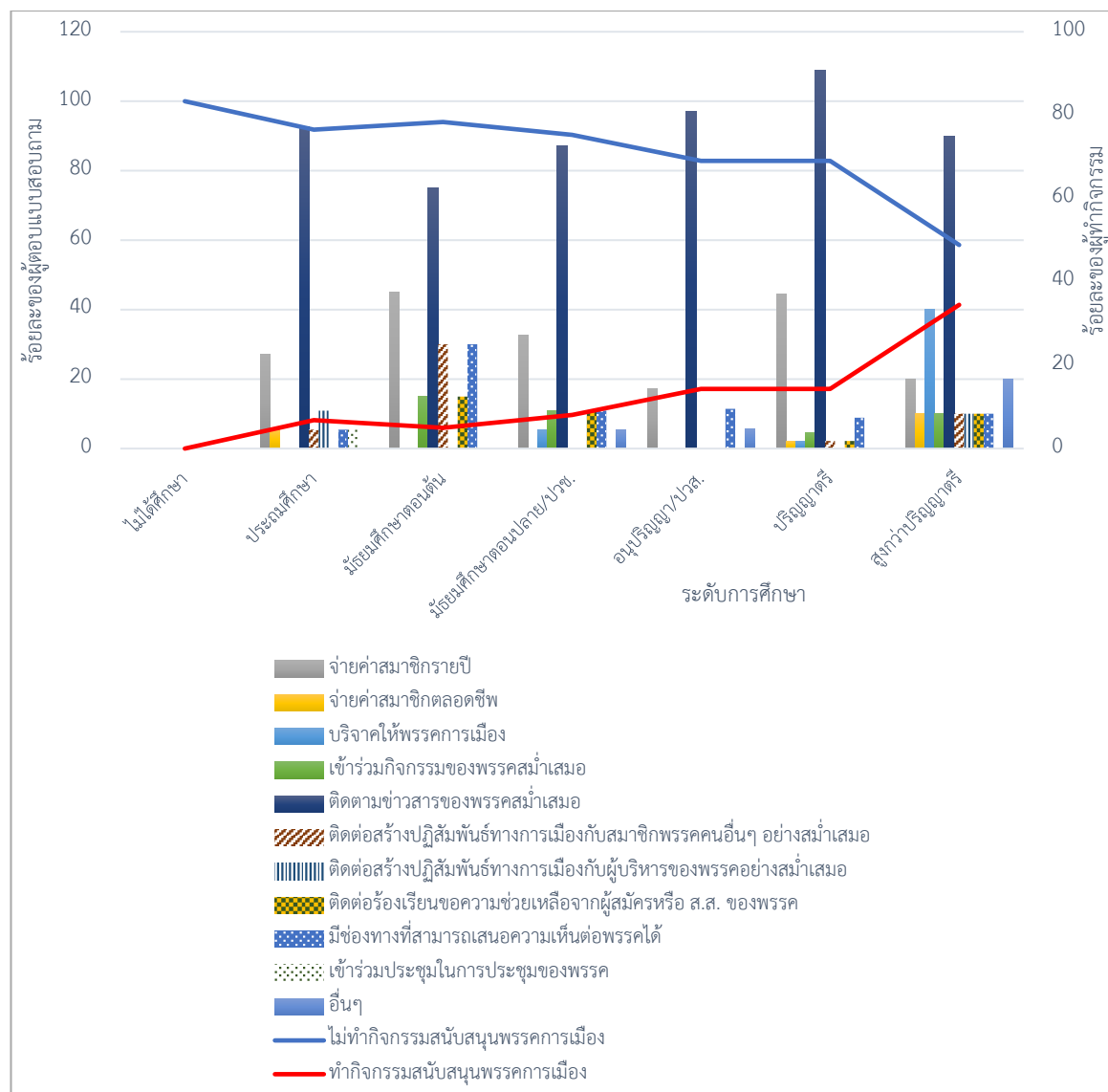
ในกลุ่มผู้ที่ตอบแบบสอบถามว่าสามารถร่วมกิจกรรมทางการเมืองได้นั้น พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไปสามารถเข้าร่วมทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองได้มากกว่ากิจกรรมทางการเมืองอื่นๆ โดยกลุ่มที่ไม่ได้ศึกษาไม่ได้ทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองแต่ทำกิจกรรมประเภทเดินขบวนประท้วง การแสดงการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์ และการรณรงค์หาเสียงในสัดส่วนที่สูงเท่าๆ กัน โดยแนวโน้มของผู้ที่ทำกิจกรรมทางการเมืองมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น ผลการ

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 30.033$, $df = 6$, $Sig = .00$) สะท้อนว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับปฏิสัมพันธ์ทางการเมือง โดยที่ประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองด้วยกิจกรรมที่หลากหลายกว่าและมีสัดส่วนมากกว่า อีกทั้งลักษณะของกิจกรรมที่สามารถใช้ช่องทางซึ่งอาศัยการสั่งสมความรู้และลงทุนด้านเวลามากกว่า เช่น การส่งจดหมายหรือเขียนเรื่องร้องเรียน และการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เป็นต้น

ภาพที่ 5 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและระดับการศึกษา

ภาพที่ 6 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและระดับการศึกษา

อย่างไรก็ตามในการทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นมีแนวโน้มจะทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองได้มากขึ้น โดยมากกว่าร้อยละ 90 ของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ขณะที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีสัดส่วนของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่น ขณะที่ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองเลย สะท้อนว่าระดับการศึกษามีความเกี่ยวข้องต่อรูปแบบการสนับสนุนพรรคการเมือง มีความเป็นไปได้ว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยมีอุปสรรคบางประการในการมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองเนื่องจากมีระดับการรับรู้ข่าวสาร การติดตาม

การเมืองและพรรคการเมืองสวนทางกับระดับการร่วมกิจกรรมทางการเมืองหรือกับพรรคการเมือง ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 45.080$, $df = 6$, $Sig = .00$)

ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อการเลือกตั้ง ทุกกลุ่มการศึกษาเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ ตรงตามความต้องการ/ปัญหาของตนเองเป็นอันดับแรก สำหรับบทบาทของพรรคการเมืองที่ทำให้ตัดสินใจเลือกผู้สมัคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับอนุปริญญา/ปวส. และต่ำกว่า ให้ความสำคัญกับบทบาทการเพิ่มสวัสดิการให้กับประชาชนเป็นอันดับแรก ขณะที่ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญกับบทบาทตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม เป็นอันดับแรก และผู้จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญกับบทบาทแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมเป็นอันดับแรก

สำหรับความคาดหวังต่อบทบาทของพรรคการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรีมีความคาดหวังต่อบทบาทการเพิ่มสวัสดิการมากที่สุด ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาคาดหวังต่อบทบาทการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ และกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีคาดหวังในบทบาทการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมของพรรคการเมืองเป็นอันดับแรก โดยทุกกลุ่มระดับการศึกษาต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาผ่านนโยบายของพรรคเป็นอันดับแรก

ข้อมูลนี้สะท้อนภาพค่อนข้างชัดเจนว่า ประชาชนสนับสนุนการเลือกตั้งและเลือกพรรคการเมืองจากนโยบายที่ตรงกับความต้องการหรือสามารถแก้ไขปัญหาของตนเองได้ตามลักษณะทางชนชั้นของกลุ่ม โดยสังเกตได้จากผู้ที่การศึกษาน้อยเลือกเพราะนโยบายสวัสดิการ ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าเลือกเพราะบทบาทการตรวจสอบ ข้อมูลนี้ยังสะท้อนว่าแม้ว่าคนที่มีระดับการศึกษาต่างกันแต่พวกเขามีวิธีการเลือกเหมือนกันคือ เลือกจากความสามารถในการตอบสนองต่อปัญหาของชนชั้นของตนเองได้ นี่เป็นหลักฐานที่ช่วยในการทำความเข้าใจประเด็นมายาคติว่าชาวบ้าน/คนชนบทเลือกผู้สมัครเพราะระบบอุปถัมภ์หรือเพราะการซื้อเสียง ซึ่งเป็นการเลือกผลประโยชน์เฉพาะหน้ามากกว่าผลประโยชน์ระยะยาว นั้นขัดกับข้อเท็จจริงที่พบจากพื้นที่

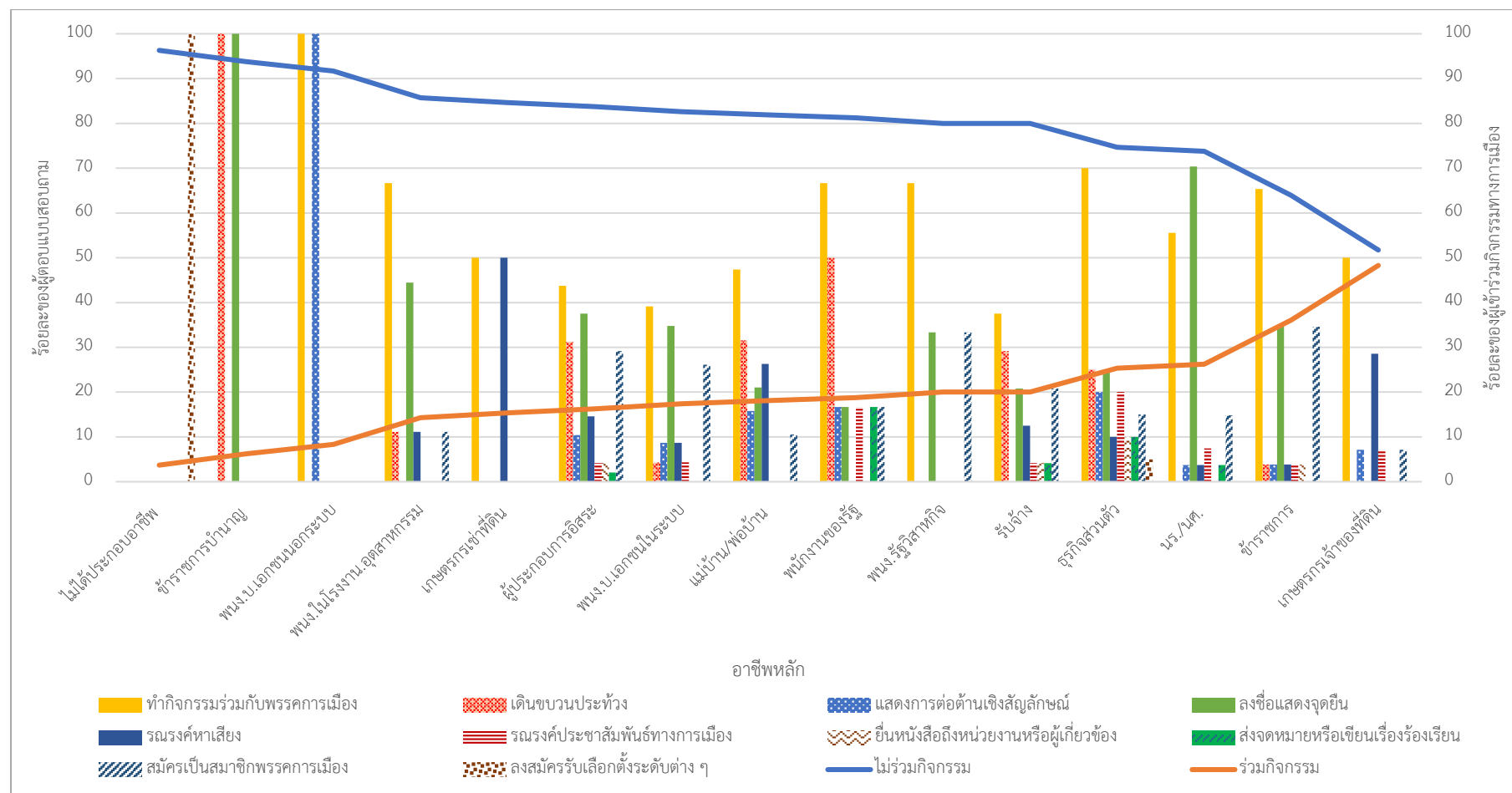
บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมืองจำแนกตามระดับอาชีพ

กลุ่มอาชีพที่เลือกพรรคอนาคตใหม่มากที่สุดคือ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ธุรกิจส่วนตัว และนักเรียน/นักศึกษา ส่วนอาชีพที่เลือกพรรคพลังประชารัฐเป็นอันดับแรก ได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ เกษตรกรเช่าที่ดิน เกษตรกรเจ้าของที่ดิน ผู้ประกอบการอิสระ รับจ้าง แม่บ้าน/พ่อบ้าน ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และข้าราชการบำนาญ โดยเกือบทุกกลุ่มอาชีพเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลจากตัวผู้สมัครและบุคคลใกล้ชิด

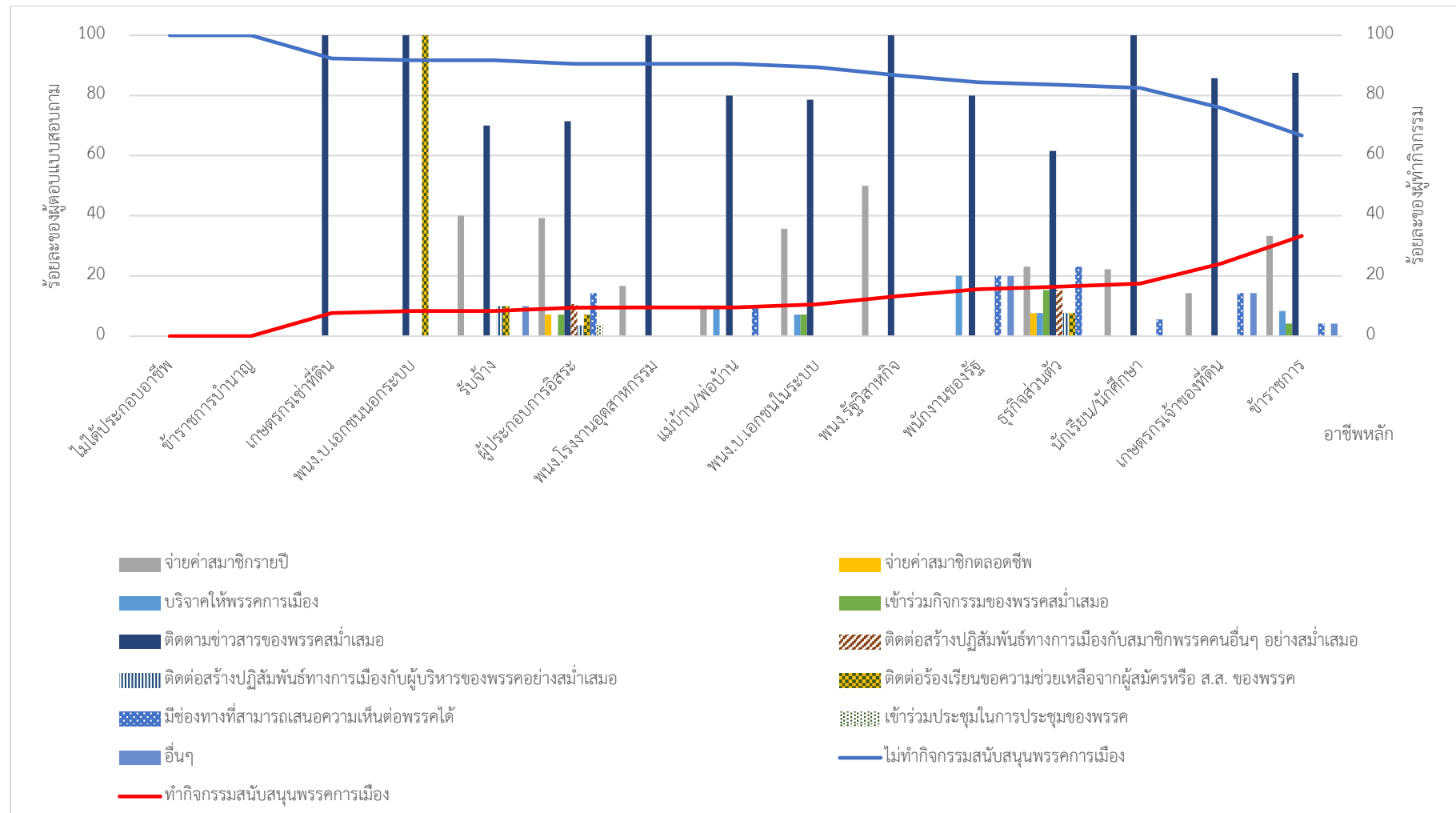
เกือบทุกกลุ่มอาชีพทำกิจกรรมทางการเมืองด้วยการทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองมากเป็นอันดับแรก ยกเว้นอาชีพเกษตรกรเช่าที่ดินและเกษตรกรเจ้าของที่ดินที่ร่วมมรดงค์หาเสียงมากที่สุด ข้าราชการบำนาญเดินขบวนประท้วงมากที่สุด และผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทำกิจกรรมลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่างๆ มากที่สุด ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับการทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่า อาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 42.076$, $df = 14$, $Sig = .00$)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรเช่าที่ดิน ผู้ประกอบการอิสระ รับจ้าง และอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้าน รวมถึงผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และข้าราชการบำนาญทั้งหมด ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง โดยกลุ่มอาชีพที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากที่สุดคือ อาชีพข้าราชการ รองลงมาคือ เกษตรกรเจ้าของที่ดิน สำหรับกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองที่ทุกกลุ่มอาชีพทำมากที่สุดคือ การติดตามข่าวสารของพรรคสมาชิกเสมอ ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า อาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 48.704$, $df = 14$, $Sig = .00$)

ภาพที่ 7 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและอาชีพหลัก

ภาพที่ 8 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและอาชีพหลัก

เกือบทุกกลุ่มอาชีพมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทางบวกต่อการเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของตนเอง เป็นอันดับแรก อาชีพเกษตรกรเจ้าของที่ดินเชื่อว่า การเลือกตั้งไม่ได้เป็นประชาธิปไตย 4 วินาที เป็นอันดับแรก

ทุกกลุ่มอาชีพเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายของพรรคการเมืองที่เลือก เกือบทุกกลุ่มอาชีพตัดสินใจเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาความสำคัญของพรรคที่บทบาทมีเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนมากกว่าบทบาทด้านอื่นๆ แต่อาชีพข้าราชการมีคาดหวังต่อบทบาทตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลมากเป็นอันดับแรก อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมเป็นอันดับแรก อาชีพผู้ประกอบการอิสระคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะมีบทบาทแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียงของพรรคการเมือง แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม และส่งเสริมการลงทุนเป็นอันดับแรกเท่ากันทุกบทบาท ขณะที่อาชีพอื่นๆ คาดหวังว่าพรรคการเมืองจะมีบทบาทเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนเป็นอันดับแรก

ระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาพบว่า อาชีพข้าราชการต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านการทำงานการเมืองของพรรคมากกว่าด้านอื่นๆ อาชีพเกษตรกรเข้าที่ดินต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านโครงการต่าง ๆ ที่มาลงในพื้นที่มากที่สุด อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านส.ส. หรือตัวแทนพรรคในกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด อาชีพข้าราชการบำนาญและผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพต้องการสนับสนุนผ่านการตรวจสอบรัฐบาลของพรรคมากที่สุด ขณะที่อาชีพอื่นๆ ต้องการสนับสนุนผ่านนโยบายของพรรคมากที่สุด

บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมืองจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย

ผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่มากที่สุดอยู่ในกลุ่ม รายได้ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน โดยผู้ที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท/เดือน เลือกพรรคอนาคตใหม่ และพรรคพลังประชารัฐมากเป็นอันดับแรก ในสัดส่วนเท่าๆ กัน และกลุ่มรายได้อื่นๆ เลือกพรรคพลังประชารัฐมากกว่าพรรคอื่น โดยทุกกลุ่มรายได้เลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลด้านตัวผู้สมัครและบุคคลใกล้ชิด

มากกว่าร้อยละ 60 ของกลุ่มรายได้เฉลี่ย 20,001 – 25,000 บาท/เดือน 25,001 – 30,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกับพรรคการเมือง ขณะที่กลุ่มรายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน 10,001 – 15,000 บาท/เดือน 15,001 – 20,000 บาท/เดือน

และมากกว่า 35,000 บาท/เดือน เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองได้ประมาณร้อยละ 40 กลุ่มรายได้มากกว่า 35,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ รองลงมา คือ การลงชื่อแสดงจุดยืน เช่นเดียวกับกลุ่มรายได้อื่นที่ทำกิจกรรม การลงชื่อแสดงจุดยืน เป็นอันดับ 2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 7.930$, $df = 6$, $Sig = .243$)

เมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมทางการเมืองจำแนกตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง และเดินขบวนประท้วง ในสัดส่วนเท่ากันและมีสัดส่วนสูงกว่ากิจกรรมอื่นๆ กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือน 20,001 – 30,000 บาท/เดือน และกลุ่มรายได้มากกว่า 50,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง มากเป็นอันดับแรก และลงชื่อแสดงจุดยืนเป็นอันดับที่สอง กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือน 30,001 – 40,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง มากเป็นอันดับแรก และสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นอันดับที่สอง กลุ่มรายได้ 40,001 – 50,000 บาท/เดือน ลงชื่อแสดงจุดยืนมากเป็นอันดับแรก และทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองเป็นอันดับที่สอง ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนกับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 24.491$, $df = 4$, $Sig = .000$)

เมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท เกือบร้อยละ 90 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง กลุ่มรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีสัดส่วนของผู้ที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากกว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 19.308$, $df = 6$, $Sig = .004$)

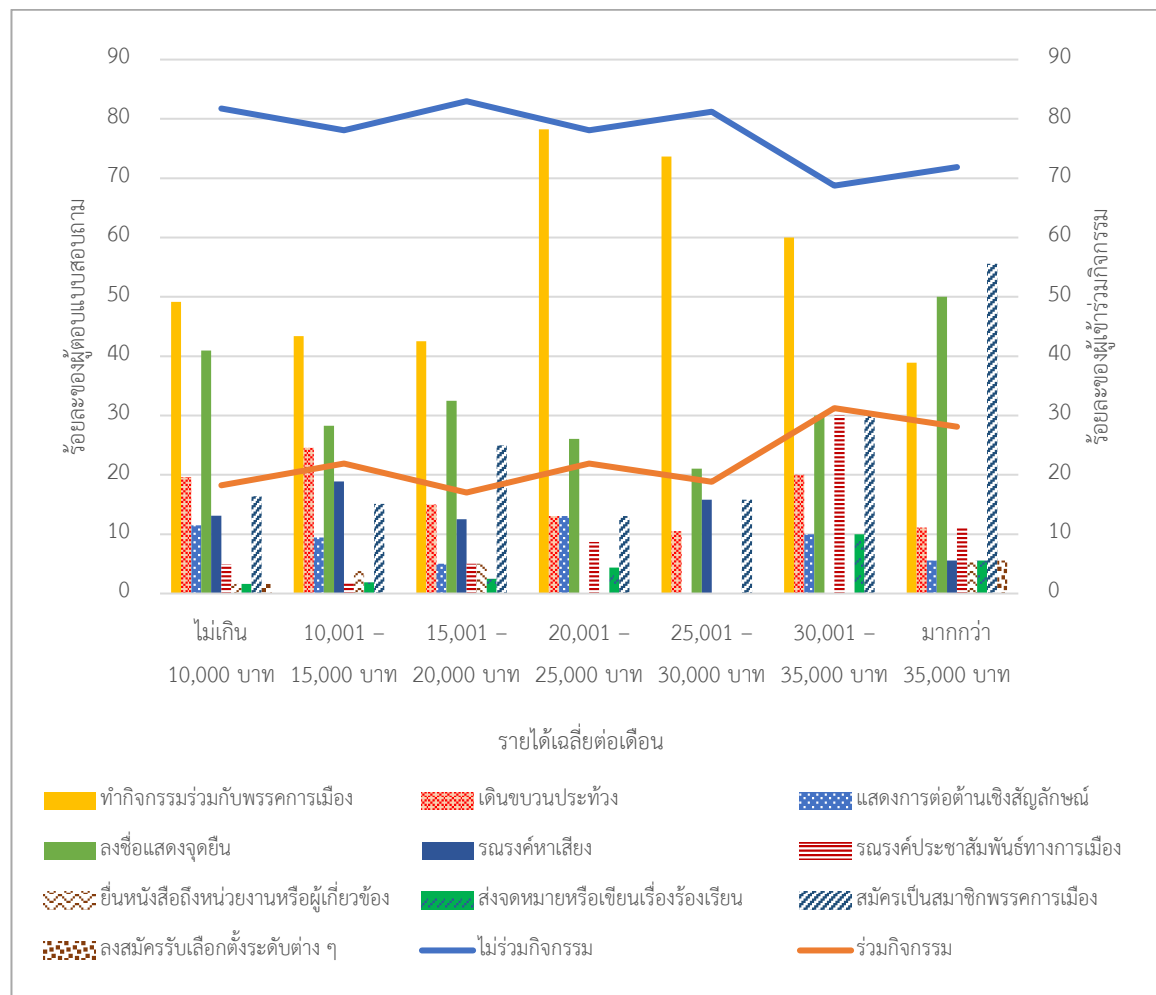
แต่หากพิจารณาตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย พบว่า กลุ่มผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยไม่เกิน 40,000 บาท/เดือน มากกว่าร้อยละ 90 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง และกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนสูงขึ้นไปจะมีสัดส่วนผู้ที่สามารถทำกิจกรรมทางการเมืองได้มากขึ้น ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 58.231$, $df = 4$, $Sig = .000$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนผู้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มรายได้ 15,001 – 30,000 บาท/เดือน กว่าร้อยละ 85 ติดตามข่าวสารของพรรคสม่ำเสมอเป็นสัดส่วนมากที่สุด ขณะที่ กลุ่มรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน 10,001 – 15,000 บาท/เดือน 30,001 – 35,000 บาท/เดือน และ มากกว่า 35,000 บาท/เดือน มีสัดส่วนของผู้ที่ติดตามข่าวสารของพรรคสม่ำเสมอประมาณร้อยละ 75 สำหรับการจ่ายค่าสมาชิกรายปีเป็นกิจกรรมที่มี

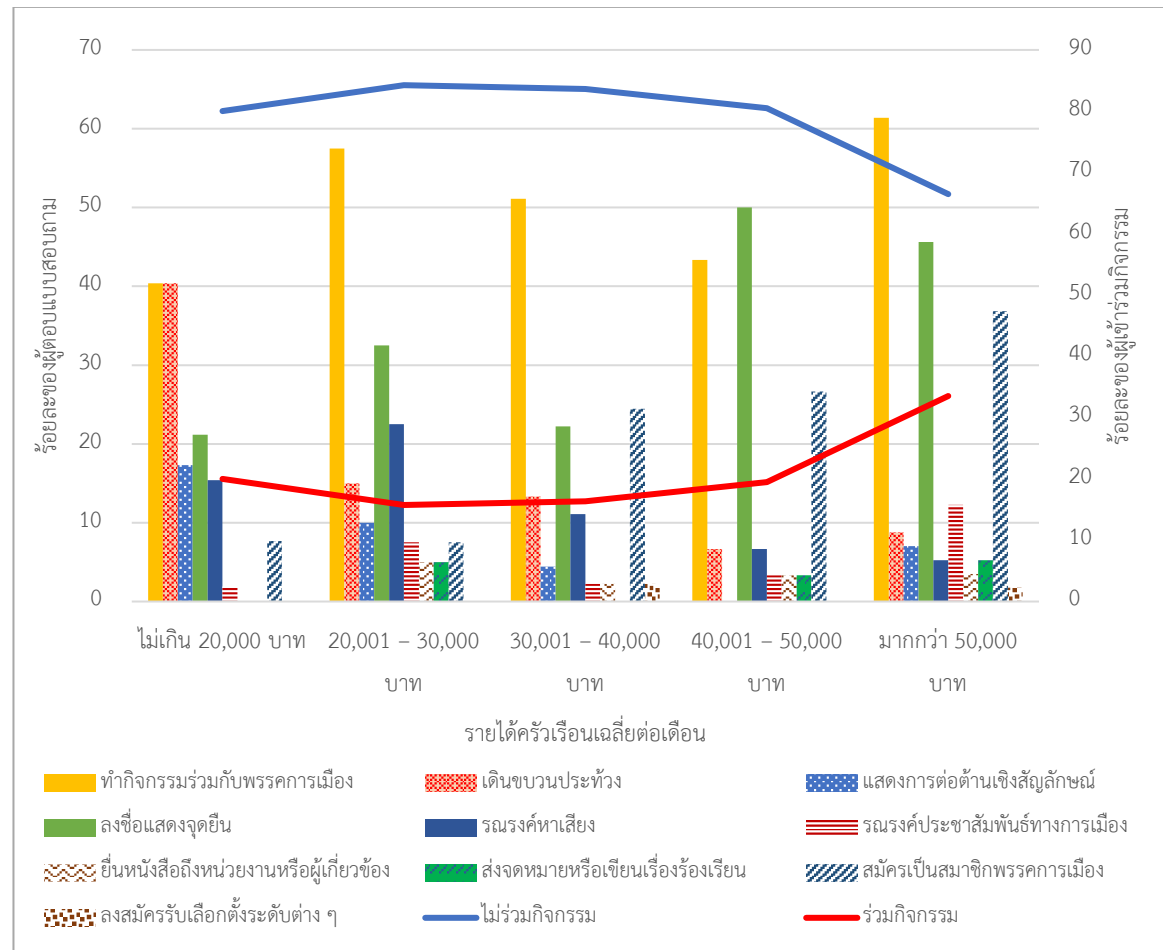
ผู้สนับสนุนเป็นลำดับรองลงมา ในทุกกลุ่มรายได้ โดยกลุ่ม มากกว่า 35,000 บาท/เดือน มีสัดส่วนของผู้จ่ายค่าสมาชิกรายปีมากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ 15,001 – 20,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ตามลำดับ

ทุกกลุ่มรายได้มีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อการเลือกตั้ง ทุกกลุ่มรายได้เห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก กลุ่มรายได้ มากกว่า 35,000 บาท/เดือน ตัดสินใจเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาความสำคัญของบทบาทการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลเป็นอันดับแรก ขณะที่กลุ่มรายได้อื่นๆ พิจารณาทะหนักของพรรคการเมืองด้านการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนมากกว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 25,000 บาท/เดือน คาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองในการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน ขณะที่กลุ่มที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท/เดือน คาดหวังกับบทบาทในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจมากที่สุด และกลุ่มรายได้ มากกว่า 30,000 บาท/เดือน คาดหวังว่าพรรคการเมืองจะปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียงมากที่สุด ทั้งนี้กลุ่มรายได้ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองผ่านการทำงานการเมืองของพรรคมากที่สุด และกลุ่มรายได้อื่นๆ ต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองด้วยการตรวจสอบรัฐบาลมากกว่าด้านอื่นๆ

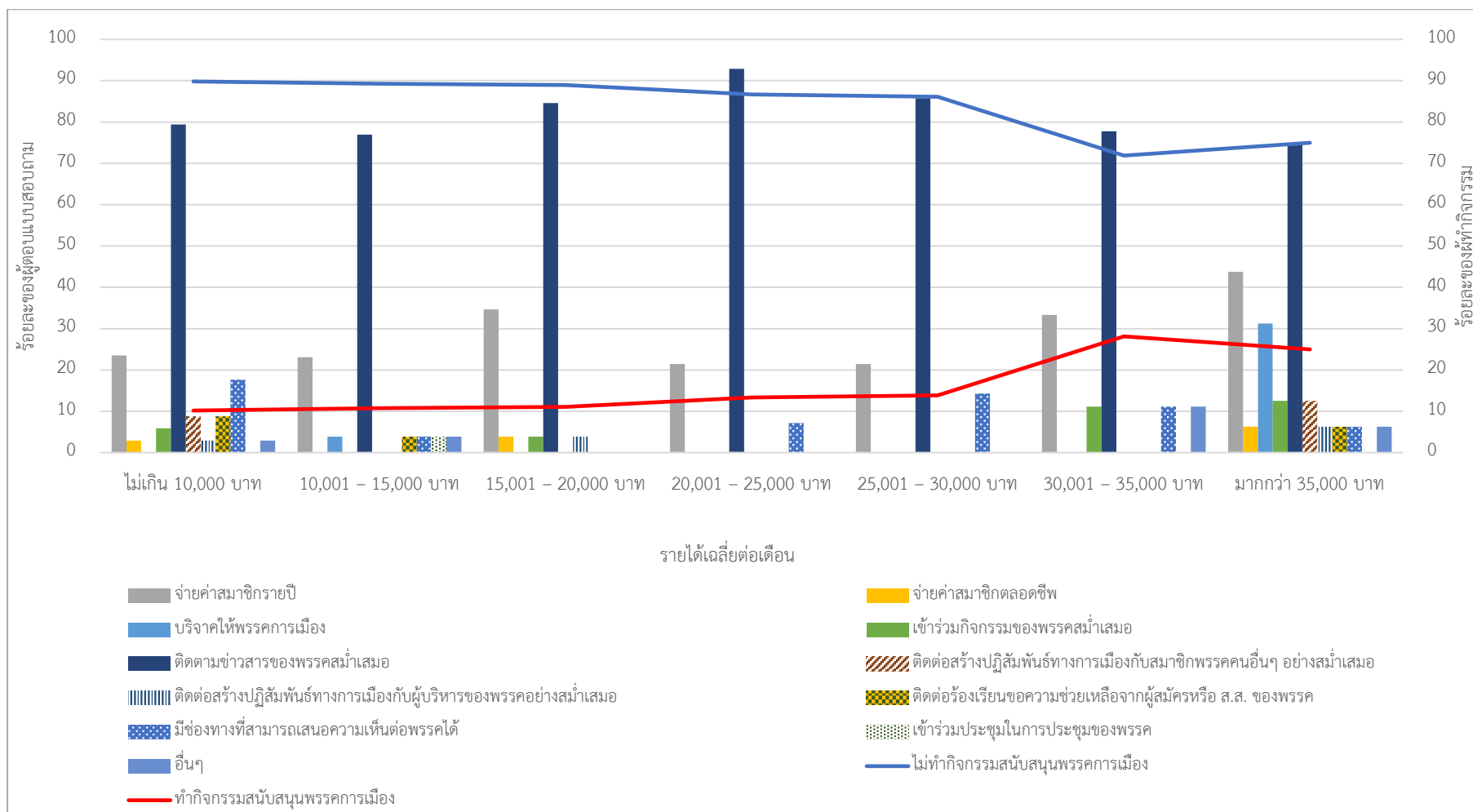
ภาพที่ 9 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

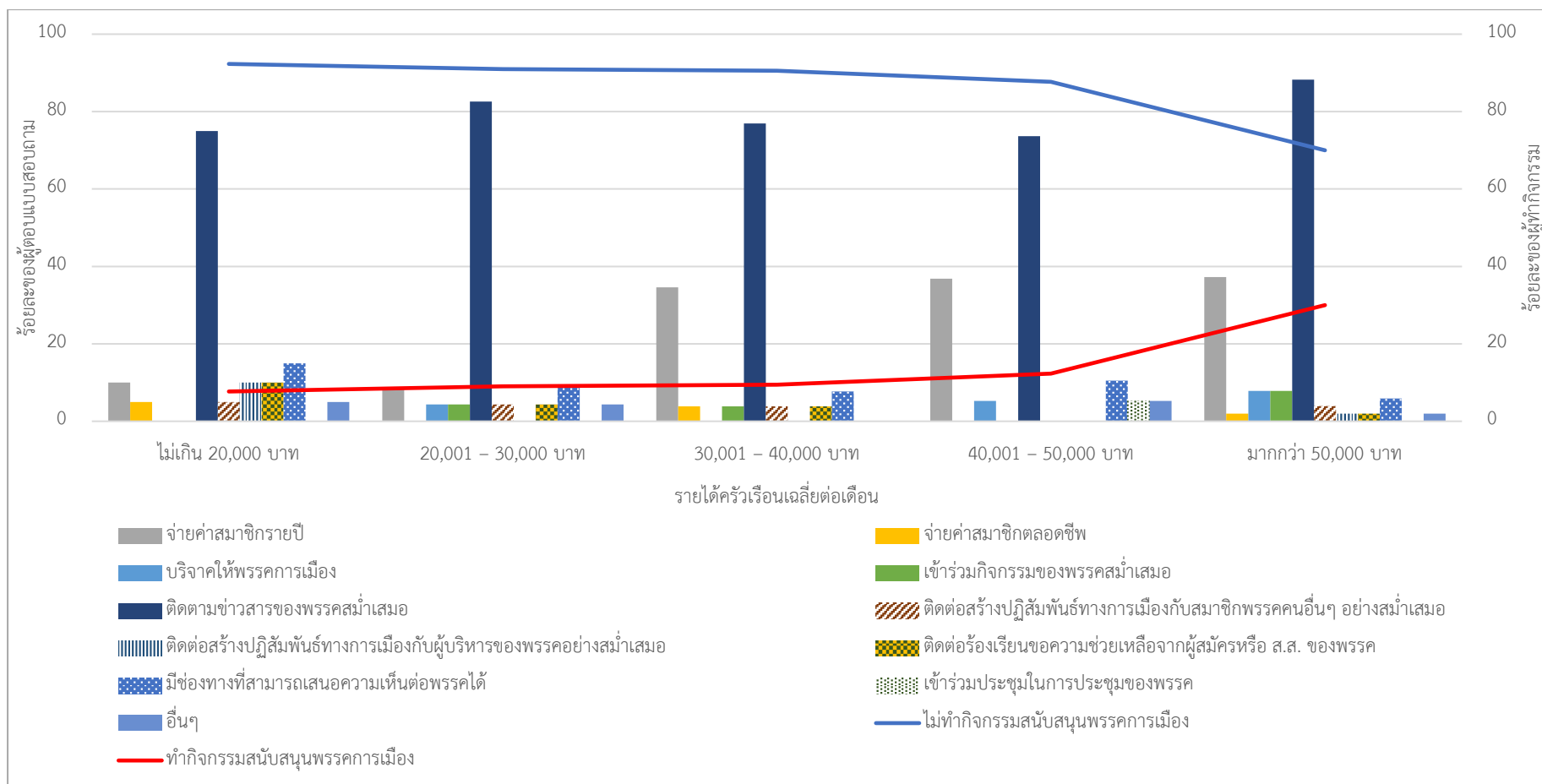
ภาพที่ 10.ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

ภาพที่ 11 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ภาพที่ 12 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี มีคำถามการวิจัยคือ ประชาชนมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองอย่างไร โดยให้ความสนใจว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองอย่างไรในช่วงเวลาก่อน ระหว่างและหลังการเลือกตั้ง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 จำนวน 1113 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ย รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง และการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง กล่าวคือ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาไม่สูงนัก อาชีพไม่มั่นคง และมีรายได้น้อยมีความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองน้อยกว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า อาชีพมั่นคงและรายได้สูงกว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เกือบทั้งหมดเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้ง โดยทุกกลุ่มมีเหตุผลในการเลือกผู้แทนตามผลประโยชน์ทางชนชั้นของตนเอง

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก อาชีพไม่มั่นคงส่วนใหญ่เลือกพรรคพลังประชารัฐ ขณะที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูง อาชีพมั่นคง และรายได้สูงกว่าส่วนใหญ่เลือกพรรคอนาคตใหม่

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาไม่สูงนัก อาชีพไม่มั่นคง และมีรายได้น้อยให้ความสำคัญกับสวัสดิการ ขณะที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า มีอาชีพมั่นคงกว่า ให้ความสำคัญกับความโปร่งใสและความเป็นธรรม

Abstract

The research's title is relationship between the people and political party on the election: A case study of Chon Buri Province, Thailand. The question of research is how the people deal with political party, which focus on interaction between political behavior of the people and the party during national election period. This quantitative research was collected data from voters of the 2019 House of Representatives election in Chon Buri Province, with a sample size 1,113 responses. Frequency, percentage, mean, standard deviation and Chi-square were used for analysis.

Education, occupation, average income, and family average income correlate with people's participation in political activities and political party supporting activities that is respondents with lower education background, insecure job, and less income than those others respondents with higher educational background, secure job, and more income seem to experience difficulties to participate in political activities.

Most of all level of education, type of occupation, and income respondents participated in election. Their voting reason is similar i.e. vote according to their class interests.

Most of lower education background, insecure job, and less income respondents voted for Palangpracharath Party while most of higher educational background, secure job, and more income respondents voted for Future Forward Party.

Most of lower education background, insecure job, and less income respondents gave precedence to welfare while higher educational background, secure job, and more income respondents gave precedence to transparency and justice.

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทคัดย่อ	ท
Abstract	ธ
สารบัญ	น
สารบัญตาราง	ป
สารบัญภาพ	พ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดชลบุรี	4
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง	8
การศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี	11
ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 - 2562	16
ระบบการเลือกตั้งและจำนวนเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 - 2562	17
การแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 - 2562	18
ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 และ 2548	23
ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550	25
ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2562	27
คะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงสูงสุด 5 อันดับแรกของจังหวัด ชลบุรี	31
นโยบายพรรคการเมืองในการหาเสียงเลือกตั้ง พ.ศ. 2562	32
บทที่ 3 วิธีวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล	38
กระบวนการเก็บข้อมูล (Data collection process)	38

การวิเคราะห์ผลการวิจัย	39
บทที่ 4 ผลการศึกษา	40
ตอนที่ 1 ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม	41
ตอนที่ 2 บทบาททางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตอนที่ 3 ปฏิสัมพันธ์และทัศนคติต่อพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
ตอนที่ 4 ความคาดหวัง ความต้องการ และการตอบสนองจากพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
ตอนที่ 5 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา	72
ตอนที่ 6 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามอาชีพหลัก	82
ตอนที่ 7 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามรายได้เฉลี่ย	101
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	119
สรุปผลการศึกษา	119
อภิปรายผลการศึกษา	127
ภาคผนวก	138
บรรณานุกรม	148

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ระบบการเลือกตั้งและจำนวนเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 – 2562	17
ตารางที่ 2 การแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 – 2562	18
ตารางที่ 3 ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 และ 2548	23
ตารางที่ 4 ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550	25
ตารางที่ 5 ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2562.....	27
ตารางที่ 6 คะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงสูงสุด 5 อันดับแรกของ จังหวัดชลบุรี.....	31
ตารางที่ 7 นโยบายพรรคการเมืองที่เผยแพร่ในการหาเสียงเลือกตั้ง พ.ศ. 2562	32
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป	41
ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและชุมชน ..	43
ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	46
ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจ เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	49
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตามการเลือกพรรคการเมือง	50
ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักพรรคการเมืองที่เลือกก่อนการ เลือกตั้ง.....	51
ตารางที่ 14 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมือง.....	51
ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง	53
ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิธีการสนับสนุนพรรคการเมือง	54
ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการ เลือกตั้ง.....	55
ตารางที่ 18 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการ เลือกตั้ง และพรรคการเมืองที่เลือก	56
ตารางที่ 19 จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามและคะแนนถ่วงน้ำหนักตามอันดับของนโยบายพรรคการเมือง ที่ชื่นชอบจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือก.....	60
ตารางที่ 20 จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามและคะแนนถ่วงน้ำหนักตามอันดับของนโยบายพรรคการเมือง ที่ไม่ชอบ	63

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นหรือการสนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก.....	63
ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นหรือการสนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือกและพรรคการเมืองที่เลือก	64
ตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองต่อการลงคะแนนของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง	66
ตารางที่ 24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้ง.....	67
ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือกก่อน/ระหว่าง/และหลังการเลือกตั้ง	68
ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือกก่อน/ระหว่าง/หลังการเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่เลือก	68
ตารางที่ 27 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการการสนับสนุน/ช่วยเหลือของพรรคการเมืองเมื่อบุคคลเผชิญปัญหา.....	70
ตารางที่ 28 จำนวนตัวอย่างและคะแนนจำแนกตามนโยบายที่ชื่นชอบของพรรคการเมืองที่ไม่ได้เลือก ..	71
ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและระดับการศึกษา.....	74
ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา.....	74
ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้งและระดับการศึกษา	75
ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและระดับการศึกษา.....	76
ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและระดับการศึกษา	77
ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา.....	78
ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือกและระดับการศึกษา.....	79

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา.....	80
ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา	81
ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาจำแนกตามระดับการศึกษา.....	82
ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและอาชีพหลัก	85
ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามอาชีพหลัก.....	86
ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้งและอาชีพหลัก	88
ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและอาชีพหลัก.....	89
ตารางที่ 43 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและอาชีพหลัก	91
ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้งจำแนกตามอาชีพหลัก.....	93
ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือกและอาชีพหลัก.....	95
ตารางที่ 46 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามอาชีพหลัก.....	96
ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้งจำแนกตามอาชีพหลัก	98
ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาจำแนกตามอาชีพหลัก.....	99
ตารางที่ 49 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	103
ตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	104

ตารางที่ 51 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	105
ตารางที่ 52 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักพรรคการเมืองก่อนการ เลือกตั้งและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	106
ตารางที่ 53 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	107
ตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและ รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน.....	108
ตารางที่ 55 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรค การเมืองและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	109
ตารางที่ 56 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรค การเมืองและรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน.....	111
ตารางที่ 57 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้ง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	113
ตารางที่ 58 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลัก ของพรรคการเมืองที่เลือกและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	115
ตารางที่ 59 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองในการ ตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	116
ตารางที่ 60 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการ เลือกตั้งจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	117
ตารางที่ 61 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรค การเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	118
ตารางที่ 62 ความแตกต่างของผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคพลังประชารัฐกับอนาคตใหม่จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย.....	129
ตารางที่ 63 การทำกิจกรรมทางการเมือง และการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองของผู้ตอบ แบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย.....	135

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	ข
ภาพที่ 2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562	ค
ภาพที่ 3 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือก ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562.....	ง
ภาพที่ 4 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและระดับการศึกษา.....	ฉ
ภาพที่ 5 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและระดับการศึกษา..	ช
ภาพที่ 6 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและระดับการศึกษา.....	ซ
ภาพที่ 7 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและอาชีพหลัก.....	ญ
ภาพที่ 8 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและอาชีพหลัก.....	ฎ
ภาพที่ 9 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	ณ
ภาพที่ 10 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	ด
ภาพที่ 11 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ต
ภาพที่ 12 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	ถ
ภาพที่ 13 ค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพหลัก และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	131

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ประชาชนเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดหน่วยหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย ในระบอบประชาธิปไตยพรรคการเมืองเป็นเครื่องมือของประชาชนในการเข้าถึงอำนาจรัฐโดยสันติ การเลือกตั้งเป็นหนึ่งในกลไกที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างประชาชน พรรคการเมือง และนักการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน (representative democracy) เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นกระบวนการคัดเลือกตัวแทนของประชาชนให้เข้าไปทำหน้าที่แทนและตามความต้องการของประชาชน การเลือกตั้งทำให้นักการเมืองกับประชาชนสามารถเชื่อมโยงกันได้ 3 รูปแบบหลักคือ การเชื่อมโยงด้วยบารมี (charismatic linkages) การเชื่อมโยงด้วยระบบอุปถัมภ์ (client linkages) และการเชื่อมโยงอย่างมีแบบแผนด้วยนโยบาย (programmatic linkages) ซึ่งทั้ง 3 รูปแบบนี้วางอยู่บนมุมมองว่านักการเมืองต้องบริหารอำนาจอย่างรับผิดชอบ (accountable) และตอบสนอง (responsive) ต่อความพึงพอใจทางการเมืองของประชาชนทุกคน (Herbert Kitschelt, 2000, p.845 อ้างใน สิริพรรณ นกสวน สวัสดี, 2554, หน้า 13)

สถานการณ์ทางการเมืองของไทยที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงกติกาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 และตัวแสดงผู้แข่งขันทางการเมืองอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่การเปลี่ยนกติกาการเลือกตั้งจากเดิมเป็น ระบบจัดสรรปันส่วนผสม (Mixed-Member Apportionment: MMA) กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) 500 คน จากการเลือกตั้งระบบเขต 350 คน และบัญชีรายชื่อ 150 คน การเปลี่ยนแปลงตัวแสดงพรรคการเมืองในเวทีการเมืองของไทยครั้งสำคัญ เช่น การเกิดขึ้นของพรรคการเมืองใหม่ขนาดใหญ่ที่มีกลุ่มทุนขนาดใหญ่ในเครือข่ายรัฐบาล คสช. สนับสนุน (ผ่านระดมทุนได้ะเงินของพรรคพลังประชารัฐ) การเกิดพรรคการเมืองที่อ้างว่าเป็นพรรคการเมืองของคนรุ่นใหม่ เช่น พรรคอนาคตใหม่ พรรคการเมืองของกลุ่มผู้ด้อยอำนาจในสังคม เช่น พรรคสามัญชน หรือกรณีการถูกยุบพรรคโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2562 ภายหลังการเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีของพรรคไทยรักษาชาติเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 การเปลี่ยนแปลงตัวแสดงในระดับชาติดังกล่าวยังมีผลเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครลงแข่งขันในระดับจังหวัด เช่นในจังหวัดชลบุรี การเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่นอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของตระกูลการเมืองที่สำคัญ เช่น คุณปลื้ม เนืองจันทร์ และสิงโตทอง (วิเชียร ตันศิริคงคล, 2555) ดังเช่นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 พรรคพลังชลซึ่งเคยครองที่นั่ง 6 จาก 8 ที่นั่ง กลับประกาศไม่ส่งผู้สมัครในนามของพรรคในการเลือกตั้ง (24 มีนาคม

2562) แต่ให้ผู้สมัครของพรรคพลังชลไปลงสมัครรับเลือกตั้งให้กับพรรคพลังประชาชนแทนโดยอ้างเหตุผลด้านความมั่นคงของชาติ (มดิชน, 2561) การเปลี่ยนและการเพิ่มตัวแสดงพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งลงแข่งขันของชลบุรียังสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับอีกพรรคในหลายพื้นที่ ดังเช่น การย้ายไปสังกัดพรรคพลังประชาชนของอดีต ส.ส. พรรคเพื่อไทย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดเพชรบูรณ์ เช่นเดียวกับในอีกหลายจังหวัด การย้ายไปสังกัดพรรครวมพลังประเทศไทยของอดีต ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น ซึ่งจากสถิติพบว่า ในภาพรวมของประเทศเมื่ออดีต ส.ส. ปี 2554 จำนวน 61 คน ที่ย้ายไปสังกัดพรรคอื่นๆ ทั้งนี้ย้ายจากพรรคเพื่อไทยมากที่สุด จำนวน 40 คน ย้ายจากพรรคประชาธิปัตย์ 15 คน และย้ายจากพรรคชาติไทยพัฒนา 5 คน (หทัยกาญจน์ ตรีสุวรรณ, 2561)

ภายใต้สถานการณ์ของการเลือกตั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบเลือกตั้ง กติกา และสังกัดพรรคของผู้สมัครในภาพรวมทั้งประเทศ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชลบุรีด้วยเช่นกัน ทำให้การเลือกตั้งของชลบุรีครั้งที่ผ่านมามีลักษณะคือ เป็นจังหวัดที่มีภาพของการเป็นพื้นที่ของกลุ่มนักการเมืองเดิมคือ พรรคพลังชล แต่ก็ยังเป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนย้ายพรรคของผู้สมัครจากพรรคพลังชลไปสังกัดพรรคพลังประชาชนทั้งหมด หรือหากเทียบสัดส่วนของจำนวนผู้ที่เลือกพรรคพลังประชาชนกับผู้เลือกพรรคอนาคตใหม่ (สาเหตุที่เลือกสองพรรคนี้นี้เนื่องจากจากผลการเลือกตั้งส.ส.ของจังหวัดชลบุรีอยู่ในสังกัดของทั้งสองพรรค) เปรียบเทียบระดับประเทศกับในระดับจังหวัด พบว่า จังหวัดชลบุรีมีสัดส่วนของผู้ที่เลือกทั้งสองพรรคค่อนข้างใกล้เคียงกับผลการเลือกตั้งในระดับประเทศ คือ ร้อยละของผู้ที่เลือกพรรคพลังประชาชน : ร้อยละของผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่ ระดับประเทศ เท่ากับ 57.37 : 42.63 จังหวัดชลบุรี เท่ากับ 57.95 : 42.05 ประกอบกับจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายของลักษณะพื้นที่ คือ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายโดยเฉพาะในมิติเศรษฐกิจที่มีทั้งภาคเกษตรกรรม ประมง การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ ซึ่งน่าจะสะท้อนภาพการเลือกตั้งของประเทศได้ ผู้วิจัยจึงเลือกจังหวัดชลบุรีเป็นพื้นที่การวิจัยเพื่อสะท้อนภาพความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้งของสังคมการเมืองไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา: การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี ต้องการตอบคำถามสำคัญคือ ประชาชนมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองอย่างไร ซึ่งมีคำถามย่อยเพื่อนำไปสู่การตอบคำถามหลักดังนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นใคร กลุ่มตัวอย่างทำอะไร ในทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองอย่างไรบ้าง กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการความคาดหวัง และได้รับการสนองตอบได้แค่ไหน

ขอบเขตด้านพื้นที่: ดำเนินการเก็บข้อมูลจากประชากรซึ่งเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ของจังหวัดชลบุรี

ขอบเขตด้านระยะเวลา: ดำเนินการวิจัยตั้งแต่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2562 – 15 เมษายน พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 1) ทราบความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี ทั้งในภาพรวมและมิติของระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
- 2) ได้ข้อเท็จจริงที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองใน สังคมการเมืองไทย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

วรรณกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรีแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ การศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 - 2562

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ความหมายและความสำคัญของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการทางการเมืองรูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้พลเมืองเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยการแสดงเจตจำนงตามความต้องการและการสนับสนุนด้วยการเลือกตัวแทนให้เข้าไปทำหน้าที่ปกครองประเทศ (ธโรธร ตูทองคำ, 2548) การเลือกตั้งยังหมายถึงกิจกรรมทางการเมืองที่ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศโดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่เลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนนั้นจะนำอุดมการณ์และนโยบายในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง (นุชปภาดา ธนวโรตม, 2557: 6; นุกูล ชื่นพิภ, วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล และ จิราพร ปลอดนัย, 2561: 1744) การเลือกตั้งยังเป็นการสะท้อนความคิดและความต้องการของประชาชนผ่านกระบวนการสรรหาที่ประชาชนได้เป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของตนเอง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสังคมผ่านกระบวนการรัฐสภา (ชยพล ธาณินวัฒน์, 2562: 1)

การเลือกตั้งมีความสำคัญทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ซึ่งความสำคัญทางทฤษฎีนั้นมีความสำคัญในฐานะที่เป็นที่ยอมรับอำนาจของประชาชนในการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่มีการมอบอำนาจให้กับตัวแทนไปปฏิบัติแทนตามกระบวนการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ ส่วนความสำคัญในทางปฏิบัตินั้นมีความสำคัญในฐานะที่เป็นสิทธิขั้นมูลฐานของมนุษย์ (นุชปภาดา ธนวโรตม, 2557: 9) นอกจากนี้การเลือกตั้งยังมีความสำคัญดังนี้ 1) การเลือกตั้ง เป็นวิธีการที่ทำให้ประชาชนได้ไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนใช้ตัวแทนของตนที่ได้มาจากการเลือกตั้งนั้นไปทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภาและในคณะรัฐบาล 2) การเลือกตั้ง เป็นวิธีการที่ใช้เปลี่ยนอำนาจการปกครองที่ทันสมัยและเป็นไปอย่างสันติ 3) การเลือกตั้งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิวัติรัฐประหาร เป็นการคืนอำนาจให้ประชาชนด้วยการยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ให้ประชาชนตัดสินใจว่าสมควรจะเลือกใครเป็นผู้บริหารประเทศต่อไป และ 4) การเลือกตั้งเป็นวิธีป้องกันการผูกขาดอำนาจ การเลือกตั้งเป็นการเปิด

โอกาสให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นที่ได้รับเลือกตั้งได้เข้ามาใช้อำนาจในการบริหารประเทศ ทำให้ประชาชนมีโอกาสเปลี่ยนตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เปลี่ยนเมื่อไม่พอใจการทำงานของรัฐบาล (ชยพล ธาณินวัฒน์, 2562: 1-2) สำหรับการปกครองในระบอบเสรีประชาธิปไตยการเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการที่ขาดไม่ได้โดยประชาชนทุกคนต้องสามารถลงคะแนนเสียงได้ตามระยะเวลาของการเลือกตั้งที่แน่นอน เพื่อให้การเลือกตั้งบรรลุเป้าหมาย 4 ประการ (วรเจตน์ ภาคีรัฐ, ม.ป.ป.) คือ การได้มาซึ่งผู้แทนของประชาชน การหล่อหลอมเจตจำนงและความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชน การสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ปกครอง และการควบคุมการใช้อำนาจอธิปไตยโดยประชาชน

ระบบการเลือกตั้ง

อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์ (ม.ป.ป., หน้า 205-206) แบ่งระบบการเลือกตั้งเป็น 3 ประเภท คือ

1. ระบบเสียงข้างมาก แบ่งเป็น

1.1 ระบบเสียงส่วนใหญ่ หมายถึง ระบบที่ผู้ได้คะแนนสูงสุดในเขตเลือกตั้งถือว่าเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง ซึ่งมีข้อได้เปรียบ เช่น มีการชี้ชัดถึงผู้ชนะ แต่มีข้อเสียคือ ทำให้คะแนนของผู้แพ้เสียเปล่า

1.2 ระบบเลือกตั้ง 2 รอบ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับระบบเสียงส่วนใหญ่ แต่ถ้าผู้ชนะไม่ได้คะแนนเสียงเป็นส่วนใหญ่ ก็จะทำให้มีการเลือกตั้งอีกครั้ง ระหว่างผู้ได้คะแนนเสียงสูงสุด 2 คน ซึ่งมีข้อได้เปรียบ เช่น ทำให้คะแนนเสียงของผู้แพ้ไม่เสียเปล่า แต่ก็มีข้อเสียเปรียบ เช่น อาจทำให้ผู้สมัครยอมเสียหลักการเพื่อให้ได้คะแนนเสียงมากขึ้นในรอบที่ 2

สำหรับระบบทางเลือก หมายถึง ผู้สมัครเพียงคนเดียวได้รับการเลือกตั้ง ผู้ออกเสียงลงคะแนนจะเรียงลำดับความพอใจที่มีต่อผู้สมัครก่อน และมีการเปลี่ยนตัวผู้ลงสมัครไปได้เรื่อยๆ ถ้าได้คะแนนเสียงไม่ถึงร้อยละ 50 อันมีข้อได้เปรียบ เช่น ไม่มีการสมยอมกันระหว่างผู้สมัคร เหมือนกับการเลือกตั้ง 2 รอบ และมีข้อเสียเปรียบ เช่น ไม่เอื้อต่อพรรคการเมืองขนาดเล็ก

2. ระบบสัดส่วน แบ่งออกเป็น

2.1 ระบบบัญชีรายชื่อ (Party List) ให้ทุกพรรคมีโอกาได้ที่นั่งในสภาตามสัดส่วนคะแนนเสียง และผู้สมัครจะมาในรูปแบบของบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองส่งมาเป็นชุด ข้อได้เปรียบ เช่น พรรคขนาดเล็กมีช่องทางในการเข้าถึงคนจำนวนมากของประเทศ ข้อเสียเปรียบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของพรรคเล็ก ๆ อาจนำไปสู่ความไร้เสถียรภาพของรัฐบาล

2.2 ระบบถ่ายโอนคะแนน คือ แต่ละเขตเลือกตั้งส่งรายชื่อของผู้สมัครของแต่ละเขตรวมกัน และจัดให้มีบัตรเลือกตั้ง ซึ่งมีรายชื่อผู้สมัครเรียงตามตัวอักษรกับระบุพรรค แต่ละพรรคใส่ชื่อผู้สมัครในจำนวนที่คิดว่าน่าจะได้รับการเลือกตั้ง ผู้ลงคะแนนก็จะเลือกผู้สมัครที่ตนสนับสนุน เรียงลำดับตามความพอใจ การเลือกตั้งเช่นนี้มีข้อได้เปรียบคือ ไม่สิ้นเปลืองคะแนนเสียงมากเกินไป แต่มีข้อเสียเปรียบ คือ อาจก่อให้เกิดความแตกแยกมากจนเกินไป

3. ระบบเสริมสมาชิก คือ การผสมกันระหว่างระบบเสียงส่วนใหญ่กับระบบสัดส่วนระบบการเลือกตั้งนี้มีข้อได้เปรียบ ได้แก่ ผู้แทนจากเขตเลือกตั้งได้คะแนนสูงสุดจะยังคงมีอยู่ ทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครกับผู้เลือกตั้ง และข้อเสียเปรียบ ได้แก่ นำไปสู่การเกิดขึ้นของ 2 กลุ่ม ที่มีสภาพเหลื่อมล้ำกันและไม่ยุติธรรม ประเทศกรณีศึกษา ได้แก่ ไทย ซึ่งนำมาใช้จากรัฐธรรมนูญปี 2540 เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความหลากหลายมากขึ้นแต่ได้พรรคการเมืองที่เข้มแข็งกว่าเดิม

สำหรับรูปแบบการเลือกตั้งแบบพิเศษ ได้แก่ การเลือกตั้งในประเทศเผด็จการ อย่างเช่นจีน ซึ่งมีเฉพาะในระดับหมู่บ้าน ซึ่งจีนอ้างว่าจะช่วยพัฒนาทางด้านประชาธิปไตยจากระดับล่างสู่ระดับบน

สำหรับประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้เปลี่ยนกติกาการเลือกตั้งจากเดิมเป็นระบบจัดสรรปันส่วนผสม (Mixed-Member Apportionment: MMA) อันมีสาระสำคัญที่จะมุ่งหวังไม่ทำให้คะแนนเสียงของประชาชนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งต้องสูญเปล่า และวิธีการดังกล่าวได้นำมาจัดการเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562

แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง

ความหมายของพรรคการเมือง

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดพรรคการเมืองพบว่ามีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

คาร์ตัน โรดี และคณะ (Carton C. Rodee et al.) อธิบายว่า พรรคการเมืองเป็นสิ่งจำเป็นตามธรรมชาติของรัฐสมัยใหม่ โดยเฉพาะรัฐบาลประชาธิปไตยเกิดขึ้นได้เมื่อมีพรรคการเมือง (สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548)

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2544) อธิบายความหมายของพรรคการเมือง ว่าเป็นกลุ่มบุคคลซึ่งมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันในลัทธิการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและกลุ่มผลประโยชน์อื่นๆ และต้องการนำความคิดเห็นเหล่านั้นไปเป็นหลักในการบริหารประเทศด้วย การส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งโดยมุ่งหวังที่จะได้เป็นรัฐบาล หรือมีส่วนร่วมในการควบคุม สอดส่องการบริหารงานของรัฐบาลโดยทำหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน

แอนดรูว์ มิลนอร์ (Andrew J. Milnor) ระบุว่า พรรคการเมืองคือเจือปนที่จำเป็นของประชาธิปไตยเสรีนิยม สามารถควบคุมทางการเมืองโดยมวลชนที่สนใจการเมือง และพรรคการเมืองยังเป็นเครื่องมือที่สามารถระดมมวลชนเข้าร่วมกับกิจการต่างๆ ของรัฐได้ (สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548)

วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, สุขุม นวลสกุล และวิทยา จิตนุพงศ์ (2558) กล่าวว่าพรรคการเมืองคือ การรวมกลุ่มของบุคคลที่มีแนวความคิดทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจคล้ายคลึงกัน รวมกันเพื่อ

จุดประสงค์ที่จะส่งบุคคลเข้าสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ได้เป็นเสียงข้างมากในสภาเพื่อให้มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาลและบริหารประเทศตามนโยบายที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของกลุ่ม

อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์ (ม.ป.ป., หน้า 227) ได้ให้ความหมายพรรคการเมืองว่าหมายถึง องค์การทางการเมืองซึ่งมุ่งมีอิทธิพลต่อนโยบายของรัฐบาลนั้นคือ การยึดครองอำนาจรัฐ โดยการส่งตัวแทนผ่านการเลือกตั้งหรือกระบวนการอื่นๆ เพื่อเข้ามาในรัฐสภา และดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของรัฐบาล ขณะที่ จิรศักดิ์ ขำหุ่่น และ สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ (2560, หน้า 28-29) กล่าวว่าพรรคการเมือง เป็นสถาบันทางการเมืองที่จัดตั้งขึ้นตามเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยในฐานะเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนโดยการนำเอาปัญหาหรือความต้องการของประชาชนมาแปลงให้เป็นนโยบายและดำเนินกิจการทางการเมืองให้เกิดการปฏิบัติตามนโยบาย (อเนก สุขดี, เสนีย์ คำสุข และปธาน สุวรรณมงคล, 2560, หน้า 75) นอกจากนี้พรรคการเมืองยังมีความสำคัญ (Bibby & Schaffner, 2008, pp. 5-13 อ้างถึงใน อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์, ม.ป.ป., หน้า 209) ดังนี้

1. พรรคการเมือง เปรียบได้กับจุดเชื่อมต่อระหว่างชนชั้นปกครองหรือปัญญาชนกับประชาชน โดยเฉพาะเรื่องอุดมการณ์ การรวมตัวของบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และอุดมการณ์อย่างเดียวกันจะทำให้เกิดความสะดวกสำหรับประชาชนในการเลือกคนเหล่านั้นเข้ามาเป็นตัวแทน
2. ประชาชนสามารถสร้างแรงกดดันผ่านพรรคการเมือง ในการให้รัฐเอาปัญหาทางสังคม รวมไปถึงอุดมการณ์ มาแปรเปลี่ยนเป็นนโยบายและการปฏิบัติเพื่อประโยชน์ของประเทศ
3. พรรคการเมืองเป็นฐานให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ เช่น การเข้าไปเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของพรรค รวมไปถึงการดำรงตำแหน่งบริหารเมื่อพรรคนั้นได้จัดตั้งหรือเข้าร่วมรัฐบาล
4. พรรคการเมือง หากมีความหลากหลายจะทำให้รัฐนั้นมีระบบประชาธิปไตยเสรีนิยมสูง เพราะเป็นได้ยากที่จะมีผู้นำคนใดสามารถผูกขาดอำนาจได้ตลอดเวลา เพราะมีโอกาสที่พรรคการเมืองจะแบ่งขั้วในการแข่งขันกันแย่งชิงอำนาจรัฐ
5. หากพรรคการเมืองใดมีอำนาจในรัฐบาลแต่ไม่สามารถบริหารประเทศหรือมีการปฏิบัติหน้าที่บกพร่องประชาชนก็สามารถลงโทษพรรคการเมืองนั้น โดยการโจมตีวิพากษ์วิจารณ์ รวมไปถึงการไม่ลงคะแนนเสียงให้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีงานวิจัยที่น่าสนใจดังนี้

วินิจ ผาเจริญ (2563) ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในพื้นที่เลือกตั้งซ่อมเขต 8 จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในเขต 8 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการตัดสินใจไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และด้านคุณสมบัติหัวหน้าคณะของผู้สมัคร อยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ ภูมิภาคนา มีปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติ ส่วน อายุ อาชีพ มีพฤติกรรมการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่แตกต่างกัน

สุรพล พรหมกุล และทองแพ ไซยตันเชือก (2558) ศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2557 ในจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยทางสังคม พบว่าบุคคลที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งคือ สามี/ภรรยา สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งคือ โทรทัศน์/เคเบิลทีวีท้องถิ่น 2) ปัจจัยทางการเมือง พบว่าโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณสมบัติพรรคการเมือง รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะของหัวหน้าคณะ และด้านคุณสมบัติผู้สมัคร ตามลำดับ 3) พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า แบบแผนการตัดสินใจนั้น ประชาชนเลือกพรรคและบุคคลเป็นจำนวนมากที่สุด ในขณะที่เหตุผลในการเลือกตัวบุคคล ประชาชนเลือกผู้สมัครที่เข้าใจปัญหาคนในพื้นที่เป็นจำนวนมากที่สุด และเหตุผลในการเลือกพรรค ประชาชนเลือกพรรคเพราะชอบหัวหน้าพรรคเป็นจำนวนมากที่สุด และ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2557 ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ปัจจัยทางสังคม คือ บุคคลที่มีส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สื่อประชาสัมพันธ์ที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ไปใช้

สิทธิเลือกตั้ง และปัจจัยทางการเมืองคือ คุณสมบัติผู้สมัคร คุณสมบัติพรรคการเมือง คุณลักษณะของ ห้วคณะ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ (2555) ศึกษาสถานภาพทางสังคมกับพฤติกรรมการ เลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2554: กรณีศึกษาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจตุจักร กรุงเทพฯ จำนวน 400 ราย ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ลักษณะที่อยู่อาศัย ถิ่นที่เกิด การศึกษา อาชีพ รายได้ และความรู้ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพรรคการเมืองได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ลักษณะที่อยู่อาศัย ถิ่นที่เกิด การศึกษา อาชีพ และรายได้ และปัจจัยที่มีผลต่อการ ตัดสินใจจะเลือกพรรคการเมืองเดิม ได้แก่ การศึกษา อาชีพ และความรู้ อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

พรภิรมณ์ ศรีทองคำ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2558) ศึกษาทัศนคติทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้างอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การศึกษาคือ ประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 356 คน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแปรทางด้านอาชีพ และรายได้ มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ส่วนตัวแปร ทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการกล่อมเกลางานการเมือง ไม่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตย

พิสิษฐ์ วงศารัตน์ศิลป์ (2560) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนใน เขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท มี ระดับความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ทุกๆ ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการให้ความรู้ เกี่ยวกับประชาธิปไตยและกระบวนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ด้านการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของ ตัวแทนทางการเมือง ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรม ประชาธิปไตย ด้านการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังประชาธิปไตย ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรค การเมือง ด้านการติดตามข่าวสารการเมือง และด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการ เปรียบเทียบระหว่างลักษณะส่วนบุคคลมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผลการ

ทดสอบพบว่า ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้ต่อเดือน) แตกต่างกันมีความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สมพร เพ็ญจันทร์ (2558) ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 394 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนิสิตในด้านการศึกษา สังคม และครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งด้านการรับรู้ข่าวสาร การกล่อมเกลากิจการทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นิสิตที่มีรายได้ครอบครัวต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนิสิตที่มีเพศ ชั้นปี ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครองต่างกันจะมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าปัจจัยด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาตามลำดับและตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้ร้อยละ 3.1

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้สรุปประเด็นที่น่าสนใจที่ควรศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในช่วงเวลาการเลือกตั้งควรให้ความสนใจกับ 1) การรับรู้สื่อ 2) พฤติกรรมการไปเลือกตั้งของประชาชน ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และเหตุผลในการลงคะแนนเสียง 3) ความคิดเห็นต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และ 4) การมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตัวแปรที่น่าสนใจสำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ (รายได้เฉลี่ย และรายได้ครัวเรือน) เนื่องจากตัวแปรดังกล่าวนอกจากจะพบความสัมพันธ์ในทางสถิติจากงานวิจัยหลายชิ้นแล้ว ตัวแปรดังกล่าวยังเป็นตัวแปรที่สะท้อนลักษณะทางชนชั้นในสังคม ดังที่ จำนง อภิวัฒนสิทธิ์ และคณะ (2532: 80) ได้ระบุว่า การจัดช่วงชั้นในสังคม (social stratification) จะเปิดโอกาสให้บุคคลเลื่อนชั้นทางสังคมได้ตามอาชีพ รายได้ การศึกษา และความสัมพันธ์ทางสังคม สอดคล้องกับข้อเสนอของ Olsen (1968) ซึ่งเสนอตัวบ่งชี้สำคัญสำหรับการจัดช่วงชั้นทางสังคม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านอิทธิพลต่อสาธารณชน ด้านการมีชื่อเสียง ด้านชาติภูมิการกำเนิด ด้านการเป็นเจ้าของทรัพย์สินเพื่อดูแบบแผนการดำเนินชีวิต และด้านระดับสติปัญญา ซึ่งทั้ง 6 ด้านนี้จะช่วงชั้นแต่ละบุคคลส่งผลให้บุคคลมีอำนาจ อิทธิพล และเกียรติภูมิ ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อาชีพ การศึกษา และรายได้ของบุคคล

การศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรี พบว่าการกำหนดนโยบายการพัฒนาในพื้นที่ดำเนินการผ่านกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลทางการเมืองกลุ่มเดิมผ่านเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ ทำให้นโยบายและผลประโยชน์ถูกจำกัดอยู่ที่เครือข่ายชนชั้นนำของจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 – 2562 ซึ่งพบว่า ผลการเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรีเป็นการเลือกตั้งที่ยึดติดกับตัวบุคคลมากกว่าสถาบันพรรคการเมือง ดังข้อสรุปของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ธนัญญ์ ศรีโอษฐ์ (2556) ได้ฉายภาพพัฒนาการของโครงสร้างอำนาจทางการเมืองในจังหวัดชลบุรีใน 3 ช่วงเวลา โดยมีนโยบายกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น และบริบททางการเมืองในระดับชาติเป็นเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ

ในช่วง พ.ศ. 2509 – 2540 โครงสร้างอำนาจทางการเมืองพัฒนาขึ้นจากโครงสร้างระบบอุปถัมภ์ของเครือข่ายกำนันผู้ใหญ่บ้าน (เครือข่ายของท้องถิ่น) ที่มี “นายสม” เป็นศูนย์กลาง โดยนายสมจะแบ่งปันทรัพยากรด้วยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและจัดสรรโครงการที่ได้รับแลกกับการหาเสียงสนับสนุนทางการเมือง ซึ่งเครือข่ายการปกครองท้องถิ่นนี้ถูกนำไปใช้เป็นเครือข่ายหัวคะแนนทางการเมืองและเป็นแรงผลักดันให้นายสมก้าวสู่ตำแหน่งกำนันตำบลแสนสุขในปีพ.ศ. 2519 โดยไม่มีผู้แข่งขัน ภายหลังจากการเสียชีวิตของเสียจิวทำให้เครือข่ายท้องถิ่นรวมศูนย์ที่นายสมเพียงผู้เดียว การเลือกตั้งทั่วไปตั้งแต่ พ.ศ. 2526 นายสมขยายอำนาจทางการเมืองโดยให้เครือข่ายที่ไว้วางใจลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งในการเลือกตั้งแต่ละครั้งจะมีผู้ที่นายสมสนับสนุนได้รับชัยชนะด้วย การแบ่งผลประโยชน์จากโครงการต่างๆ ของรัฐ (โดยเฉพาะโครงการที่มีมูลค่าน้อยกว่า 100 ล้านบาท) ให้แก่เครือข่าย ทำให้นายสมสามารถเข้าสู่ตำแหน่งนายกเทศมนตรีของเทศบาลแสนสุขในปี พ.ศ. 2532 ได้โดยไม่มีคู่แข่ง ธนัญญ์ (น.57-58) ระบุว่าเครือข่ายของนายสมในระยะนี้จึงเป็นเครือข่ายอุปถัมภ์ที่มีความซับซ้อนโดยลูกพี่มีเส้นสายที่มีระดับชั้นมากขึ้น ทั้ง (1) เส้นสายผู้นำในท้องถิ่น และ (2) เครือข่ายระดับรองของภรรยา ญาติสนิท คนใกล้ชิด เช่น ผ่านการประสานงานร่วมกับกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรี และพัฒนาชุมชน เป็นต้น รวมถึงเครือข่ายของญาติซึ่งเป็นกำนัน และคนสนิทที่เป็นเพื่อนสนิท/ลูกน้อง

ในยุคการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พ.ศ. 2540 – 2549 (ภายหลังการตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542, พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540, พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542) การรักษาและขยายโครงสร้างอำนาจของเครือข่ายของนายสมและบ้านใหญ่จึงปรับเปลี่ยนรูปแบบสู่การใช้เครือข่ายอุปถัมภ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ กล่าวคือ (1) นายสมในฐานะผู้นำสูงสุดและศูนย์กลาง

เครือข่ายอำนาจ โดยดำรงตำแหน่งประธานประสานแผนงบประมาณจังหวัดชลบุรีทำให้มีบทบาทอย่างมากในการบริหารงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัดในพื้นที่ต่างๆ (2) คนในครอบครัว เพื่อนสนิท ที่ปรึกษาส่วนตัวและคนที่ได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในจังหวัด เช่น นายกสมาคมสตรี นายก อบจ. ชลบุรี เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาเครือข่ายของนายสมสามารถผูกขาด/รวมศูนย์อำนาจการบริหาร อบจ.ชลบุรีได้ โดยตลอดผ่านกลไกการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้แก่ อบท. อื่นๆ โดยเฉพาะโครงการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในท้องถิ่นซึ่งโครงการเหล่านี้ยังเอื้อประโยชน์ให้กับผู้นำท้องถิ่นที่มีพื้นฐานมาจากผู้รับเหมาก่อสร้าง ยังผลให้นายสมสามารถสร้างเครือข่ายกับ อบท. ได้ทุกระดับ ทั่วทั้งจังหวัดชลบุรี (3) คนใกล้ชิดที่ไม่ใช่คนในครอบครัว ได้แก่ ส.ส. ซึ่งมีบทบาททำให้ท้องถิ่นในเครือข่ายของนายสมสามารถงบประมาณตามโควตาที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้คนใกล้ชิดในเครือข่ายระดับนี้จะมีประจำทุกอำเภอเพื่อดูแลแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และ (4) เครือข่ายผู้นำระดับท้องถิ่น ได้แก่ สจ. นายกอบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นเครือข่ายที่มีบทบาททำงานโดยตรงกับประชาชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายของนายสมทำให้ในการเลือกตั้งเมื่อ 6 มกราคม พ.ศ. 2544 พรรคชาติไทยได้รับการเลือกตั้ง 6 ที่นั่ง (จากทั้งหมด 7 ที่นั่ง) และการเข้าร่วมรัฐบาลทำให้ลูกชายของนายสมได้รับตำแหน่งรัฐมนตรีด้วย นอกจากนี้พรรคชาติไทยยังมีมติให้นายสมดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของพรรคชาติไทย และลูกชายได้รับตำแหน่งเลขาธิการพรรคชาติไทยในปี พ.ศ. 2545

เครือข่ายอำนาจของบ้านใหญ่ในรุ่นลูก (พ.ศ. 2549-2555) การหลบหนีของนายสมภายหลังจากการได้รับคำพิพากษาในคดีการทุจริตซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นที่พักของเมืองพัทยา และคดีจ้างวานฆ่าอดีตกำนัน ในอ.เมือง จ.ชลบุรี ทำให้ความเข้มแข็งของเครือข่ายระดับต่างๆ ถูกทำลาย ในระดับชาติ: กรณีการเลือกตั้งเมื่อ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550 ผู้สมัครในเครือข่ายของบ้านใหญ่พ่ายแพ้ต่อผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ ในระดับท้องถิ่น: ทำให้เกิดนักการเมืองท้องถิ่นกลุ่มใหม่ๆ เช่น ในการเลือกตั้งเทศบาลชลบุรีในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2551 ทำให้ผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ได้รับการเลือกตั้งแทนผู้สมัครจากเครือข่ายของนายสม เครือข่ายของนายสมจึงมีการปรับปรุงเครือข่ายท้องถิ่นใหม่โดยให้ลูกชายขึ้นมามีบทบาทเป็นผู้อุปถัมภ์สูงสุดแทนนายสม เครือข่ายคนในครอบครัวและคนใกล้ชิดปรับบทบาทการทำงานโดยให้ลูกชายลงสมัครนายก อบจ.ชลบุรี นายกเมืองพัทยา และนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลแสนสุข และให้ที่ปรึกษาของครอบครัวเป็นหัวหน้าพรรคพลังชล ซึ่งทำให้ในการเลือกตั้งเมื่อกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ส.ส.ของพรรคพลังชลได้รับเลือกตั้ง 6 ที่นั่งจากทั้งหมด 8 ที่นั่ง และมี ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ 1 ที่นั่ง

งานวิจัยของ โอฟาร์ ถิ่นบางเตียว (2554) และ บทความของ โอฟาร์ ถิ่นบางเตียว (2556) ได้ศึกษาโครงสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีคำถามสำคัญคือ เพื่อโต้แย้งความเชื่อที่ว่า กำนันเป๊าะเป็นเจ้าพ่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือของนักวิชาการและสื่อมวลชนในขณะนั้น ด้วยการวิจัยเพื่อศึกษาอำนาจท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ จากนิยามของผาสุก พงษ์ไพจิตร ที่

อธิบายว่า “เจ้าพ่อท้องถิ่นเป็นนายทุนท้องถิ่นที่มีอิทธิพลเหนือกฎหมายและเข้าไปมีบทบาททางการเมืองในระดับท้องถิ่นและ/หรือระดับชาติทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยไม่จำเป็นต้องทำผิดกฎหมายหรือใช้ความรุนแรง” นั้น โอฟาร์ พบว่า ทุกจังหวัดภาคตะวันออกมีนายทุนท้องถิ่นที่มีอิทธิพลเหนือกฎหมายและเข้าไปมีบทบาทควบคุมการตัดสินใจทางการเมืองในทุกระดับทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยไม่จำเป็นต้องทำผิดกฎหมาย ภาคตะวันออกจึงไม่ได้มีเจ้าพ่อเพียงคนเดียว ดังนั้น กำนันเปาะไม่ได้เป็นเจ้าพ่อภาคตะวันออก กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ในแต่ละจังหวัดของภาคตะวันออกต่างก็มีกลุ่มอำนาจทางการเมืองหรือกลุ่มชนชั้นนำท้องถิ่นประจำอยู่ทุกจังหวัด เช่น นอกจากตระกูลคุณปลื้มแล้ว ในภาคตะวันออกยังมีตระกูลเทียนทอง ตระกูลฉายแสง ตระกูลตันเจริญ ตระกูลปิตุเตชะ ตระกูลอรุณเวสเสศเรษฐ ตระกูลการุณ ตระกูลวิลาวัลย์ ตระกูลภุมมะกาญจนะ ตระกูลหงส์วิไล ตระกูลกิตติธเนศวร ตระกูลอิสระเสนารักษ์ เป็นต้น

โอฟาร์ สรุปโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นในภาคตะวันออกว่า มี 4 ลักษณะ คือ จังหวัดที่มีโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบหัวอำนาจเดียวภายใต้อิทธิพลการเมืองของตระกูลเดียว จังหวัดที่มีโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบสองหัวภายใต้อำนาจอิทธิพลของ 2 ตระกูลใหญ่ จังหวัดที่มีโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบสามหัวภายใต้อิทธิพลทางการเมืองของ 3 ตระกูล และจังหวัดที่มีโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบไม่มีหัวอำนาจชัดเจน

โดยกรณีจังหวัดชลบุรีมีโครงสร้างอำนาจแบบหัวอำนาจเดียวภายใต้อิทธิพลทางการเมืองของตระกูลเดียว อำนาจกระจุกตัวอยู่ที่ตระกูลใหญ่ตระกูลเดียวเนื่องจากเป็นตระกูลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจการเมืองที่เข้มแข็ง ผ่านกระบวนการสะสมทุนทางเศรษฐกิจ (จากธุรกิจมีด ธุรกิจก่อสร้างและพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจบริการ) และสะสมทุนทางสังคม (การบริจาคปีละ 30-50 ล้านบาท) มายาวนาน มีฐานะมั่งคั่งกว่าตระกูลอื่นๆ สามารถสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางการเมืองได้กว้างขวางและมีฐานะเป็นผู้อุปถัมภ์รายใหญ่ของจังหวัด

นอกจากนี้ตระกูลดังกล่าวยังมีสายสัมพันธ์กับข้าราชการในจังหวัด สามารถผูกขาดอำนาจทางการเมืองได้อย่างเบ็ดเสร็จ ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายพันธมิตรโดยปราศจากคู่แข่งทางการเมืองที่มีศักยภาพจะแข่งขันได้ ตระกูลการเมืองจึงสามารถกุมอำนาจการตัดสินใจทางการเมืองภายในจังหวัดได้ทุกระดับ สามารถกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการเมืองให้แก่เครือข่ายได้อย่างทั่วถึง

การรักษาอำนาจทางการเมืองมีการสืบทอดให้แก่คนในตระกูล และเครือข่ายทางการเมืองใกล้ชิด และรักษาเครือข่ายด้วยการสนับสนุนให้เข้าสู่อำนาจทางการเมืองในระดับต่างๆ โดยอาศัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวทีกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการเมือง

วิเชียร ตันศิริคงคล (2555) เรื่อง การเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 จังหวัดชลบุรี พบว่า บรรยากาศความขัดแย้งทางการเมืองในระดับประเทศมีความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเสื้อเหลืองกับเสื้อแดง ความขัดแย้งดังกล่าวมีอิทธิพลกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี และทำให้เกิดพรรคพลังชลขึ้นในการเลือกตั้งในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 โดยผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดย้ายไปสังกัดพรรคพลังชล ดังนั้นในการเลือกตั้งครั้งนี้จึงเป็นการแข่งขันกันระหว่างผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองสำคัญ 3 พรรค คือ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย และพรรคพลังชล

บทความชิ้นนี้ตั้งข้อสังเกตสำคัญว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกาเลือกตั้งโดยลงคะแนนให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทางการเมืองกับนักการเมืองท้องถิ่น และหวั่นวิตกที่มีบทบาทสำคัญต่อการชักจูงให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนให้กับผู้สมัคร ดังนั้นพรรคการเมืองแต่ละพรรคจึงมีคะแนนจัดตั้งที่แตกต่างกัน โดยผลการเลือกตั้งครั้งนี้พรรคพลังชล ได้รับเลือก 6 ที่นั่ง พรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ได้รับเลือกตั้งพรรคละ 1 ที่นั่ง ทั้งนี้วิเชียรระบุว่า สาเหตุที่พรรคพลังชลได้รับการเลือกตั้งครั้งนี้มาจากปัจจัยสำคัญคือ ความเกรงใจ และความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ภายใต้เครือข่ายทางการเมืองท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี อย่างไรก็ตามคะแนนเสียงในระบบเขตเลือกตั้งมีความแตกต่างกับคะแนนเสียงในระบบบัญชีรายชื่อเนื่องจากคะแนนเสียงในระบบบัญชีรายชื่อของพรรคเพื่อไทยและประชาธิปัตย์สูงกว่าพรรคพลังชลสะท้อนว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่มีความนิยมในตัวนโยบายของพรรคเพื่อไทยและประชาธิปัตย์มากกว่าพรรคอื่นๆ

การศึกษาของ เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ ชิตพล ชัยมะดัน และสุปราณี ธรรมพิทักษ์ (2562) เรื่อง การสำรวจทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสำรวจทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย คือ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) คุณลักษณะของพรรคการเมือง และนโยบายที่พึงประสงค์ของประชาชน เพื่อให้ได้สารสนเทศเพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอให้ผู้สนใจเข้ารับสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ตลอดจนพรรคการเมือง ใช้สารสนเทศจากการวิจัยดังกล่าวเพื่อทำความเข้าใจและใช้เป็นกรอบแนวทางในการเตรียมตัวและกำหนดยุทธศาสตร์ในการลงรับสมัครรับการเลือกตั้ง เพื่อนำเสนอแนะนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตเลือกตั้งที่ 4 จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้แก่ ประชากรในพื้นที่อำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง และอำเภอนองใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 117,880 คน คณะผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่น (Confidence Level) ที่ร้อยละ 95 และช่วงระหว่างความคลาดเคลื่อน (confidence interval) หรือขอบเขตความคลาดเคลื่อน (margin of error) อยู่ที่ ± 5

ได้ขนาดตัวอย่างอำเภอละ 400 ตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 24 – 25 พฤศจิกายน 2561 ได้จำนวนแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 1,202 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชายเล็กน้อย มีอายุเฉลี่ย 42 ปี มีอายุต่ำสุดคือ 18 ปี และสูงสุดคือ 90 ปี โดยพบว่ามีสัดส่วนในช่วงอายุ 31-40 ปี มากที่สุด มากกว่าครึ่งมีสถานภาพสมรสแล้ว มีสัดส่วนอยู่ในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามากที่สุด รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป พนักงานเอกชน และเกษตรกร มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด โดย 4 ใน 5 มีภูมิลำเนาเป็นคนจังหวัดชลบุรี และเกือบทั้งหมดไม่มีตำแหน่งใดๆ ในชุมชน

พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขต 4 จังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งที่ผ่านมา และหากมีการเลือกตั้งตาม roadmap ที่รัฐบาลกำหนดครั้งต่อไป ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 89.77 จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคการเมืองในการตัดสินใจเลือกตั้งมากที่สุด รองลงมา คือ ตัวบุคคล และพรรคการเมือง

ทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนในพื้นที่เขต 4 ที่รู้จักและประทับใจมากที่สุด คือ ส.ส. สรรวุธ เนืองจ่านง มากที่สุด รองลงมาคือ ส.ส.สุกมล คุณปลื้ม และนักการเมืองในพื้นที่ที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดคือ นายสรรวุธ เนืองจ่านงค์ (ส.ส.ตัน) มากที่สุด รองลงมาคือ นายจิรวุธ สิงห์โตทอง (ส.ส.เป่า) และนายภิญโญ ตันวิเศษ (นายกใช้) โดยนักการเมืองในพื้นที่ที่ต้องการให้ลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งต่อไปมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายอำเภอ คือ นายสรรวุธ เนืองจ่านงค์ (ส.ส.ตัน) อย่างไรก็ตามพบว่ายังมีประชาชนที่ไม่ตัดสินใจ/ไม่ตอบอีกถึงร้อยละ 31.03

แหล่งข้อมูลข่าวสารของนักการเมืองที่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้มากที่สุดคือ โทรศัพท์ รองลงมาคือ รถหาเสียง บ้ายประกาศ และ Facebook/Line และบุคลิกภาพหรือคุณลักษณะของนักการเมืองที่ชื่นชอบ อันดับที่ 1 คือ นักการเมืองที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต อันดับที่ 2 คือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และอันดับที่ 3 คือ เคยทำประโยชน์ให้กับพื้นที่

ทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อพรรคการเมือง พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามรู้จักพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยมากกว่าพรรคการเมืองอื่นๆ และประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือก ส.ส.ที่สังกัดพรรคพลังประชาชน มากกว่า ส.ส. ที่สังกัดพรรคอื่นๆ รองลงมาคือ พรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคภูมิใจไทย โดยเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง อันดับหนึ่งคือเป็นพรรคที่นำนโยบายไปปฏิบัติได้จริง อันดับที่สองเป็นพรรคที่มีนโยบายตรงกับความต้องการ และอันดับที่สาม คือ เป็นพรรคที่ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย

ทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อนโยบายของพรรคการเมือง พบว่า นโยบายในการพัฒนาประเทศที่ชื่นชอบอันดับที่ 1 คือ นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค อันดับที่ 2 นโยบายเรียนฟรี 15 ปี และ อันดับที่ 3 คือ นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ สำหรับนโยบายที่ต้องการให้พรรคการเมืองให้ความสำคัญ อันดับที่ 1 คือ นโยบายด้านเศรษฐกิจ อันดับที่ 2 คือ นโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน อันดับที่ 3 คือ นโยบายด้านการศึกษา

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 - 2562

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 – 2562 ให้ข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งคือ ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งมักเป็นบุคคลเดิมแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงพรรคที่สังกัด และบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจะมีเขตเลือกตั้งที่เป็นพื้นที่คะแนนเสียงของตนเองที่แน่นอน การนำเสนอข้อมูลผลการเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นกรณีศึกษานี้จึงแบ่งตารางการนำเสนอตามลำดับดังนี้

- ระบบการเลือกตั้งและจำนวนเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 - 2562
- การแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 - 2562
- ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 และ 2548
- ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550
- ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2562

ระบบการเลือกตั้งและจำนวนเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 – 2562

ตารางที่ 1 ระบบการเลือกตั้งและจำนวนเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 – 2562

	พ.ศ. 2544	พ.ศ. 2548	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2554	พ.ศ.2562
ระบบการเลือกตั้ง (สิริพรรค นทสว สวสดี, 2561, หน้า 199- 208)	ระบบเขต เสี่ยงข้าง มากธรรมดา หนึ่งเขต หนึ่งคน (Singer- Member Districts: SMD) ควบคู่กับ ระบบเลือกตั้งแบบ สัดส่วน (Proportional representation: PR) หรือระบบบัญชี รายชื่อ (Party List System) เป็นระบบ สัดส่วนที่ทั้งประเทศ เป็นเขตเลือกตั้ง มี เกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 5 นายกรัฐมนตรีต้องมา จากการเลือกตั้งของ ประชาชน แบบแบ่งเขต และ บัญชีรายชื่อ	ระบบเขต เสี่ยงข้าง มากธรรมดา หนึ่ง เขตหนึ่งคน (Singer- Member Districts: SMD) ควบคู่กับ ระบบเลือกตั้งแบบ สัดส่วน (Proportional representation: PR) หรือระบบบัญชี รายชื่อ (Party List System) เป็นระบบ สัดส่วนที่ทั้งประเทศ เป็นเขตเลือกตั้ง มี เกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 5 นายกรัฐมนตรีต้อง มาจากการเลือกตั้ง ของประชาชน แบบแบ่งเขต และ บัญชีรายชื่อ	ระบบเขต เสี่ยง ข้างมากธรรมดา หนึ่งเขตหลายคน (Multi-Member Districts: MMD): ระบบ 1 เขต หลายคน และ ระบบสัดส่วนที่ แบ่งประเทศเป็น 8 กลุ่มจังหวัดๆ ละ 10 คน ยกเลิก เกณฑ์ขั้นต่ำ นายกรัฐมนตรีต้อง มาจากการ เลือกตั้งของ ประชาชน	เปลี่ยนเขต เลือกตั้งเป็น เขตเดียวทั่ว ประเทศ ทำให้ ส.ส. ในระบบ สัดส่วนเพิ่ม เป็น 125 คน ระบบเขต เลือกตั้งเป็น 1 เขต 1 คน จำนวนทั้งสิ้น 375 คน (เปลี่ยนโดย กระบวนการ นิติบัญญัติโดย สภา ผู้แทนราษฎร)	ระบบจัดสรรปัน ส่วนผสม (Mixed- Member Apportionment: MMA) ส.ส. 500 คน จาก การเลือกตั้งระบบ เขต 350 คน บัญชีรายชื่อ 150 คน ออกเสียงเลือกตั้ง 1 คน 1 คะแนน ส.ส. 1 เขต 1 คน
จำนวนเขตเลือกตั้ง	7 เขต	7 เขต	3 เขต เขต 1 และ 2 เขตละ 3 คน, เขต 3: 2 คน มี ส.ส. ทั้งสิ้น 8 คน	8 เขต	8 เขต

การแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 - 2562

ตารางที่ 2 การแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 – 2562

	พ.ศ. 2544 ¹	พ.ศ. 2548 ²	พ.ศ. 2550 ³	พ.ศ. 2554 ⁴	พ.ศ.2562 ⁵
เขต 1	อำเภอเมืองชลบุรี (เฉพาะตำบลบ้านสวน ตำบลเสม็ด ตำบลห้วยกะปิ ตำบลหนองรี ตำบลหนองข้างคอก ตำบลบ้านปึก ตำบลอ่างศิลา ตำบลแสนสุข และตำบลเหมือง) จำนวนผู้มีสิทธิ 115,318 คน	อำเภอเมืองชลบุรี (เฉพาะตำบลบ้านสวน ตำบลเสม็ด ตำบลห้วยกะปิ ตำบลหนองรี ตำบลหนองข้างคอก ตำบลบ้านปึก ตำบลอ่างศิลา ตำบลแสนสุข และตำบลเหมือง) จำนวนผู้มีสิทธิ 126,045 คน	อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพานทอง อำเภอพนสนิคม จำนวนผู้มีสิทธิ 442,752 คน	อำเภอเมืองชลบุรี (ยกเว้นตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบ้านโหนด ตำบลบางทราย ตำบลหนองไม้แดง ตำบลคลองตำหรุ ตำบลดอนหัวฬ่อ และตำบลบ้านสวน) จำนวนผู้มีสิทธิ 120,964 คน	อำเภอเมืองชลบุรี (ตำบลแสนสุข ตำบลหนองรี ตำบลนาป่า ตำบลหนองข้างคอก ตำบลเหมือง ตำบลบ้านปึก ตำบลห้วยกะปิ ตำบลเสม็ด ตำบลอ่างศิลา ตำบลสำนักบก) จำนวนผู้มีสิทธิ 151,106 คน
เขต 2	อำเภอเมืองชลบุรี (ยกเว้นตำบลบ้านสวน ตำบลเสม็ด ตำบลห้วยกะปิ ตำบลหนองรี ตำบลหนองข้างคอก ตำบลบ้านปึก ตำบลอ่างศิลา	อำเภอเมืองชลบุรี (ยกเว้นตำบลบ้านสวน ตำบลเสม็ด ตำบลห้วยกะปิ ตำบลหนองรี ตำบลหนองข้างคอก ตำบลบ้านปึก ตำบลอ่างศิลา	อำเภอเกาะสีชัง อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ อำเภอศรีราชา (เฉพาะตำบลศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์ และตำบลทุ่งสุขลา) จำนวนผู้มีสิทธิ 462,255 คน	อำเภอเมืองชลบุรี (เฉพาะตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบ้านโหนด ตำบลบางทราย ตำบลหนองไม้แดง ตำบลคลองตำหรุ ตำบลดอน	อำเภอเมืองชลบุรี (ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบ้านโหนด ตำบลบ้านสวน ตำบลดอนหัวฬ่อ ตำบลหนองไม้แดง ตำบล

¹ ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การกำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (2543).

² สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2548)

³ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2551)

⁴ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2554)

⁵ วอยซ์ ทวี (2562)

	พ.ศ. 2544 ¹	พ.ศ. 2548 ²	พ.ศ. 2550 ³	พ.ศ. 2554 ⁴	พ.ศ.2562 ⁵
	ตำบลแสนสุข และ ตำบลเหมือง) อำเภอพานทอง อำเภอบ้านบึง (เฉพาะตำบลหนอง ช้างชาก) จำนวนผู้มีสิทธิ 110,514 คน	ตำบลแสนสุข และ ตำบลเหมือง) อำเภอพานทอง อำเภอบ้านบึง (เฉพาะตำบลหนอง ช้างชาก) จำนวนผู้มีสิทธิ 107,116 คน		หัวฟ่อ และตำบล บ้านสวน) อำเภอพานทอง (ยกเว้นตำบลมาบ โป่ง และตำบล หนองหงษ์) จำนวน ผู้มีสิทธิ 128,240 คน	บางทราย ตำบล คลองตำหรุ) อำเภอพานทอง (ตำบลพานทอง ตำบลหนองตำลึง ตำบลหนองกะขะ ตำบลโคกขี้หนอน ตำบลบ้านเก่า ตำบลหน้าประตู ตำบลบางนาง ตำบลเกาะลอย ตำบลบางหัก) จำนวนผู้มีสิทธิ 147,138 คน
เขต 3	อำเภอพนัสนิคม กิ่งอำเภอเกาะ จันทร์ จำนวนผู้มีสิทธิ 106,131 คน	อำเภอพนัสนิคม กิ่งอำเภอเกาะ จันทร์ จำนวนผู้มีสิทธิ 110,836 คน	อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบ้านบึง อำเภอศรีราชา (ยกเว้นตำบลศรี ราชา ตำบลสุรศักดิ์ และตำบลทุ่งสุขลา) จำนวนผู้มีสิทธิ 304,283 คน	อำเภอพนัสนิคม อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอพานทอง (เฉพาะตำบลมาบ โป่ง และตำบล หนองหงษ์) จำนวน ผู้มีสิทธิ 126,657 คน	อำเภอพานทอง (ตำบลมาบโป่ง ตำบลหนองหงษ์) อำเภอพนัสนิคม (ตำบลพนัสนิคม ตำบลหน้าพระธาตุ ตำบลวัดหลวง ตำบลบ้านเชิด ตำบลนาเร็ก ตำบล หมอนนาง ตำบล สระสี่เหลี่ยม ตำบล วัดโบสถ์ ตำบลกุฎ โง้ง ตำบลหัวถนน ตำบลท่าข้าม ตำบลหนองปรือ ตำบลหนองขยาด ตำบลทุ่งขวาง ตำบลหนองเหียง

	พ.ศ. 2544 ¹	พ.ศ. 2548 ²	พ.ศ. 2550 ³	พ.ศ. 2554 ⁴	พ.ศ.2562 ⁵
					ตำบลนาวังหิน ตำบลบ้านช้าง ตำบลโคกเพลาะ ตำบลไร่หลักทอง ตำบลนามะตูม) อำเภอเกาะจันทร์ (ตำบลเกาะจันทร์ ตำบลท่าบุญมี) จำนวนผู้มีสิทธิ 139,440 คน
เขต 4	อำเภอบ้านบึง (ยกเว้นตำบลหนอง ข้าซาก) อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ จำนวนผู้มีสิทธิ 101,998 คน	อำเภอบ้านบึง (ยกเว้นตำบลหนอง ข้าซาก) อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ จำนวนผู้มีสิทธิ 111,110 คน		อำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ จำนวนผู้มีสิทธิ 123,042 คน	อำเภอบ้านบึง (ตำบลบ้านบึง ตำบลคลองกิ้ว ตำบลมาบไผ่ ตำบล หนองข้าซาก ตำบลหนองบอน แดง ตำบลหนอง ซาก ตำบลหนองอิ รุณ ตำบลหนองไผ่ แก้ว) อำเภอหนองใหญ่ (ตำบลหนองใหญ่ ตำบลคลองพลู ตำบลหนองเสือช้าง ตำบลห้างสูง ตำบล เขาชก) อำเภอบ่อทอง (ตำบลบ่อทอง ตำบลวัดสุวรรณ ตำบลบ่อกว้างทอง ตำบลธาตุทอง ตำบลเกษตร

	พ.ศ. 2544 ¹	พ.ศ. 2548 ²	พ.ศ. 2550 ³	พ.ศ. 2554 ⁴	พ.ศ.2562 ⁵
					สุวรรณ ตำบล พลวงทอง) จำนวนผู้มีสิทธิ 136,917 คน
เขต 5	อำเภอศรีราชา (ยกเว้นตำบลทุ่งสุข ลา) จำนวนผู้มีสิทธิ 94,285 คน	อำเภอศรีราชา (ยกเว้นตำบลทุ่งสุข ลา) จำนวนผู้มีสิทธิ 109,097 คน		อำเภอศรีราชา (เฉพาะตำบลสุร ศักดิ์ ตำบลหนอง ขาม ตำบลเขา คันทรัง ตำบล บางพระ ตำบลบ่อ วิน และตำบลศรี ราชา) จำนวนผู้มีสิทธิ 121,665 คน	อำเภอศรีราชา (ตำบลศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบลเขาคันทรัง ตำบลบางพระ ตำบลบ่อวิน) อำเภอเกาะสีชัง (ตำบลท่าเทววงษ์) จำนวนผู้มีสิทธิ 165,579 คน
เขต 6	อำเภอบางละมุง (ยกเว้นตำบลโป่ง ตำบลเขาไม้แก้ว และตำบลห้วย ใหญ่) อำเภอศรีราชา (เฉพาะตำบลทุ่งสุข ลา) อำเภอเกาะสีชัง จำนวนผู้มีสิทธิ 113,526 คน	อำเภอบางละมุง (ยกเว้นตำบลโป่ง ตำบลเขาไม้แก้ว และตำบลห้วย ใหญ่) อำเภอศรีราชา (เฉพาะตำบลทุ่งสุข ลา) อำเภอเกาะสีชัง จำนวนผู้มีสิทธิ 140,301 คน		อำเภอเกาะสีชัง อำเภอศรีราชา (เฉพาะตำบลทุ่งสุข ลาและตำบลบึง) อำเภอบางละมุง (เฉพาะตำบลนา เกลือ ตำบลบางละ มุง ตำบลหนอง ปลาไหล และ ตำบลตะเคียนเตี้ย จำนวนผู้มีสิทธิ 115,029 คน	อำเภอบางละมุง (ตำบลบางละมุง ตำบลหนองปลา ไหล ตำบลตะเคียน เตี้ย ตำบลนาเกลือ) อำเภอศรีราชา (ตำบลทุ่งสุขลา ตำบลบึง) จำนวนผู้มีสิทธิ 144,927 คน
เขต 7	อำเภอสัตหีบ อำเภอบางละมุง (เฉพาะตำบลโป่ง ตำบลเขาไม้แก้ว	อำเภอสัตหีบ อำเภอบางละมุง (เฉพาะตำบลโป่ง ตำบลเขาไม้แก้ว		อำเภอบางละมุง (เฉพาะตำบลหนอง ปรือ ตำบลบ้านโป่ง	อำเภอบางละมุง (ตำบลหนองปรือ ตำบลโป่ง ตำบล

	พ.ศ. 2544 ¹	พ.ศ. 2548 ²	พ.ศ. 2550 ³	พ.ศ. 2554 ⁴	พ.ศ.2562 ⁵
	และตำบลห้วยใหญ่) จำนวนผู้มีสิทธิ 100,149 คน	และตำบลห้วยใหญ่) จำนวนผู้มีสิทธิ 115,703 คน		ตำบลห้วยใหญ่ ตำบลเขาไม้แก้ว) จำนวนผู้มีสิทธิ 111,609 คน	เขาไม้แก้ว ตำบลห้วยใหญ่) จำนวนผู้มีสิทธิ 142,425 คน
เขต 8				อำเภอสัตหีบ จำนวนผู้มีสิทธิ 114,260 คน	อำเภอสัตหีบ (ตำบลสัตหีบ ตำบลนาจอมเทียน ตำบลพลูดาวหลวง ตำบลบางเสร่ ตำบลแสมสาร) จำนวนผู้มีสิทธิ 127,763 คน

ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 และ 2548

ตารางที่ 3 ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 และ 2548

เขต	การเลือกตั้ง พ.ศ. 2544 ⁶			การเลือกตั้ง พ.ศ. 2548 ⁷		
	ผู้สมัคร	พรรค	คะแนน	ผู้สมัคร	พรรค	คะแนน
1	นายสง่า ธนสงวนวงศ์	ชาติไทย	36,823	นาย สง่า ธนสงวนวงศ์	ไทยรักไทย	52,900
	นางสาว เสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	ไทยรักไทย	17,725	นาย สรลชา ศรีชลวัฒนา	ประชาธิปัตย์	25,105
	นาง วารุณี ภูริสัมพันธ์	ประชาธิปัตย์	11,176	นาย เกษม เหลืองอ่อน	ชาติไทย	5,235
2	นายวิทยา คุณปลื้ม	ชาติไทย	31,866	นายอัมรินทร์ ตั้งประกอบ	ไทยรักไทย	40,203
	นาย ศักดา นพสิทธิ์	ประชาธิปัตย์	16,227	นาย ศักดา นพสิทธิ์	ประชาธิปัตย์	26,899
	นาย สรายุทธ วงษ์แสงทอง	ไทยรักไทย	14,138	นาย สรายุทธ วงษ์แสงทอง	ชาติไทย	7,140
3	นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง	ชาติไทย	28,812	นาย วิทยา คุณปลื้ม	ไทยรักไทย	40,849
	นาย ประมวล เอมเปีย	ประชาธิปัตย์	20,362	นาย ประมวล เอมเปีย	ประชาธิปัตย์	38,755
	นายธนวัฒน์ วัฒนวงษ์ฤทธิไญ	ไทยรักไทย	17,191			
4	นาย สุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	ชาติไทย	29,906	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	ไทยรักไทย	46,068
	นาย เกษม เหลืองอ่อน	ไทยรักไทย	14,324	นายไชยเฉลิม พิทักษ์ผลิน	ประชาธิปัตย์	25,092
	นาย ไชยเฉลิม พิทักษ์ผลิน	ประชาธิปัตย์	13,743	นายอภิรักษ์ อมรินทร์	ชาติไทย	2,076
5	นายอิทธิพล คุณปลื้ม	ชาติไทย	35,564	นายอิทธิพล คุณปลื้ม	ไทยรักไทย	57,751
	นาย สุศิษฐ์ เปรมแหวน	ประชาธิปัตย์	9,100	นายศรายุทธ วิจารณ์อานนท์	ประชาธิปัตย์	16,175
	พ.ต.ท. จงศักดิ์ แย้มละมูล	ไทยรักไทย	7,953			

⁶ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2544)

⁷ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ม.ป.ป.) และ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2548)

เขต	การเลือกตั้ง พ.ศ. 2544 ⁶			การเลือกตั้ง พ.ศ. 2548 ⁷		
	ผู้สมัคร	พรรค	คะแนน	ผู้สมัคร	พรรค	คะแนน
6	นายชาญศักดิ์ ขวลิต นิติธรรม	ชาติไทย	27,633	นายชาญยุทธ เสง ตระกูล	ไทยรักไทย	62,224
	นาย อภิเศกสรรค์ ชักเช็ค	ประชาธิปัตย์	12,914	นายสุไอนี เพียรดี	ประชาธิปัตย์	19,482
	นาย ธงชัย พิมพ์สกุล	ไทยรักไทย	17,980	นายวิเชียร ตั้งธรรม สถิตย์	ชาติไทย	6,834
				นายสมชาย ศรีสุนทร โวหาร	ความหวังใหม่	430
7	พลเรือโทโรช วิกิตภูมิ ประเทศ	ไทยรักไทย	23,042	พล.ร.ท.โรช วิกิตภูมิ ประเทศ	ไทยรักไทย	43,370
	นายสันต์ศักดิ์ งาม พิเชษฐ์	ชาติไทย	20,409	พลเรือเอกอกนิษฐ์ หมื่น ศรี	ประชาธิปัตย์	12,312
	พล.ร.ท. นาวิ เปล่ง วิทยา	ประชาธิปัตย์	7,790	พลเรือเอกสุรพล จันทร แดง	มหาชน	11,232
				นายสามารถ จารุรักษา	ชาติไทย	2,815
				พลเรือเอกชัย สุวรรณ ภาพ	ธรรมชาตินไทย	1,404
				นายธนธิป ไกรคุ้ม	ประชาชน ไทย	680

ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550

ตารางที่ 4 ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550

เขต	ผู้สมัคร และผู้ได้รับการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 ⁸	พรรค	คะแนน
1	นายประมวล เอมเปีย	ประชาธิปัตย์	108,016
	นายบรรจบ รุ่งโรจน์	ประชาธิปัตย์	101,686
	นายมานิตย์ ภาวสุทธิ์	ประชาธิปัตย์	96,118
	นายธนวัตร วัฒนวงศ์ภิญโญ	พลังประชาชน	38,737
	นายสรยุทธ วงษ์แสงทอง	พลังประชาชน	30,945
	นายเสน่ห์ สมศรี	พลังประชาชน	28,151
	นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง	ชาติไทย	64,136
	นายอัมรินทร์ ตั้งประกอบ	ชาติไทย	66,610
	ว่าที่ ร.ต.จิตติ คุ่มครอง	ชาติไทย	54,918
	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	มัชฌิมาธิปไตย	6,895
	นายสรลชา ศรีชลวัฒนา	มัชฌิมาธิปไตย	3,421
	นายสมชาย ศรีสุนทรโวหาร	มัชฌิมาธิปไตย	3,786
	นายนันท์วุฒิ โฆษะปัญญาธรรม	รวมใจไทยชาติพัฒนา	2,317
	นายปกครอง ผาสุขยี่ด	รวมใจไทยชาติพัฒนา	986
	นายธนารัตน์ ชวัลกุล	รวมใจไทยชาติพัฒนา	1,061
	นายพันธุ์เทพ ทับทิมทอง	ประชากรไทย	548
	นายสุทัศน์ ทาสี	ประชากรไทย	605
	นายธัชพล อนันต์นาวิสูตรณ์	ประชากรไทย	657
	นายปริญญา วงศกรรุ่งโรจน์	ไทยร่ำรวย	643
	นายสถาพร มโนวรกุล	ไทยร่ำรวย	418
	นายกันตพัฒน์ กลั่นสุวรรณ	ไทยร่ำรวย	363
	นายทิพากร เหลืองมหามงคล	ไทเป็นไท	328
	นายทินกร ดั่งเงิน	ไทเป็นไท	263
	นางสาวอรกัญญา กมลวรภัทร์	ไทเป็นไท	204
2	นางพจนารถ แก้วผลึก	ประชาธิปัตย์	67,666
	นายฐานโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์	ประชาธิปัตย์	64,785
	นายไมตรี สอยเหลือ	ประชาธิปัตย์	64,590
	พล.ร.ท.โรช วิกิตภูมิประเทศ	พลังประชาชน	57,050

⁸ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ม.ป.ป.) และ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2551)

เขต	ผู้สมัคร และผู้ได้รับการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 ^๑	พรรค	คะแนน
	นายชัยศิริมงคล พิริยะภาพสกุล	พลังประชาชน	51,177
	พล.ร.อ.สุรพล จันทน์แดง	พลังประชาชน	53,053
	นายธงชัย พิมพ์ชากุล	มัชฌิมาธิปไตย	6,719
	นายวิเชียร ตั้งธรรมสถิตย์	มัชฌิมาธิปไตย	6,500
	นายสุไอนี เพียรดี	มัชฌิมาธิปไตย	7,278
	นายสันต์ศักดิ์ จรุงญู งามพิเชษฐ์	ชาติไทย	39,941
	นายชาญยุทธ เสงตระกุล	ชาติไทย	42,296
	นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์	ชาติไทย	48,672
	พล.ร.ท.เชษฐา ไกมาลลิต	เพื่อแผ่นดิน	8,550
	พล.ร.ท.นิทัศน์ เพชรน้อย	เพื่อแผ่นดิน	4,309
	พล.ร.อ.วีระพันธ์ งอกงาม	เพื่อแผ่นดิน	5,073
	นายกรกฎ ขวัญกิจไพศาล	รวมใจไทยชาติพัฒนา	1,476
	นายธนาท ศุภพลทองโชติ	รวมใจไทยชาติพัฒนา	1,258
	นายสมชาย ปรีบุญนอก	รวมใจไทยชาติพัฒนา	898
	พล.ร.ต.พัฒนะ จิรนนท์	ประชากรไทย	1,362
	นางสาวสาวตรี โสภณ	ประชากรไทย	1,180
	นางสุรณี วัฒนสุนทร	ประชากรไทย	762
	นายจตุพร ประยูรหาญ	ไทยร่ำรวย	455
	นายธนดล พลสาร	ไทยร่ำรวย	378
	นายธรรมบุญ กังศิริกุล	ไทยร่ำรวย	357
3	พ.ต.ท.สนอง พรหมไธสง	มัชฌิมาธิปไตย	5,451
	พ.ต.ท.สรพล พิมพ์สกุล	มัชฌิมาธิปไตย	3,073
	นายเกษม เหลืองอ่อน	พลังประชาชน	18,651
	นายไชยเฉลิม พิทักษ์พลิน	พลังประชาชน	25,277
	พล.ต.ต.วีระ อนันตกุล	ประชาธิปไตย	58,926
	นายสรุฒิ เนื่องจำนงค์	ประชาธิปไตย	72,640
	นายอุทัย มณีรัตน์โรจน์	ชาติไทย	38,921
	นายจิรุตม์ สิงห์โตทอง	ชาติไทย	35,629
	นายราชวัติ สุเมธกุล	ประชากรไทย	1,344
	นางนิภา หอรุ่งเรืองชัย	ประชากรไทย	717
	นางไพรยา มโนวรกุล	ไทยร่ำรวย	529
	นายชูเกียรติ ถาวรเจริญทรัพย์	ไทยร่ำรวย	1,988
	นายณรงค์วัฒน์ สำเร็จกิจสกุล	ไทเป็นไท	1,150
	นายพงศ์กิตต สำเร็จกิจสกุล	ไทเป็นไท	386

ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2562

ตารางที่ 5 ผู้สมัครและผู้ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2562

เขต	2554 ¹⁰			ผู้สมัคร 2562 ¹¹		
	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน
1	นายสุชาติ ชมกลิ่น	พลังชล	33,687	นาย สุชาติ ชมกลิ่น	พลังประชาชน รัฐ	38,268
	พลตำรวจตรีวิระ อนันต กุล	ประชาธิปัตย์	29,582	นางสาว ปิยะพร ธนาปิ่น ชัย	อนาคตใหม่	27,430
	นายสง่า ธนสงวนวงศ์	เพื่อไทย	17,510	นาย จำโนทย์ ปลั่งอุดม	เพื่อไทย	14,877
	นายศุภโชค ทวีวัฒน์	รักษาสันติ	532	นาย สรลชา ศรีชลวัฒนา	ประชาธิปัตย์	8,362
	นางลภัสรดา เกตุมนตรี	ชาติพัฒนา เพื่อแผ่นดิน	384	นาย บรรจบ รุ่งโรจน์	ภูมิใจไทย	8,266

⁹ สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 อยู่ในสถานการณ์การประท้วงทางการเมืองมีการปิดล้อมของกลุ่ม กปปส. การรณรงค์ไม่ให้ไปเลือกตั้ง ในหลายหน่วยเลือกตั้ง ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่า การเลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เนื่องจากไม่ได้จัดขึ้นพร้อมกันทั่วประเทศให้แล้วเสร็จภายในวันเดียวกันจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้การเลือกตั้งต้องเป็นวันเดียวกันทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรีได้สรุปผลการเลือกตั้งอย่างไม่ทางการ ดังนี้ จังหวัดชลบุรี มีประชาชนจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,029,069 คน มีผู้มาเลือกตั้ง จำนวน 416,457 คน คิดเป็นร้อยละ 40.47% ส่วนผลคะแนนการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการ มีดังนี้

เขตเลือกตั้งที่ 1 หมายเลข 15 พรรคเพื่อไทย ได้ 7,125 คะแนน หมายเลข 41 พรรคพลังชล ได้ 14,490 คะแนน

เขตเลือกตั้งที่ 2 หมายเลข 15 พรรคเพื่อไทย ได้ 7,686 คะแนน หมายเลข 41 พรรคพลังชล ได้ 9,828 คะแนน

เขตเลือกตั้งที่ 3 หมายเลข 15 พรรคเพื่อไทย ได้ 6,424 คะแนน หมายเลข 41 พรรคพลังชล ได้ 11,153 คะแนน ส่วนคะแนนพรรคการเมือง พรรคเพื่อไทยได้ 8,261 คะแนน พรรคพลังชลได้ 9,447 คะแนน

เขตเลือกตั้งที่ 4 หมายเลข 15 พรรคเพื่อไทย ได้ 2,019 คะแนน หมายเลข 41 พรรคพลังชล ได้ 6,277 คะแนน ส่วนคะแนนพรรคการเมือง พรรคเพื่อไทยได้ 5,487 คะแนน พรรคพลังชลได้ 5,357 คะแนน

เขตเลือกตั้งที่ 5 หมายเลข 15 พรรคเพื่อไทย ได้ 10,500 คะแนน หมายเลข 41 พรรคพลังชล ได้ 11,435 คะแนน

เขตการเลือกตั้งที่ 6 หมายเลข 15 พรรคเพื่อไทย ได้ 10,727 คะแนน หมายเลข 41 พรรคพลังชล ได้ 14,877 คะแนน ส่วนคะแนนพรรคการเมือง พรรคเพื่อไทยได้ 14,452 คะแนน พรรคพลังชลได้ 12,027 คะแนน

เขตเลือกตั้งที่ 7 หมายเลข 15 พรรคเพื่อไทย ได้ 735 คะแนน หมายเลข 41 พรรคพลังชล ได้ 14,519 คะแนน

เขตเลือกตั้งที่ 8 คะแนนพรรคการเมือง พรรคเพื่อไทยได้ 12,980 คะแนน พรรคพลังชลได้ 6,769 คะแนน

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี (2557)

¹⁰ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2554)

¹¹ ชลบุรี ช็อก "อิทธิพล-ปรเมศวร์" พ่ายผู้สมัครโนเนม อนาคตใหม่! (2562) และ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2562)

เขต	2554 ¹⁰			ผู้สมัคร 2562 ¹¹		
	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน
	นายกวี กมลวิชัย	ชาติไทยพัฒนา	204	นาย เขวงศักดิ์ เอี่ยมสำอางค์	เศรษฐกิจใหม่	5,327
	นายกิจ ไกรทิพย์บดี	การเมืองใหม่	85	นาย อัคระ เสี่ยงกิ่ง	เสรีรวมไทย	5,199
	นายจักรพล วชิรเสวีกุล	พลังคนกีฬา	60	นาย เดชา ศกุนตนาคลาภ	ชาติพัฒนา	399
	นายวิชาญ จิระเวชบรร กิจ	เพื่อฟ้าดิน	44			
	นายปณณพัฒน์ นิธิสิริ จรรยา	มาตุภูมิ	44			
2	นายอุกฤษณ์ ตันสวัสดิ์	พลังชล	34,415	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ ทรายทอง	พลังประชา รัฐ	42,427
	นายบรรจบ รุ่งโรจน์	ประชาธิปัตย์	32,875	นาย นิพนธ์ แจ่มจำรัส	อนาคตใหม่	21,147
	นายมานิตย์ ภาวสุทธิ์	เพื่อไทย	17,702	นาย มานิตย์ ภาวสุทธิ์	ภูมิใจไทย	20,853
	นายเปล่งศักดิ์ ชาระ	รักษาสันติ	1,014	นาย สราวุธ วงษ์แสง ทอง	เพื่อไทย	11,102
	นายธำปนา สุทธิธาทิพย์	การเมืองใหม่	95	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยา ทิพย์	ประชาธิปัตย์	6,020
	นายถนอม พิมพ์ใจชน	มาตุภูมิ	65	นาย อรรถเวทย์ ชยางศุ	เสรีรวมไทย	2,707
	จำสืบเอกกฤษณ์ จิน ประชา	พลังคนกีฬา	59	นาย ชัยเล็ก สุวานิชย์	ชาติพัฒนา	235
	นางสาวฐิติรัตน์ ฉลุมาศ จารุอุดม	ไทยเป็นไท	35			
	นางสาวนฤมล แซ่เตีย	เพื่อฟ้าดิน	21			
3	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พลังชล	44,602	นาย รณเทพ อนุวัฒน์	พลังประชา รัฐ	54,644
	นายประมวล เอ็มเปีย	ประชาธิปัตย์	38,685	นาย ภูวนาถ กาศสกุล	อนาคตใหม่	15,038
	นายประเสริฐ ศิวทัศน์	เพื่อไทย	10,546	นาย ประมวล เอ็มเปีย	ภูมิใจไทย	13,815
	นายภักดี อินทร์อุดม	ชาติไทยพัฒนา	350	นางสาว รินทิรา วัฒนวงษ์ ภิญโญ	เพื่อไทย	10,025
	นางสาวอรกัญญา กมลวร ภัทร์	ไทยเป็นไท	182	นาย ไพฑูรย์ วชิรวงศ์ ภิญโญ	ประชาธิปัตย์	5,458
	นางกมลวรรณ ทรงกลด	ชาติพัฒนา เพื่อแผ่นดิน	172	นาย ลิขิต อัสวजारูวรรณ	เสรีรวมไทย	2,422
	นายคณิศร กิตติกรปริดา	รักษาสันติ	128	นาย เสมอ ทองหยวก	ชาติพัฒนา	306

เขต	2554 ¹⁰			ผู้สมัคร 2562 ¹¹		
	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน
	นายเฉลิมเกียรติ ศรีซัน	พลังคนกีฬา	36			
4	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	ประชาธิปัตย์	50,068	นาย สรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พลังประชารัฐ	31,261
	นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง	เพื่อไทย	30,390	นาย จิรวุฒิ สิงห์โตทอง	เพื่อไทย	21,021
	นายสัมฤทธิ์ พงษ์วิรัตน์	พลังชล	4,362	นาย สมชาย เนื่องจำนงค์	อนาคตใหม่	14,732
	นายสมชาย สกตติลภ	รักษาสันติ	252	นาย พายุ เนื่องจำนงค์	ประชาธิปัตย์	10,940
	นางณัฐดาพรรณ นันท ตันติพัฒน์	ชาติพัฒนา เพื่อแผ่นดิน	236	นาย ภิญโญ ตันวิเศษ	ภูมิใจไทย	9,426
	นายอรรถเวทย์ ชยางศุ	ชาติไทย พัฒนา	87	นาย คำนิง ศรีพุ่ม	เศรษฐกิจใหม่	1,933
	นางอัญญพร พ่วงพลี	พลังคนกีฬา	33	นาย สุรัช ยอดใจเย็น	เสรีรวมไทย	1,685
				นาย ประทุม สะไร่รักษ์	ชาติไทย พัฒนา	327
				นาย สุรพัฒน์ ไพรอร่าม	ชาติพัฒนา	160
5				นาย อติศักดิ์ เนื่องจำนงค์	ประชาภิวัฒน์	118
	นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัฒนา	พลังชล	36,550	นาย ขวัญเลิศ พานิช มาท	อนาคตใหม่	43,284
	นายฐนโรจน์ ไรจนกุล เสกฐ์	ประชาธิปัตย์	25,198	นาย พันธุ์ศักดิ์ เกตุวัฒนา	พลังประชารัฐ	38,321
	นายชัยศิริมงคล พิริยะ ภาพสกุล	เพื่อไทย	18,000	นาย ฐนโรจน์ ไรจนกุล เสกฐ์	ประชาธิปัตย์	9,696
	นายสุศิษฐ์ เปรมแหวน	รักษาสันติ	834	นาย พงษ์วิรัช วงศ์หนอง แวง	เสรีรวมไทย	7,591
	นายณัชพล แก่นนาคำ	ชาติพัฒนา เพื่อแผ่นดิน	381	นางสาว ชัญญาพรรณ ศรี สุขจิรานนท์	เศรษฐกิจใหม่	4,346
	นายมันเตรษฐ์ ไตรขลา สินธุ์	ชาติไทย พัฒนา	250	นาย เกษม เหลืองอ่อน	ภูมิใจไทย	1,722
	นายอภิชาติ ประพันธ์	มาตุภูมิ	30	นางสาว อังคณา สุ ริปัญญา	ชาติพัฒนา	745
	นายภาสกร ธีระวัฒน์เด ชา	พลังคนกีฬา	24			
6	นางสงุมล คุณปลื้ม	พลังชล	36,463	นาย จรัส คุ่มไชน้ำ	อนาคตใหม่	39,189
	นายพงศ์กิตศ สำเร็จกิจ สกุล	ไทยเป็นไท	22			

เขต	2554 ¹⁰			ผู้สมัคร 2562 ¹¹		
	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน
	นางสาวนิชนันท์ วัจคะ ฮาดธัญญกิจ	เพื่อไทย	22,526	นาย อธิพิณ คุณปลื้ม	พลังประชารัฐ	33,440
	นายจกฤช ไกรมาตย์	ประชาธิปัตย์	16,523	นางสาว สุภักษ์ ทรัพย์รัตน์	เสรีรวมไทย	7,155
	นายประจักษ์ เปรมแหวน	รักษาสันติ	490	นาง พจนารถ แก้วผลึก	ประชาธิปัตย์	6,582
	นางณัฐนันท์ รัตนพิไชย	ชาติไทย พัฒนา	286	นาย สุนทร ศุภธีระนนท์	ภูมิใจไทย	4,345
	นายประสงค์ ดิยะปัญญ นิตย์	ชาติพัฒนา เพื่อแผ่นดิน	196	นาย สุเมธ สุเมธกุล	เศรษฐกิจใหม่	2,933
	นางณัฐวัฒน์ เหลี่ยม เพชร	พลังคนกีฬา	30	นาย ณัฏฐพล แก่นนาคำ	ชาติพัฒนา	345
7	นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์	พลังชล	28,402	นางสาว กวินนาถ ตาคีย์	อนาคตใหม่	31,247
	นายอดิสร ผลลูกอินทร์	เพื่อไทย	22,622	นาย ปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์	พลังประชารัฐ	28,001
	นางพจนารถ แก้วผลึก	ประชาธิปัตย์	15,839	นาย สุโณทัย เจริญสุข	เสรีรวมไทย	7,708
	นายสุโณทัย เจริญดี	ชาติพัฒนา เพื่อแผ่นดิน	514	นาย ปพน ประยูรหงส์	ภูมิใจไทย	6,946
	นายทองสุข ทองนาค	ชาติไทย พัฒนา	296	นาย จกฤช ไกรมาตย์	ประชาธิปัตย์	5,243
	นายกันต์พจน์ ราษฎร์ เจริญดี	รักษาสันติ	240	นางสาว สุภาทิพย์ มนต์ ประสิทธิ์	เศรษฐกิจใหม่	2,256
	นายนิมิต ไมตรีวงศ์	มาตุภูมิ	60	นาย สุไรค์ อุตตนาถ	ชาติพัฒนา	670
8	พลเรือเอกสุรพล จันทน์ แดง	เพื่อไทย	25,340	นาย สะถิระ เผือกประ พันธุ์	พลังประชารัฐ	33,967
	นาวาเอกวิโรจน์ วัจแก้ว ศิริชัย	พลังชล	21,256	นาย สุรสิทธิ์ ทะวะลัย	อนาคตใหม่	25,874
	นายไมตรี สอยเหลือง	ประชาธิปัตย์	15,480	นาย ธเนศพล เอกกลาง	เสรีรวมไทย	5,865
	พลเรือตรีหญิงดารา บุรุษิกพงศ์ ร.น.	รักษาสันติ	1,763	นาย ไมตรี สอยเหลือง	ประชาธิปัตย์	5,755
	นาวาโทสุทัศน์ วงศ์ปรีดี	ชาติไทย พัฒนา	848	พลเรือเอก สุรพล จันทน์ แดง	ภูมิใจไทย	2,998
	นายธนทร บุรณศิริปิ่น	ชาติพัฒนา เพื่อแผ่นดิน	697	นางสาว ปารย์วี ศรีโสม	เศรษฐกิจใหม่	2,313
	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	มาตุภูมิ	77	นาย อนุชา ชุบสัมพันธ์	ชาติพัฒนา	489

เขต	2554 ¹⁰			ผู้สมัคร 2562 ¹¹		
	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน	ชื่อผู้สมัคร	พรรค	คะแนน
	นายศิริวัฒน์ เจริญวิทย์	พลังคนกีฬา	53	พลเรือตรี ธรรมบุญ กสิโกศล	พลังชาติไทย	276

คะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงสูงสุด 5 อันดับแรกของจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 6 คะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงสูงสุด 5 อันดับแรกของจังหวัดชลบุรี

พ.ศ.2544 ¹²		พ.ศ. 2548 ¹³		พ.ศ. 2550 ¹⁴		พ.ศ. 2554 ¹⁵	
พรรค	คะแนน	พรรค	คะแนน	พรรค	คะแนน	พรรค	คะแนน
ไทยรักไทย	149,194	ประชาธิปัตย์	161,638	ประชาธิปัตย์	319,411	ประชาธิปัตย์	268,328
ชาติไทย	140,714	ไทยรักไทย	354,914	ชาติไทย	57,248	พลังชล	142,843
ประชาธิปัตย์	120,608	ชาติไทย	30,919	พลังประชาชน	136,102	เพื่อไทย	193,559
ถิ่นไทย	14,435	พลังประชาชน	365	มัชฌิมาธิปไตย	6,071	รักประเทศไทย	28,673
ชาติประชาชนไทย	6,060	มหาชน	7,111	มหาชน	Null	มหาชน	2,230

¹² สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2544).

¹³ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ม.ป.ป.).

¹⁴ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ม.ป.ป.).

¹⁵ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ม.ป.ป.).

นโยบายพรรคการเมืองในการหาเสียงเลือกตั้ง พ.ศ. 2562¹⁶

ตารางที่ 7 นโยบายพรรคการเมืองที่เผยแพร่ในการหาเสียงเลือกตั้ง พ.ศ. 2562

พรรค	คำขวัญหาเสียง	การศึกษา	สาธารณสุข/สวัสดิการ	เศรษฐกิจ	การเมือง	ความมั่นคง
พลังประชารัฐ	โลกเปลี่ยน ไทยต้องปรับทางเลือกใหม่ของการเมืองไทย ก้าวข้ามความขัดแย้ง	ยังไม่มี การนำเสนอที่ชัดเจน แต่ระบุเพียงว่าการศึกษาระดับประถมศึกษา 4.0	สานต่อนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของ คสช.	- สานต่อนโยบายประชารัฐของ คสช. - ส่งเสริมการทำเกษตรแบบพันธสัญญา	- พร้อมเป็นพันธมิตรทุกฝ่าย - ปฏิรูปประเทศต่อเนื่อง	ไม่มีนโยบายที่กระทบต่อกองทัพ
เพื่อไทย	เพื่อไทย หัวใจคือประชาชน	- ยกการพัฒนาคนเป็นวาระแห่งชาติ - กระจายอำนาจการศึกษา - ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง	- กองทุนหมู่บ้าน - บัตรทอง 30 บาท รักษาทุกโรค	- พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก - ป้องกันการผูกขาดของผู้ประกอบการรายใหญ่	- แก้ รธน. - กมลูก. - ปฏิรูปการเมืองระดับชาติ และท้องถิ่น	- ปฏิรูปกองทัพ - ป้องกันทหารแทรกแซงการเมือง - ยกเลิกเกณฑ์ทหาร
อนาคตใหม่	คนไทยเท่าเทียม ไทยเท่าทันโลก	- เรียนฟรีเงินเลี้ยงดูบุตร (0-6 ปี) 1,200 บาท/เดือน - เงินค่าครองชีพเยาวชน (18-22 ปี)	- เบี้ยเลี้ยงคนชรา 1,800 บาท/เดือน - งบอุดหนุนรายหัวบัตรทอง 4,000 บาทปี/คน/	- ปฏิรูประบบภาษี ด้วยการลดสิทธิประโยชน์ บีโอไอ 3 หminenล้านบาท - เลิกสิทธิลดหย่อนภาษี	แก้ รธน. - ทั้งฉบับ ล้มล้างผลพวง คสช	- แก้ กมความมั่นคง - ปฏิรูปกองทัพ ด้วยการลดนายพลให้เหลือ 400 นาย - ยกเลิกเกณฑ์ทหาร

¹⁶ เลือกตั้ง 2562 : ส่องนโยบายสำคัญ 9 พรรคการเมืองหลัก 26 กุมภาพันธ์

พรรค	คำขวัญหาเสียง	การศึกษา	สาธารณสุข/สวัสดิการ	เศรษฐกิจ	การเมือง	ความมั่นคง
		2,000 บาทเดือน/ • ยกกระต๊อห้องเรียน- องสมุดท์ สร้างศูนย์ เลี้ยงเด็ก และสถาบัน ฝึกอาชีพ	• พ่อแม่ ลา- คลอดได้ 180 วัน	คนรวย 5.8 หมื่นล้านบาท • ขึ้นอัตรา ภาษีที่ดินสิ่ง ปลูกสร้าง 4 หมื่นล้านบาท • ออกหวย บนดิน 4.2 หมื่นล้านบาท		
ประชาธิปัตย์	• แก้งานสร้างคนสร้างชาติ • ประชาชนเป็นใหญ่ ประชาธิปไตยสุจริต	• เกิดปี๊บรับสิทธิ์เงินแสนเบี้ย-เด็กเข้มแข็ง • เด็กแรกเกิด 5,000 บาท และ 0-8 ปี 1,000 บาทเดือน/ • อาหารเช้า-กลางวันฟรี มีคุณภาพ • ขึ้นอนุบาล .ม-3 เรียนฟรีถึง ปวช.	• เบี้ยผู้สูงอายุ 1,000 บาท/เดือน • เบี้ยผู้ยากไร้ 800 บาทเดือน/	• โฉนดสีฟ้า • กองทุนน้ำชุมชน • ประกันรายได้เกษตรกร เช่น ข้าวเกวียนละ 1 หมื่นบาท ยางพารา 60 บาท.กก/ • ประกันรายได้แรงงาน 1.2 แสนบาทปี/	• ลดอำนาจรัฐ • แก่แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี • แก่รัฐธรรมนูญที่ไม่สอดคล้องหลักประชาธิปไตย	• “นโยบาย 5 รั่ว ป้องกัน ” สกัดกันยาเสพติด
ชาติไทยพัฒนา	• ก้าวข้ามความขัดแย้ง ร่วมแรง ร่วมใจ • ปฎิรูปประเทศไทย	• เตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัย • ให้ลูกหลานเกษตรกร	• สร้างศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง • ขยายอายุเกษียณ	• พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทำให้เกษตรกรมีกำไร 5,000 บาทไร่/	• เพิ่มงบลงทุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งละ 10 ล้าน บาท	• ยังไม่มีการนำเสนอที่ชัดเจน

พรรค	คำขวัญหาเสียง	การศึกษา	สาธารณสุข/สวัสดิการ	เศรษฐกิจ	การเมือง	ความมั่นคง
		เรียนฟรีถึงปริญญาตรี	ราชการถึง 65 ปี • แก่ กมให้. คนเพศเดียวกัน	• ปลดหนี้ผู้ร่วมโครงการส่งเสริมของรัฐ		
ชาติพัฒนา	• หันหน้าเข้าหากัน สร้างสรรค์เศรษฐกิจไทย	• ยังไม่มี การนำเสนอที่ชัดเจน	• ยกระดับคุณภาพชีวิตผู้พิการ • สร้างความเท่าเทียมทางเพศ • ผลักดันกฎหมายสิทธิผู้หญิง	• พัฒนาเศรษฐกิจ • พัฒนาเมืองโคราชให้เป็นประตูอีสานสู่อินโดจีน	• ทำตามเจตนารมณ์รธน .2560 และทำตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ	• เน้นความมั่นคงแบบสันติวิธี ความมั่นคงไม่ใช่การสะสมอาวุธ ความมั่นคงคือความสามัคคี • สนับสนุนระบบกองทุนแบบประเทศอิสราเอล • สร้างความมั่นคงด้านความรู้ด้วยการทำโรงเรียนสองภาษามากขึ้น • เพิ่มมูลค่าทางการค้าระหว่างมหาสมุทรในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
ประชาชาติ	• ชาติของประชาชนบนฐานสังคมพหุวัฒนธรรม	• ปฏิรูปให้เหมาะกับพื้นที่ • ยกเลิกค่าปรับและดอกเบี้ยกองทุนกู้ยืม	• ทำชนบทให้มั่งคั่ง • ป้องกันนายทุนแย่งอาชีพอคนจน	• ขจัดการผู้ขาดของนายทุน • ส่งเสริมเศรษฐกิจแบบคุณธรรมเศรษฐกิจ	• สร้างสังคมพหุวัฒนธรรม • คุ้มครองสิทธิมนุษยชน	• แก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ • ตัดค่าคอมมิชชั่นโครงการซื้ออาวุธ

พรรค	คำขวัญหาเสียง	การศึกษา	สาธารณสุข/สวัสดิการ	เศรษฐกิจ	การเมือง	ความมั่นคง
				ปลอดดอกเบี้ย • ผลักดันระบบรัฐสวัสดิการลดความเหลื่อมล้ำ • เงินให้ผู้สูงอายุ 3,000 บาท ต่อเดือน • ผลักดันให้ประเทศไทยกำหนดราคาสินค้า การเกษตร		
ภูมิใจไทย	• ลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน	• เรียนฟรีออนไลน์ตลอดชีวิต • ผ่อนผันเงินต้นโครงการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา 10 ปี ไม่มีดอกเบี้ยยกเลิกค่าปรับปลดภาระผู้ค้าประกันและพักหนี้ 5 ปี	• ใช้อาสาสมัครสาธารณสุขเป็นกลไกหลักการทำงานด้านสาธารณสุข • กัญชาเสรีเพื่อแพทย์ทางเลือก	• ใช้ระบบแบ่งปันผลประโยชน์แก้ปัญหา • ราคาพืชผล • ส่งเสริมอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน	• ไม่ขัดแย้งฝ่ายใด	• แก้ปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ โดยใช้แนวคิดเปลี่ยนเสียงระเบิดเป็นเครื่องจักร

พรรค	คำขวัญหาเสียง	การศึกษา	สาธารณสุข/สวัสดิการ	เศรษฐกิจ	การเมือง	ความมั่นคง
รวมพลัง ประชาชาติ ไทย	ปฏิรูปประเทศทุกระบบ	ปฏิรูปการศึกษาทุกระบบ	เน้นการป้องกันโรค	- แก้ปัญหา ราคายางและ ผลผลิต ทางการ เกษตร - ยึดหลัก เศรษฐกิจ พอเพียงและ ศาสตร์ พระราชา	ปฏิรูปประเทศ การเมือง ตำรวจ และ ปราบ คอร์รัปชั่น	ปกป้องและ เทิดทูนสถาบัน

บทที่ 3

วิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสำรวจข้อมูลจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ของจังหวัดชลบุรี สาเหตุที่เลือกจังหวัดชลบุรี เนื่องจากชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายของลักษณะพื้นที่ คือ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งน่าจะสะท้อนภาพการเลือกตั้งของพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทได้ นอกจากนี้จังหวัดชลบุรียังมีภาพของการเป็นพื้นที่ของกลุ่มนักการเมืองเดิมคือพรรคพลังชล แต่เป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนย้ายพรรคของผู้สมัครจากพรรคพลังชลไปสังกัดพรรคพลังประชารัฐทั้งหมดซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงพรรคที่สังกัดของผู้สมัครในหลายพื้นที่ ดังนั้นจังหวัดชลบุรีจึงน่าจะช่วยสะท้อนภาพความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในการเมืองไทยได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ของจังหวัดชลบุรี จำนวน 1,012,870 คน (ผลการเลือกตั้ง: ชลบุรี, ระบบออนไลน์, 2562)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ของจังหวัดชลบุรี คำนวณขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรมคำนวณขนาดตัวอย่างสำเร็จรูป (Calculator.net, online, 2019) โดยกำหนดให้

ประชากร เท่ากับ 1,012,870 คน

ระดับความเชื่อมั่น (confidence level) เท่ากับ 99%

ค่าความคลาดเคลื่อน (margin of error) เท่ากับ 4%

สัดส่วนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี ประมาณ 69%

คำนวณได้ขนาดตัวอย่าง 890 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นจำนวนตัวอย่างขั้นต่ำที่ต้องใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างของงานวิจัยนี้เพิ่มอีกร้อยละ 25 เป็นจำนวนตัวอย่าง 1113 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมโดยที่ยังคงมีความเป็นไปได้ในการศึกษา

การเลือกตัวอย่างเป็นการเลือกตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ทั้งนี้ในการเลือกตัวอย่างจะคำนึงถึงความครบถ้วนตามกลุ่มอาชีพและเขตการเลือกตั้งทั้ง 8 เขตของจังหวัดชลบุรีเป็นสำคัญ

เกณฑ์การคัดเข้า (inclusion criteria)

- (1) ผู้เข้าร่วมทุกเพศที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี
- (2) สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้
- (3) ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

เกณฑ์การคัดออก (exclusion criteria)

- (1) ผู้ตอบแบบสอบถามไม่สามารถคิด/ตัดสินใจเลือกคำตอบในแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง
- (2) บุคคลที่ถูกเลือกปฏิเสธการให้ข้อมูล
- (3) บุคคลที่ถูกเลือกอยู่ในภาวะเจ็บป่วย

เกณฑ์การถอนผู้ร่วมวิจัย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้วิจัยทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมการวิจัย หรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เข้าร่วมการวิจัย

การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล

โครงการวิจัยเรื่อง เมื่อพรรคการเมืองเลือกตั้ง: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชนในฤดูกาลเลือกตั้ง ได้รับหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชุดที่ 2 ตามหนังสือรับรองเลขที่ 054/2562 ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2562 – วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2563

กระบวนการเก็บข้อมูล (Data collection process)

(1) นักวิจัยชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการวิจัยด้วย “เอกสารชี้แจงข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย” หรืออธิบายเพิ่มเติมด้วยวาจา ในประเด็นดังนี้

- ความเป็นมาโดยย่อ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมการวิจัย
- ระยะเวลาการให้ข้อมูล: ประมาณ 30 นาที สำหรับการตอบแบบสำรวจ
- ผู้วิจัยชี้แจงเงื่อนไขของการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ว่าเป็นไปด้วยความสมัครใจ ผู้เข้าร่วม

โครงการวิจัยมีสิทธิปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ และสามารถถอนตัวออกจากการเป็นผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ทุกเมื่อ โดยการปฏิเสธหรือถอนตัวของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะไม่มีผลกระทบต่อสิทธิประการใดๆ ที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะพึงได้รับ

- ชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทราบว่าผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นความลับ การเผยแพร่ผลการวิจัยจะกระทำในภาพรวมเท่านั้น โดยผู้วิจัยจะไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยออกเปิดเผยไม่ว่าในทางใดๆ เว้นแต่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยได้อนุญาตไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

- ผู้เข้าร่วมการวิจัยตัดสินใจว่าจะยินยอมเข้าร่วมการวิจัยหรือปฏิเสธการวิจัย ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมการวิจัยสามารถแสดงความยินยอมด้วยวาจาหรือลงนามในเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัยก็ได้

(2) สำหรับการตอบแบบสำรวจ ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะเป็นผู้ตอบคำถามด้วยตนเอง หากผู้เข้าร่วมการวิจัยมีปัญหาในการมองเห็นจะอ่านข้อคำถามให้ฟังโดยไม่โน้มน้าวให้ตอบคำถาม เมื่อตอบแบบสำรวจเสร็จนักวิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้ง

(3) ดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่ 1 – 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจผู้วิจัยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน กับการทำกิจกรรมทางการเมือง (ทำ/ไม่ทำ) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (สนับสนุน/ไม่สนับสนุน) โดยกำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ คือ .05

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี แบ่งการนำเสนอออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาททางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ปฏิสัมพันธ์และทัศนคติต่อพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 ความคาดหวัง ความต้องการ และการตอบสนองจากพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 5 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ตอนที่ 6 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามอาชีพ

ตอนที่ 7 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนใกล้เคียงกัน มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 29 ปี 30 – 39 ปี 40 – 49 ปี และ 60 ปี ขึ้นไป กลุ่มละ ประมาณร้อยละ 20 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 28.21) รองลงมาคือ ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 24.08 และ 20.40 ตามลำดับ (ตารางที่ 8)

ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพผู้ประกอบการอิสระ มากที่สุด (ร้อยละ 26.50) รองลงมาคือ อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ (ร้อยละ 11.86) และอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 10.78) ตามลำดับ ครึ่งหนึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน และในภาพรวมร้อยละ 70 มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน ทั้งนี้ประมาณ ครึ่งหนึ่งมีรายได้หลักแบบรายเดือน และ 1 ใน 3 มีรายได้ไม่แน่นอน (ตารางที่ 8)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 57.59) มีสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน (ร้อยละ 54.99) ส่วนใหญ่มีการรับผิดชอบดูแลครอบครัวร่วมกับสมาชิกคนอื่นในสัดส่วนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 34.32) และเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดูแลครอบครัว ร้อยละ 34.32 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน 20,001 – 30,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 40,000 บาท/เดือน ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ กลุ่มละประมาณร้อยละ 23 และผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 95 ไม่มีตำแหน่งใดๆ ในชุมชน สำหรับผู้ที่มีตำแหน่งในชุมชน ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง อสม./อพม./ทสม. รองลงมาคือ คณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (n=1113)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	538	48.34
	หญิง	570	51.21
	อื่นๆ	5	0.45
อายุ			
	ไม่เกิน 20 ปี	24	2.20
	20 – 29 ปี	226	20.30
	30 – 39 ปี	223	20.00
	40 – 49 ปี	221	19.90
	50 – 59 ปี	196	17.60
	60 ปี ขึ้นไป	223	20.00

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (n=1113)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุด			
	ไม่ได้ศึกษา	20	1.80
	ประถมศึกษา	268	24.08
	มัธยมศึกษาตอนต้น	133	11.95
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	227	20.40
	อนุปริญญา/ปวส.	122	10.96
	ปริญญาตรี	314	28.21
	สูงกว่าปริญญาตรี	29	2.60
อาชีพหลัก			
	ข้าราชการ	72	6.47
	พนักงานของรัฐ	32	2.88
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	1.35
	พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ (ไม่มีสวัสดิการ แรงงานตามกฎหมาย)	12	1.08
	พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ (มีสวัสดิการแรงงาน ตามกฎหมาย)	132	11.86
	พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม	63	5.66
	เกษตรกรเช่าที่ดิน	13	1.17
	เกษตรกรเจ้าของที่ดิน	29	2.61
	ผู้ประกอบการอิสระ (เจ้าของร้านขายอาหาร สำเร็จรูป, เจ้าของร้านขายปลีก, ผู้ประกอบการ รับเหมาก่อสร้าง, เจ้าของร้านตัดผม-เสริมสวย, คนขับรถรับจ้าง, คนขับรถจักรยานยนต์, ผู้ประกอบการอื่นๆ	295	26.50
	ธุรกิจส่วนตัว (เจ้าของบริษัท และมีลูกน้องต้อง รับผิดชอบ)	79	7.10
	รับจ้าง (รับจ้างในภาคเกษตร, ช่างซ่อมมอเตอร์ไซด์, ช่างซ่อมเครื่องจักรทางการเกษตร, ช่างก่อสร้าง, อื่นๆ)	120	10.78
	แม่บ้าน/พ่อบ้าน	105	9.43
	นักเรียน/นักศึกษา	103	9.25
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	27	2.43
	ข้าราชการบำนาญ	16	1.44

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ย			
	ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน	334	30.01
	10,001 – 15,000 บาท/เดือน	242	21.74
	15,001 – 20,000 บาท/เดือน	235	21.11
	20,001 – 25,000 บาท/เดือน	105	9.43
	25,001 – 30,000 บาท/เดือน	101	9.08
	30,001 – 35,000 บาท/เดือน	32	2.88
	มากกว่า 35,000 บาท/เดือน	64	5.75
ลักษณะรายได้หลัก			
	ไม่มีรายได้	38	3.41
	ไม่แน่นอนว่าจะได้เงินเมื่อไหร่	327	29.38
	รายวัน	150	13.48
	รายสัปดาห์	10	0.90
	รายเดือน	543	48.79
	เหมาจ่ายตามงาน	35	3.14
	อื่นๆ เช่น รายสามเดือน รายปี	10	0.90

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและชุมชน

ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและชุมชน		จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส			
	โสด	371	33.33
	สมรส	641	57.59
	หม้าย/หย่าร้าง	101	9.08
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด (นับรวมตัวท่าน)			
	1	49	4.40
	2	128	11.50
	3	254	22.82
	4	358	32.17
	5	200	17.97
	มากกว่า 5 คน	124	11.14

ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและชุมชน		จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะความรับผิดชอบของท่านในครอบครัว			
	ท่านรับผิดชอบดูแลเฉพาะตัวท่านเอง	209	18.78
	ท่านเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดูแลสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว	314	28.21
	ท่านและสมาชิกในครอบครัวร่วมกันดูแลครอบครัวในสัดส่วนใกล้เคียงกัน	382	34.32
	สมาชิกในครอบครัวคนอื่นเป็นผู้ดูแลท่าน	207	18.60
	อื่นๆ	1	0.09
รายได้ของครัวเรือนโดยเฉลี่ย			
	ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน	260	23.36
	20,001 – 30,000 บาท/เดือน	254	22.82
	30,001 – 40,000 บาท/เดือน	275	24.71
	40,001 – 50,000 บาท/เดือน	154	13.84
	50,000 บาท/เดือนขึ้นไป	170	15.27
ปัจจุบันท่านมีตำแหน่งใดในชุมชน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)			
	ไม่มี	1066	95.78
	มีตำแหน่ง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	47	4.22
	คณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน	16	34.04
	อสม./อพม./ทสม.	21	44.68
	กำนัน	3	6.38
	ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	4	8.51
	อื่นๆ เช่น สมาชิกกลุ่มสตรี อาสาดับเพลิง ผู้สมัครสมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น	8	17.02

ตอนที่ 2 บทบาททางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ร้อยละ 87.33 มีภูมิลำเนาในจังหวัดชลบุรี โดยเป็นผู้มีภูมิลำเนาในอำเภอเมืองชลบุรี (เขต 1) มากที่สุด รองลงมาคือ อำเภอสัตหีบ อำเภอเมืองชลบุรี (เขต 2) และอำเภอพนัสนิคม ตามลำดับ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่นพบว่า มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด รองลงมาคือภาคตะวันออก และภาคเหนือ ตามลำดับ

ในการเลือกตั้งเมื่อ วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 27.85 อาศัยอยู่ในเขต 2 รองลงมา คือ เขต 8 เขต 1 และเขต 3 คิดเป็นร้อยละ 18.15 17.34 และ 16.44 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมด คือ ร้อยละ 99.37 ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 โดยเป็นผู้ไปเลือกตั้งและลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งร้อยละ 94.30 และเป็นผู้ที่ไปเลือกตั้งแต่กาช่องไม่ประสงค์เลือกผู้ใด 5.70

สำหรับการลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้สิทธิเลือกตั้งและลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เลือกผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.73 รองลงมาคือ พรรคอนาคตใหม่ พรรคเพื่อไทย และพรรคประชาธิปัตย์ คิดเป็นร้อยละ 30.68 18.02 และ 5.47 ตามลำดับ โดยมีเหตุผลหลักในการเลือกจากพรรคที่สังกัดมากที่สุด ซึ่งจะพิจารณาถึงความชื่นชอบนโยบายของพรรคเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความชื่นชอบในแกนนำพรรค และความชื่นชอบในรายชื่อนายกรัฐมนตรีที่พรรคเสนอ ส่วนเหตุผลหลักลำดับรองลงมาคือ เหตุผลจากตัวผู้สมัคร ซึ่งจะพิจารณาถึงผู้สมัครมีความรู้ ความชื่นชอบในตัวผู้สมัคร และภาพลักษณ์ของผู้สมัคร ตามลำดับ สำหรับเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด เช่น การเลือกตามห้วคะแนน เลือกตามผู้แนะนำนั้น ถูกนำมาเป็นเหตุผลในการพิจารณาเลือกน้อยกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งเหตุผลในการเลือกตั้งกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลเมื่อจำแนกรายพรรค พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกทุกพรรคพิจารณาถึงความชื่นชอบในพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลจากตัวผู้สมัครและเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด โดยผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่มีเหตุผลมาจากความชื่นชอบในพรรคที่สังกัดมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ที่เลือกพรรคเพื่อไทย

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้สิทธิเลือกตั้งและลงคะแนนให้ผู้สมัคร รู้จักพรรค โดยการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.49

เมื่อสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามว่าเคยทำกิจกรรมทางการเมืองเหล่านี้หรือไม่ โดยสร้างข้อคำถามแบบเช็คลิสต์กิจกรรมทางการเมือง ดังนี้ การทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง การเดินขบวน ประท้วงการแสดงการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์ การลงชื่อแสดงจุดยืน การรณรงค์หาเสียง การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางการเมือง การยื่นหนังสือถึงหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง การส่งจดหมายหรือเขียนเรื่องร้องเรียน การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การลงสมัครรับเลือกตั้งระดับต่าง ๆ และอื่นๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 80 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองใดๆ มีเพียงร้อยละ 20 ที่เคยเข้า

ร่วมกิจกรรมทางการเมือง ในจำนวนนี้ครึ่งหนึ่งเป็นผู้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง 1 ใน 3 เคยร่วมลง
ชื่อแสดงจุดยืน และ 1 ใน 5 สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยมากจะเข้าร่วมกิจกรรมตามวาระโอกาส
(ร้อยละ 35.71)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

	ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนาเดิม			
(n=1110)	จังหวัดชลบุรี	972	87.33
	อำเภอเมืองชลบุรี (เขต 1)	179	18.42
	อำเภอเมืองชลบุรี (เขต 2)	171	17.59
	อำเภอนันทนาค	154	15.84
	อำเภอนาทอง (เขต 2)	85	8.74
	อำเภอนาทอง (เขต 3)	14	1.44
	อำเภอบ่อทอง	3	0.31
	อำเภอเกาะจันทร์	3	0.31
	อำเภอบ้านบึง	70	7.20
	อำเภอหนองใหญ่	1	0.10
	อำเภอสรีราชา	66	6.79
	อำเภอเกาะสีชัง	3	0.31
	อำเภอสัตหีบ	175	18.00
	อำเภอบางละมุง (เขต 6)	23	2.37
	อำเภอบางละมุง (เขต 7)	22	2.26
	จังหวัดอื่น	141	12.67
	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	14	9.93
	ภาคกลาง	5	3.55
	ภาคเหนือ	16	11.35
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42	29.79
	ภาคใต้	6	4.26
	ภาคตะวันออก	36	25.53
	ภาคตะวันตก	8	5.67
	ไม่ระบุ	14	9.93

	ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
เขตเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562			
	เขต 1: อำเภอเมืองชลบุรี: ตำบลแสนสุข, ตำบลหนองรี, ตำบลนาป่า, ตำบลหนองข้างคอก, ตำบลเหมือง, ตำบลบ้านปึก, ตำบลห้วยกะปิ, ตำบลเสม็ด, ตำบลอ่างศิลา, ตำบลสำนักบก	193	17.34
	เขต 2: อำเภอเมืองชลบุรี: ตำบลบางปลาสร้อย, ตำบลมะขามหย่ง, ตำบลบ้านโหนด, ตำบลบ้านสวน, ตำบลดอนหัวฬ่อ, ตำบลหนองไม้แดง, ตำบลบางทราย, ตำบลคลองตำหรุ อำเภอพานทอง: ตำบลพานทอง, ตำบลหนองตำลึง, ตำบลหนองกะขะ, ตำบลโคกขี้หนอน, ตำบลบ้านเก่า, ตำบลหน้าประดู่, ตำบลบางนาง, ตำบลเกาะลอย, ตำบลบางหัก	310	27.85
	เขต 3: อำเภอพานทอง: ตำบลมาบโป่ง, ตำบลหนองหงษ์ อำเภอพนัสนิคม: ตำบลพนัสนิคม, ตำบลหน้าพระธาตุ, ตำบลวัดหลวง, ตำบลบ้านเชิด, ตำบลนาเร็ก, ตำบลหมอนนาง, ตำบลสระสีเหลี่ยม, ตำบลวัดโบสถ์, ตำบลกุฎโง้ง, ตำบลหัวถนน, ตำบลท่าข้าม, ตำบลหนองปรือ, ตำบลหนองขยาด, ตำบลทุ่งขวาง, ตำบลหนองเหียง, ตำบลนาวังหิน, ตำบลบ้านช้าง, ตำบลโคกเพลาะ, ตำบลไร่หลักทอง, ตำบลนามะตูม อำเภอเกาะจันทร์: ตำบลเกาะจันทร์, ตำบลท่าบุญมี	183	16.44

	ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
	เขต 4: อำเภอบ้านบึง: ตำบลบ้านบึง, ตำบลคลองกาว, ตำบลมาบไฟ, ตำบลหนองขี้ซาก, ตำบลหนองบอนแดง, ตำบลหนองซาก, ตำบลหนองอิรุณ, ตำบลหนองไผ่แก้ว อำเภอหนองใหญ่: ตำบลหนองใหญ่, ตำบลคลองพลู, ตำบลหนองเสือช้าง, ตำบลห้างสูง, ตำบลเขาชก อำเภอบ่อทอง: ตำบลบ่อทอง, ตำบลวัดสุวรรณ, ตำบลบ่อขวางทอง, ตำบลธาตุทอง, ตำบลเกษตรสุวรรณ, ตำบลพลวงทอง	87	7.82
	เขต 5: อำเภอศรีราชา: ตำบลศรีราชา, ตำบลสุศักดิ์, ตำบลหนองขาม, ตำบลเขาคันทรง, ตำบลบางพระ, ตำบลบ่อวิน อำเภอเกาะสีชัง: ตำบลท่าเทววงษ์	92	8.26
	เขต 6: อำเภอบางละมุง: ตำบลบางละมุง, ตำบลหนองปลาไหล, ตำบลตะเคียนเตี้ย, ตำบลนาเกลือ อำเภอศรีราชา: ตำบลทุ่งสุขลา, ตำบลบึง	25	2.25
	เขต 7: อำเภอบางละมุง: ตำบลหนองปรือ, ตำบลโป่ง, ตำบลเขาไม้แก้ว, ตำบลห้วยใหญ่	21	1.89
	เขต 8: อำเภอสัตหีบ: ตำบลสัตหีบ, ตำบลนาจอมเทียน, ตำบลพลูตาหลวง, ตำบลบางเสร่, ตำบลแสมสาร	202	18.15
การไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562			
	ไปเลือกตั้ง	1,106	99.37
	ลงคะแนนให้ผู้สมัคร	1043	94.30
	กาช่องไม่ประสงค์เลือกผู้ใด	63	5.70
	ไม่ไปเลือกตั้ง	7	0.63
พรรคการเมืองที่เลือก ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562			
(n=1043)	พลังประชารัฐ	404	38.73
	เพื่อไทย	188	18.02
	ประชาธิปัตย์	57	5.47
	อนาคตใหม่	320	30.68
	ภูมิใจไทย	34	3.26

	ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
	เศรษฐกิจใหม่	13	1.25
	ชาติไทยพัฒนา	3	0.29
	เสรีรวมไทย	19	1.82
	พรรคอื่นๆ	5	0.48

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เหตุผล	ระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือก					ค่าเฉลี่ย	SD
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช่เหตุผลในการเลือก		
เหตุผลจากตัวผู้สมัคร						2.10	1.18
1) ชื่นชอบผู้สมัคร	160 (14.38)	516 (46.36)	114 (10.24)	23 (2.07)	230 (20.66)	2.34	1.38
2) ผู้สมัครเป็น ส.ส. มาก่อน	112 (10.06)	365 (32.79)	151 (13.57)	38 (3.41)	377 (33.87)	1.81	1.49
3) ผู้สมัครเคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่นมาก่อน	106 (9.52)	379 (34.05)	139 (12.49)	51 (4.58)	368 (33.06)	1.81	1.48
4) ผู้สมัครมีความรู้	188 (16.89)	534 (47.98)	86 (7.73)	24 (2.16)	211 (18.96)	2.44	1.37
5) ผู้สมัครทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	135 (12.13)	432 (38.81)	138 (12.40)	64 (5.75)	274 (24.62)	2.09	1.43
6) ผู้สมัครมีเครือข่าย สามารถพึ่งพาได้	128 (11.50)	428 (38.45)	142 (12.76)	71 (6.38)	274 (24.62)	2.06	1.42
7) ผู้สมัครมีฐานะทางเศรษฐกิจดี	122 (10.96)	436 (39.17)	116 (10.42)	58 (5.21)	311 (27.94)	2.00	1.46
8) ผู้สมัครมีภาพลักษณ์ที่ดี	151 (13.57)	505 (45.37)	80 (7.19)	37 (3.32)	270 (24.26)	2.22	1.44
เหตุผลจากพรรคที่สังกัด						2.85	1.00
9) ชื่นชอบแกนนำพรรค	296 (26.59)	546 (49.06)	82 (7.37)	12 (1.08)	107 (9.61)	2.87	1.15
10) ชื่นชอบรายชื่อ นายกรัฐมนตรีที่พรรคเสนอ	298 (26.77)	482 (43.31)	111 (9.97)	21 (1.89)	131 (11.77)	2.76	1.24
11) ชื่นชอบนโยบายพรรค	311 (27.94)	538 (48.34)	80 (7.19)	14 (1.26)	100 (8.98)	2.91	1.13

เหตุผล	ระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือก					ค่าเฉลี่ย	SD
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช่ เหตุผลใน การเลือก		
12) ขึ้นขอบเขตการณ์ของพรรค	284 (25.52)	555 (49.87)	88 (7.91)	14 (1.26)	102 (9.16)	2.87	1.13
เหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด						1.08	1.34
13) เลือกตามหัวหน้าพรรค	67 (6.02)	224 (20.13)	97 (8.72)	66 (5.93)	589 (52.92)	1.15	1.44
14) เลือกตามผู้แนะนำ	71 (6.38)	217 (19.50)	88 (7.91)	98 (8.81)	569 (51.12)	1.16	1.43
15) มีความสัมพันธ์เครือญาติ	58 (5.21)	190 (17.07)	50 (4.49)	77 (6.92)	668 (60.02)	0.94	1.38
หมายเหตุ: 1) มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ มากที่สุด ให้ 4 มาก ให้ 3 น้อย ให้ 2 น้อยที่สุด ให้ 1 และ ไม่ใช่เหตุผลในการเลือก ให้ 0							

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง
จำแนกตามการเลือกพรรคการเมือง

การเลือกพรรคการเมือง		เหตุผลจากตัว ผู้สมัคร	เหตุผลจากพรรคที่ สังกัด	เหตุผลจากบุคคล ใกล้ชิด
พลังประชารัฐ	Mean	2.34	2.57	1.29
	Std. Deviation	1.12	1.11	1.33
เพื่อไทย	Mean	2.29	2.92	1.03
	Std. Deviation	1.11	0.89	1.36
ประชาธิปัตย์	Mean	2.14	2.80	1.15
	Std. Deviation	1.17	0.98	1.28
อนาคตใหม่	Mean	1.72	3.20	0.87
	Std. Deviation	1.24	0.80	1.35
ภูมิใจไทย	Mean	2.30	2.89	1.37
	Std. Deviation	0.98	0.79	1.37
เศรษฐกิจใหม่	Mean	1.89	2.90	1.08
	Std. Deviation	0.87	0.48	1.15
ชาติไทยพัฒนา	Mean	1.17	1.83	0.44
	Std. Deviation	1.71	1.66	0.77

การเลือกพรรคการเมือง		เหตุผลจากตัวผู้สมัคร	เหตุผลจากพรรคที่สังกัด	เหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด
เสรีรวมไทย	Mean	1.29	2.78	0.35
	Std. Deviation	0.91	1.12	0.77
พรรคอื่นๆ	Mean	1.40	2.10	0.40
	Std. Deviation	0.92	1.08	0.89
รวม (n=1043)	Mean	2.10	2.85	1.08
	Std. Deviation	1.18	1.00	1.34

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักพรรคการเมืองที่เลือกก่อนการเลือกตั้ง

การรู้จักพรรคการเมืองที่เลือกก่อนการเลือกตั้ง	จำนวน (n=1041)	ร้อยละ
รู้จัก โดย เข้าร่วมกิจกรรม และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ	51	4.90
รู้จัก โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ	280	26.90
รู้จัก โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก	484	46.49
รู้จัก แต่ไม่เคยติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรค	135	12.97
ไม่เคยรู้จักมาก่อน	91	8.74

ตารางที่ 14 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมือง

การร่วมกิจกรรมทางการเมือง		จำนวน	ร้อยละ
การร่วมกิจกรรม			
	ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ	889	79.87
	ร่วมกิจกรรม	224	20.13
	ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง	115	51.34
	เดินขบวนประท้วง	40	17.86
	แสดงการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์	19	8.48
	ลงชื่อแสดงจุดยืน	75	33.48
	รณรงค์หาเสียง	27	12.05
	รณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางการเมือง	13	5.80
	ยื่นหนังสือถึงหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง	6	2.68
	ส่งจดหมายหรือเขียนเรื่องร้องเรียน	6	2.68
	สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	47	20.98

การร่วมกิจกรรมทางการเมือง		จำนวน	ร้อยละ
	ลงสมัครรับเลือกตั้งระดับต่าง ๆ	2	0.89
	อื่นๆ	0	0.00
ความบ่อยของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองข้างต้น (n=224)			
	สม่ำเสมอ	14	6.25
	ตามวาระโอกาส	80	35.71
	นานๆ ครั้ง	52	23.21
	ไม่ระบุ	78	34.82

ตอนที่ 3 ปฏิสัมพันธ์และทัศนต่อพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

เมื่อพิจารณาการรับข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามรับทราบข้อมูลของทุกพรรคจากช่องทางทีวี/วิทยุ มากเป็นอันดับแรก โดยรับทราบข้อมูลจาก ป้ายประกาศ เป็นลำดับรองลงมา เมื่อเป็นข้อมูลของพรรคพลังประชารัฐ พรรคเพื่อไทย พรรคไทยรักษาชาติ พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคภูมิใจไทย ขณะที่รับทราบข้อมูลของพรรคอนาคตใหม่ พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรคเสรีรวมไทย จากช่องทาง เฟซบุ๊ก เป็นอันดับรองลงมา

เมื่อสอบถามถึงปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมือง โดยสร้างข้อคำถามแบบเช็คลิสต์ ดังนี้ การจ่ายค่าสมาชิกรายปี การจ่ายค่าสมาชิกตลอดชีพ การบริจาคให้พรรคการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคอย่างสม่ำเสมอ การติดตามข่าวสารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ การติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับสมาชิกพรรคคนอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ การติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับผู้บริหารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ การติดต่อร้องเรียนขอความช่วยเหลือจากผู้สมัครหรือ ส.ส. ของพรรค การหา/มีช่องทางที่สามารถเสนอความเห็นต่อพรรคได้ การเข้าร่วมประชุมในการประชุมของพรรค และอื่นๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 87.51 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง และมีผู้ที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองเพียงร้อยละ 12.48 ในจำนวนนี้กิจกรรมที่ผู้สนับสนุนพรรคการเมือง 4 ใน 5 ทำ คือ การติดตามข่าวสารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ การจ่ายค่าสมาชิกรายปี (ร้อยละ 28.06)

ความคิดเห็นทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้สิทธิเลือกตั้งและลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต่อการเลือกตั้ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อการเลือกตั้งในประเด็น “3) ท่านเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของท่าน” เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือประเด็น “4) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่ท่านสามารถเลือกนโยบายตามความต้องการของท่านได้” และ “1) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ท่านมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย/ มีโอกาสผลักดันนโยบาย” ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางลบต่อ

ประเด็น “7) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ได้คนโกงบ้านกินเมืองไปบริหารประเทศ” มากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็น “6) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นประชาธิปไตย 4 วินาที” ตามลำดับ

เมื่อนำข้อมูลมาจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจาก พรรคพลังประชารัฐ เพื่อไทย ประชาธิปัตย์ อนาคตใหม่ ภูมิใจไทยชาติไทยพัฒนา และเสรีรวมไทย มีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อประเด็น “3. ท่านเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของท่าน” เป็นอันดับแรก

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย และเศรษฐกิจใหม่ มีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อประเด็น “4. ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่ท่านสามารถเลือกนโยบายตามความต้องการของท่านได้” เป็นอันดับแรก

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง

ช่องทาง พรรคการเมือง	เฟซบุ๊ก	ยูทูบ	โซเชียล มีเดีย อื่นๆ	ทีวี/ วิทยุ	หนังสือ พิมพ์	เพื่อน/ ญาติ	ห้ว คะแนน	รถหา เสียง	ป้าย ประกาศ
1) พลังประชารัฐ	326 (29.29)	112 (10.06)	309 (27.76)	658 (59.12)	255 (22.91)	266 (23.90)	148 (13.30)	419 (37.65)	465 (41.78)
2) เพื่อไทย	304 (27.31)	104 (9.34)	211 (18.96)	402 (36.12)	232 (20.84)	193 (17.34)	60 (5.39)	312 (28.03)	363 (32.61)
3) ไทยรักษาชาติ	33 (2.96)	55 (4.94)	62 (5.57)	197 (17.70)	128 (11.50)	89 (8.00)	11 (0.99)	93 (8.36)	170 (15.27)
4) ประชาธิปัตย์	238 (21.38)	86 (7.73)	228 (20.49)	463 (41.60)	191 (17.16)	156 (14.02)	49 (4.40)	263 (23.63)	321 (28.84)
5) อนาคตใหม่	393 (35.31)	175 (15.72)	376 (33.78)	595 (53.46)	228 (20.49)	218 (19.59)	30 (2.70)	284 (25.52)	364 (32.70)
6) ภูมิใจไทย	180 (16.17)	61 (5.48)	170 (15.27)	348 (31.27)	129 (11.59)	86 (7.73)	12 (1.08)	149 (13.39)	200 (17.97)
7) เศรษฐกิจใหม่	155 (13.93)	54 (4.85)	136 (12.22)	205 (18.42)	97 (8.72)	57 (5.12)	4 (0.36)	104 (9.34)	146 (13.12)
8) เสรีรวมไทย	146 (13.12)	48 (4.31)	123 (11.05)	294 (26.42)	96 (8.63)	60 (5.39)	5 (0.45)	100 (8.98)	132 (11.86)
หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 พรรค และ หลายช่องทาง									

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิธีการสนับสนุนพรรคการเมือง

การสนับสนุนพรรคการเมือง	จำนวน (n=1113)	ร้อยละ
ไม่สนับสนุนพรรคการเมือง	974	87.51
สนับสนุนพรรคการเมือง	139	12.48
จ่ายค่าสมาชิกรายปี	39	28.06
จ่ายค่าสมาชิกตลอดชีพ	3	2.16
บริจาคให้พรรคการเมือง	6	4.32
เข้าร่วมกิจกรรมของพรรคอย่างสม่ำเสมอ	6	4.32
ติดตามข่าวสารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ	113	81.29
ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับสมาชิกพรรคคนอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ	5	3.60
ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับผู้บริหารของพรรคอย่าง สม่ำเสมอ	3	2.16
ติดต่อร้องเรียนขอความช่วยเหลือจากผู้สมัครหรือ ส.ส. ของ พรรค	5	3.60
มีช่องทางที่สามารถเสนอความเห็นต่อพรรคได้	12	8.63
เข้าร่วมประชุมในการประชุมของพรรค	1	0.72
อื่นๆ	4	2.88

ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้ง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	ค่าเฉลี่ย	SD
1) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ท่านมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย/ มีโอกาสผลักดันนโยบาย	199 (17.88)	691 (62.08)	173 (15.54)	50 (4.49)	1.93	0.71
2) ท่านเลือกพรรคการเมืองที่เชื่อว่าสามารถทำตามนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงได้อย่างรวดเร็ว	179 (16.08)	606 (54.45)	256 (23.00)	72 (6.47)	1.80	0.78
3) ท่านเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของท่าน	294 (26.42)	684 (61.46)	105 (9.43)	30 (2.70)	2.12	0.67
4) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่ท่านสามารถเลือกนโยบายตามความต้องการของท่านได้	225 (20.22)	713 (64.06)	138 (12.40)	37 (3.32)	2.01	0.68
5) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งสามารถกระจายทรัพยากรของสังคม/ผลประโยชน์สู่กลุ่มที่หลากหลาย	175 (15.72)	674 (60.56)	197 (17.70)	67 (6.02)	1.86	0.75
6) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นประชาธิปไตย 4 วินาที (-)	214 (19.23)	410 (36.84)	355 (31.90)	134 (12.04)	1.37	0.93
7) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ได้คนโกงบ้านกินเมืองไปบริหารประเทศ (-)	266 (23.90)	460 (41.33)	247 (22.19)	140 (12.58)	1.23	0.95
รวม					1.76	.45
หมายเหตุ: 1) มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 3 เห็นด้วย ให้ 2 ไม่เห็นด้วย ให้ 1 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 0 2) การหาค่าเฉลี่ยในข้อ 6 และ 7 ผ่านการกลับค่าคะแนนแล้ว 3) การแปลความ ค่าเฉลี่ย 0.00-0.75 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งในทิศทางลบอย่างมาก ค่าเฉลี่ย 0.76-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งค่อนข้างไปในทิศทางลบ ค่าเฉลี่ย 1.51-2.25 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งค่อนข้างไปในทิศทางบวก ค่าเฉลี่ย 2.26-3.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งในทิศทางบวกอย่างมาก						

ตารางที่ 18 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้ง และพรรคการเมืองที่เลือก

ประเด็น พรรคการเมือง	พลังประชาชน		เพื่อไทย		ประชาธิปัตย์		อนาคตใหม่		ภูมิใจไทย		เศรษฐกิจใหม่		ชาติไทยพัฒนา		เสรีรวมไทย		อื่นๆ	
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD
1. ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ท่านมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย/ มีโอกาสผลักดันนโยบาย	1.95	.70	2.01	.65	1.82	.73	2.01	.67	1.71	.76	1.46	.78	3.00	.00	2.11	.66	1.40	.55
2. ท่านเลือกพรรคการเมืองที่เชื่อว่าจะสามารถทำตามนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงได้อย่างรวดเร็ว	1.86	.74	1.89	.70	1.72	.73	1.75	.81	1.71	.87	1.92	.64	2.33	1.15	1.89	.81	1.40	.55
3. ท่านเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของท่าน	2.07	.66	2.13	.62	2.11	.67	2.22	.58	2.00	.82	1.92	.49	3.00	.00	2.58	.51	1.60	.55
4. ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่ท่านสามารถเลือกนโยบายตามความต้องการของท่านได้	1.95	.68	2.13	.57	1.86	.72	2.09	.59	1.91	.71	2.00	.58	2.67	.58	2.32	.75	1.60	.55

พรรคการเมือง ประเด็น	พลังประชาชน		เพื่อไทย		ประชาธิปัตย์		อนาคตใหม่		ภูมิใจไทย		เศรษฐกิจใหม่		ชาติไทยพัฒนา		เสรีรวมไทย		อื่นๆ	
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD
5. ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งสามารถกระจายทรัพยากรของสังคม/ผลประโยชน์สู่กลุ่มที่หลากหลาย	1.88	.72	2.01	.67	1.88	.78	1.82	.73	1.79	.77	1.92	.64	2.67	.58	2.05	.91	1.60	.55
6. ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นประชาธิปไตย 4 วินาที (-)	1.43	.88	1.38	.90	1.16	.88	1.26	.97	1.32	.94	1.08	.49	1.67	1.53	1.26	1.24	1.20	.84
7. ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ได้คนโกงบ้านกินเมืองไปบริหารประเทศ (-)	1.33	.89	1.35	1.01	1.26	.88	1.12	.96	1.26	.99	1.46	.78	0.00	.00	.89	1.15	1.40	.55
รวม	1.78	.44	1.84	.39	1.69	.44	1.75	.42	1.67	.40	1.68	.31	2.19	.30	1.87	.57	1.46	.23

ตอนที่ 4 ความคาดหวัง ความต้องการ และการตอบสนองจากพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

เมื่อพิจารณาประเด็น นโยบายที่ชื่นชอบของพรรคการเมืองที่เลือกโดยจัดลำดับความสำคัญของนโยบายที่ชื่นชอบจำแนกตามพรรคที่เลือกตั้ง พบว่า ผู้ที่เลือกผู้สมัครจาก พรรคพลังประชาชน ชอบนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ/ชิม ช้อป ใช้/บัตรคนจน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ นโยบายการเพิ่มเงินเดือน/ค่าแรง และนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจาก พรรคเพื่อไทย ชอบนโยบายแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค และนโยบายช่วยเหลือเกษตรกร/คนยากจน ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจาก พรรคประชาธิปัตย์ ชอบนโยบายเบี้ยผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ บัตรทอง และนโยบายสร้างความเป็นประชาธิปไตย ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจาก พรรคอนาคตใหม่ ชอบนโยบายปฏิรูปกองทัพ ลดนายพลลดอาวุธ ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ แก้ไขรัฐธรรมนูญ และนโยบายไม่สืบทอดอำนาจ คสช. ตามลำดับ

ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนหนึ่งระบุนโยบายของพรรคที่ตนเองเลือกผิดพลาด เช่น ผู้ที่เลือกพรรคพลังประชาชน มีผู้ตอบ “บัตรทอง 30 บาท” ผู้ที่เลือกพรรคประชาธิปัตย์ มีผู้ตอบ “บัตรทอง อนาคตใหม่ พรรครัฐ” ผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่ มีผู้ตอบ “บัตรทอง เสรีรวมไทย” เป็นต้น

สำหรับนโยบายของพรรคการเมืองที่ไม่ชอบ พบว่า นโยบายพรรคการเมืองที่ไม่ชอบเป็นอันดับแรกคือ กฎาเสรี อันดับที่สองคือ ชิม ช้อป ใช้/ บัตรประชาชน อันดับที่สามคือ ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร และอันดับที่สี่ คือ นโยบายการเพิ่มค่าแรง

ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามประมาณ 1 ใน 3 เห็นด้วยกับนโยบาย เพราะ ตรงตามความต้องการ/ปัญหาของตนเอง (ร้อยละ 37.39) รองลงมาคือ **เห็นด้วย** เพราะ ตรงตามความต้องการของสังคม (ร้อยละ 25.50) และ **เห็นด้วย** เพราะ ตรงกับอุดมการณ์ทางการเมืองของตนเอง (ร้อยละ 20.71) ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับนโยบายพรรคการเมืองที่เลือกด้วยเหตุผลอื่นๆ ส่วนหนึ่งระบุว่าเห็นเพราะชื่นชอบพรรคเป็นการส่วนตัว รับเงินของพรรค เป็นพรรคที่จริงจังถ้ารู้ความจริง รู้จักกับพรรค เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจำแนกตามพรรค พบว่า ผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่เห็นด้วยกับนโยบายเพราะตรงตามความต้องการ/ปัญหาของตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 42.50) ส่วนผู้ที่เลือกพรรคเศรษฐกิจใหม่ **เห็นด้วย** กับนโยบายของพรรค เพราะ ตรงตามความต้องการของสังคม มากที่สุด (ร้อยละ 53.85)

ระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองต่อการลงคะแนนของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง: พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับบทบาทการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน มากที่สุด รองลงมาคือ บทบาทการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม บทบาทการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ บทบาทการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับบทบาทของพรรคการเมืองในการเสนอกฎหมายเป็นอันดับสุดท้าย

ระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้ง: พบว่า พรรคการเมืองยังคงถูกคาดหวังให้มีบทบาทในการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ บทบาทในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และการปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง ตามลำดับ

ความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก ก่อน/ระหว่าง/และหลังการเลือกตั้ง หลังจากทีพล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี นำคณะรัฐมนตรีถวายสัตย์ปฏิญาณฯ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 และบริหารประเทศเป็นระยะเวลาประมาณ 4 เดือน (การเก็บข้อมูลของทีมวิจัยในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ รู้จักพรรคการเมืองที่เลือก (ร้อยละ 39.98) รองลงมาคือ ไม่เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ รับรู้นโยบายของพรรคการเมืองก่อนเลือกตั้ง (ร้อยละ 19.32) และ ไม่เปลี่ยนความรู้สึก เพราะ ทราบบทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง (ร้อยละ 15.45) โดยผู้ตอบแบบสอบถามประมาณ 1 ใน 4 เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก ทั้งนี้เหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก คือ การเล่นพรรคเล่นพวก มีงูเห่า ทำตามนโยบายไม่ได้ แม้บริหารงานได้แต่ไม่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ตรงจุดทำให้เศรษฐกิจแย่ เป็นต้น เมื่อพิจารณารายพรรค พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่เลือกพรรคพลังประชารัฐ เพื่อไทยประชาธิปไตย อนาคตใหม่ ภูมิใจไทย ไม่เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ รู้จักพรรคการเมืองที่เลือก ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคเศรษฐกิจใหม่มากกว่าครึ่งเปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรค

ระดับความต้องการการสนับสนุน/ช่วยเหลือของพรรคการเมืองเมื่อบุคคลเผชิญปัญหาใดๆ: พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการสนับสนุนผ่านนโยบายของพรรคเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การได้รับการสนับสนุนผ่านการทำงานการเมืองของพรรค และ สนับสนุนผ่านการตรวจสอบรัฐบาลของพรรค ตามลำดับ

สำหรับนโยบายที่ชื่นชอบของพรรคการเมืองที่ตนเองไม่ได้เลือก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามชื่นชอบนโยบายของพรรคพลังประชารัฐ คือ นโยบายด้านสวัสดิการคนจน/ บัตรประชารัฐ นโยบายที่ชื่นชอบของพรรคเพื่อไทย คือ บัตร 30 บาท นโยบายที่ชื่นชอบของพรรคประชาธิปัตย์ คือ เบี้ยผู้สูงอายุ นโยบายที่ชื่นชอบของพรรค อนาคตใหม่ คือ ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร นโยบายที่ชื่นชอบของพรรค ภูมิใจไทย คือ กัญชาเสรี นโยบายที่ชื่นชอบของพรรค เศรษฐกิจใหม่ คือ พัฒนาระบบเศรษฐกิจ นโยบายที่ชื่นชอบของพรรคเสรีรวมไทย คือ ปฏิรูปทหาร และนโยบายที่ชื่นชอบของพรรครักษ์ผืนป่า คือ การรักษาพื้นที่ป่า

ตารางที่ 19 จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามและคะแนนถ่วงน้ำหนักตามอันดับของนโยบายพรรคการเมือง
ที่ขึ้นชอบจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือก

นโยบายที่ขึ้นชอบ ของพรรคการเมืองที่เลือก	อันดับ 1 (จำนวน)	อันดับ 2 (จำนวน)	อันดับ 3 (จำนวน)	คะแนน
พรรคพลังประชาชน				
บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ/ ชิม ชี๊ยะ ใช้/ บัตรคนจน	73	4		227
เพิ่มเงินเดือน/ค่าแรง	14	2		46
แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	11	2		37
รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์/รัก สถาบัน	4			12
มารดาประชารัฐ	2	1		8
ต่อต้านทุจริตปราบโกง	2			6
ไม่สืบทอดอำนาจ คสช.	2			6
บัตรทอง 30 บาท		2	1	5
นโยบายประชารัฐ	1			3
การกระจายรายได้ให้ประชาชน	1			3
แก้ไขกฎระเบียบ	1			3
แก้หนี้ กยศ	1			3
ความดีดีชาติ	1			3
เบี้ยผู้สูงอายุ	1			3
ไม่คดโกง	1			3
ลดความขัดแย้ง	1			3
เวนคืนที่ สปก.	1			3
สนับสนุนพื้นฐานครอบครัว	1			3
ส่งเสริมการเกษตร		1		2
ปฏิรูปประเทศต่อเนื่อง		1		2
EEC		1		2
พรรคเพื่อไทย				
แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	24	2	1	77
30 บาทรักษาทุกโรค	13	3		45
ช่วยเหลือเกษตรกร/คนยากจน	9	1		29
กองทุนหมู่บ้าน	3	2		13

นโยบายที่ชื่นชอบ ของพรรคการเมืองที่เลือก	อันดับ 1 (จำนวน)	อันดับ 2 (จำนวน)	อันดับ 3 (จำนวน)	คะแนน
แก้รัฐธรรมนูญ	1	1	1	6
ขึ้นค่าแรง	2			6
ซื้อสัตย์		2		4
บ้านเมืองสงบ	1			3
เบี้ยผู้สูงอายุ	1			3
พัฒนาการศึกษา	1			3
ไม่สืบทอดอำนาจ คสช.	1			3
สร้างความเป็นประชาธิปไตย	1			3
สวัสดิการเพื่อการพัฒนา	1			3
ปฏิรูปราชการ			2	2
พรรคประชาธิปัตย์				
เบี้ยผู้สูงอายุ	3			9
บัตรทอง	2			6
สร้างความเป็นประชาธิปไตย	2			6
นโยบายความเหนียวแน่นของพรรค	1		1	4
ส่งเสริมสนับสนุนภาคเกษตร เพื่อการ ส่งออก	1		1	4
อนาคตใหม่	1		1	4
นโยบายข้าว	1			3
การพัฒนาเศรษฐกิจ	1			3
ไม่โกงกิน	1			3
ส่งเสริมภาคเกษตรกรรม	1			3
สร้างอนาคตให้เด็กรู้จักคิด		1		2
แก้ปัญหาว่างงาน		1		2
นโยบายกระจายอำนาจ		1		2
ประชารัฐ		1		2
ภูมิใจไทย		1		2
พรรคอนาคตใหม่				
ปฏิรูปกองทัพ ลดนายพล ลดอาวุธ ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร	41	11	3	148
แก้ไขรัฐธรรมนูญ	22	14		94
ไม่สืบทอดอำนาจ คสช.	16	2		52

นโยบายที่ชื่นชอบ ของพรรคการเมืองที่เลือก	อันดับ 1 (จำนวน)	อันดับ 2 (จำนวน)	อันดับ 3 (จำนวน)	คะแนน
ปฏิรูปการศึกษา/เรียนฟรี	10	4	2	40
ทลายเศรษฐกิจผูกขาด	9		3	30
เงินอุดหนุนเยาวชน	7	2	1	26
ไทยเท่าเทียม/ ลดความเหลื่อมล้ำ/ รัฐ สวัสดิการ	6			18
ปึกธงประชาธิปไตย	4	2		16
เพิ่มค่าแรง	3	2		13
กระจายอำนาจท้องถิ่น	4			12
ปฏิรูประบบภาษี	3	1		11
ยุติระบบราชการรวมศูนย์	1	4		11
ปฏิรูปที่ดิน	2		1	7
การพัฒนาเศรษฐกิจ	1	1	1	6
โอบรับความหลากหลาย (LGBT)	1	1	1	6
บัตรทอง	1	1		5
ปฏิรูปการเมือง	1			3
กัญชาเสรี	1			3
ช่วยเหลือประเทศชาติ	1			3
พ่อ แม่ ลาคลอด 120 วัน		1	1	3
เสรีรวมไทย		1	1	3
การปฏิรูปกฎหมาย		1		2
ลดต้นทุนเกษตรกร		1		2
ประชาธิปไตย		1		2
เพื่อไทย			1	1
หมายเหตุ: ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นๆ ไม่ได้ระบุนโยบายพรรคที่ชื่นชอบไว้				

ตารางที่ 20 จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามและคะแนนถ่วงน้ำหนักตามอันดับของนโยบายพรรคการเมืองที่ไม่ชอบ

นโยบายที่ไม่ชอบ ของพรรคการเมืองที่เลือก	อันดับ 1 (จำนวน)	อันดับ 2 (จำนวน)	อันดับ 3 (จำนวน)	คะแนน
กัญชาเสรี	2		1	9
ชิม ช้อป ใช้/ บัตรประชารัฐ	6	1		6
ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร	5			5
เพิ่มค่าแรง (ทำให้เพิ่มต้นทุน)	3			3

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นหรือการสนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก

ความคิดเห็นหรือการสนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย เพราะ ตรงตามความต้องการ/ปัญหาของท่าน	390	37.39
เห็นด้วย เพราะ ตรงกับอุดมการณ์ทางการเมืองของท่าน	216	20.71
เห็นด้วย เพราะ ตรงตามความต้องการของสังคม	266	25.50
เห็นด้วย เพราะเหตุผลอื่นๆ	17	1.63
ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตามที่มีผู้แนะนำ	46	4.42
ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตัวบุคคลโดยไม่สนใจนโยบายพรรค	92	8.82
ไม่เห็นด้วย เพราะ เป็นนโยบายที่ไม่สามารถทำได้จริง	7	0.67
ไม่เห็นด้วย เพราะเหตุผลอื่นๆ	5	0.48
เฉยๆ	4	0.38

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นหรือการสนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือกและพรรคการเมืองที่เลือก

พรรคการเมือง เหตุผล	พลัง ประชาชน	เพื่อไทย	ประชาธิปัตย์	อนาคต ใหม่	ภูมิใจไทย	เศรษฐกิจ ใหม่	ชาติไทย พัฒนา	เสรีรวม ไทย	อื่นๆ	รวม
เห็นด้วย เพราะ ตรงตามความ ต้องการ/ปัญหาของท่าน	141 (34.90)	73 (38.83)	19 (33.33)	136 (42.50)	10 (29.41)	3 (23.08)	1 (33.33)	5 (26.32)	2 (40.00)	390 (37.39)
เห็นด้วย เพราะ ตรงกับอุดมการณ์ ทางการเมืองของท่าน	56 (13.86)	42 (22.34)	9 (15.79)	92 (28.75)	7 (20.59)	2 (15.38)	1 (33.33)	7 (36.84)	0 (0.00)	216 (20.71)
เห็นด้วย เพราะ ตรงตามความ ต้องการของสังคม	99 (24.50)	54 (28.72)	17 (29.82)	73 (22.81)	11 (32.35)	7 (53.85)	0 (0.00)	3 (15.79)	2 (40.00)	266 (25.50)
เห็นด้วย เพราะเหตุผลอื่นๆ	9 (2.23)	1 (0.53)	2 (3.51)	3 (0.94)	0 (0.00)	1 (7.69)	0 (0.00)	1 (5.26)	0 (0.00)	17 (1.63)
ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตามที่มีผู้ แนะนำ	31 (7.67)	2 (1.06)	3 (5.26)	8 (2.50)	1 (2.94)	0 (0.00)	1 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	46 (4.41)
ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตัวบุคคลโดย ไม่สนใจนโยบายพรรค	63 (15.59)	14 (7.45)	4 (7.02)	4 (1.25)	3 (8.82)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (15.79)	1 (20.00)	92 (8.82)
ไม่เห็นด้วย เพราะ เป็นนโยบายที่ไม่ สามารถทำได้จริง	4 (0.99)	0 (0.00)	2 (3.51)	0 (0.00)	1 (2.94)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (0.67)
ไม่เห็นด้วย เพราะเหตุผลอื่นๆ	0 (0.00)	1 (0.53)	1 (1.75)	2 (0.63)	1 (2.94)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	5 (0.48)

เหตุผลการเมือง	พลัง ประชาชน	เพื่อไทย	ประชาธิปัตย์	อนาคต ใหม่	ภูมิใจไทย	เศรษฐกิจ ใหม่	ชาติไทย พัฒนา	เสรีรวม ไทย	อื่นๆ	รวม
เฉยๆ	1 (0.25)	1 (0.53)	0 (0.00)	2 (0.63)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (0.38)
รวม	404 (100.00)	188 (100.00)	57 (100.00)	320 (100.00)	34 (100.00)	13 (100.00)	3 (100.00)	19 (100.00)	5 (100.00)	1043 (100.00)

ตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ระดับความสำคัญของ
 บทบาทพรรคการเมืองต่อการลงคะแนนของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง

บทบาทของพรรคการเมือง	ระดับความสำคัญ				ค่าเฉลี่ย	SD
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยมาก/ ไม่สำคัญ		
1) เสนอกฎหมาย	105 (9.43)	688 (61.81)	218 (19.59)	32 (2.88)	1.83	0.64
2) ปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง	180 (16.17)	622 (55.88)	193 (17.34)	48 (4.31)	1.90	0.73
3) แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	249 (22.37)	583 (52.38)	179 (16.08)	32 (2.88)	2.01	0.73
4) ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล	221 (19.86)	594 (53.37)	197 (17.70)	31 (2.79)	1.96	0.72
5) แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทาง การเมือง	236 (21.20)	572 (51.39)	201 (18.06)	34 (3.05)	1.97	0.74
6) แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ	250 (22.46)	567 (50.94)	200 (17.97)	26 (2.34)	2.00	0.73
7) แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม	258 (23.18)	566 (50.85)	187 (16.80)	32 (2.88)	2.01	0.74
8) ส่งเสริมการลงทุน	222 (19.95)	570 (51.21)	205 (18.42)	46 (4.13)	1.93	0.76
9) เพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน	325 (29.20)	557 (50.04)	137 (12.31)	24 (2.16)	2.13	0.72
หมายเหตุ: เกณฑ์การให้คะแนน คือ มากที่สุด ให้ 3 มาก ให้ 2 น้อย ให้ 1 และ น้อยมาก/ไม่สำคัญ ให้ 0						

ตารางที่ 24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้ง

หน้าที่ของพรรคการเมือง	ระดับความคาดหวัง (n=1043)				ค่าเฉลี่ย	SD
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยมาก/ ไม่ คาดหวัง		
1) เสนอกฎหมาย	268 (24.08)	601 (54.00)	131 (11.77)	43 (3.86)	2.05	0.74
2) ปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง	336 (30.19)	648 (58.22)	0 (0.00)	59 (5.30)	2.21	0.71
3) แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	459 (41.24)	436 (39.17)	115 (10.33)	33 (2.96)	2.27	0.78
4) ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล	394 (35.40)	498 (44.74)	114 (10.24)	37 (3.32)	2.20	0.77
5) แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง	402 (36.12)	452 (40.61)	142 (12.76)	47 (4.22)	2.16	0.82
6) แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ	422 (37.92)	444 (39.89)	141 (12.67)	36 (3.23)	2.20	0.80
7) แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม	419 (37.65)	455 (40.88)	132 (11.86)	37 (3.32)	2.20	0.79
8) ส่งเสริมการลงทุน	375 (33.69)	499 (44.83)	125 (11.23)	44 (3.95)	2.16	0.79
9) เพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน	470 (42.23)	472 (42.41)	69 (6.20)	32 (2.88)	2.32	0.73
หมายเหตุ: เกณฑ์การให้คะแนน คือ มากที่สุด ให้ 3 มาก ให้ 2 น้อย ให้ 1 และ น้อยมาก/ไม่คาดหวัง ให้ 0						

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก ก่อน/ระหว่าง/และหลังการเลือกตั้ง

ความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก ก่อน/ระหว่าง/และหลังการเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
เปลี่ยน เพราะ รู้จักพรรคการเมืองมากขึ้น	94	8.45
เปลี่ยน เพราะ รับรู้นโยบายของพรรคการเมืองมากขึ้น	81	7.28
เปลี่ยน เพราะ เข้าใจบทบาทของพรรคการเมืองมากขึ้น	68	6.11
เปลี่ยน เพราะ เหตุผลอื่นๆ	23	2.07
ไม่เปลี่ยน เพราะ รู้จักพรรคการเมืองที่เลือก	445	39.98
ไม่เปลี่ยน เพราะ รับรู้นโยบายของพรรคการเมืองก่อนเลือกตั้ง	215	19.32
ไม่เปลี่ยน เพราะ ทราบบทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง	172	15.45
ไม่เปลี่ยน เพราะ เหตุผลอื่นๆ	37	3.32

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก ก่อน/ระหว่าง/หลังการเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่เลือก

ความรู้สึกต่อ พรรค การเมืองที่ เลือก	พลัง ประชา รัฐ	เพื่อ ไทย	ประชา ธิปัตย์	อนาคต ใหม่	ภูมิใจ ไทย	เศรษฐกิจ ใหม่	ชาติ ไทย พัฒนา	เสรี รวม ไทย	อื่นๆ	รวม
เปลี่ยน เพราะ รู้จักพรรค การเมืองมาก ขึ้น	49 (12.16)	11 (5.88)	5 (8.77)	22 (6.92)	4 (11.76)	2 (15.38)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (20.00)	94
เปลี่ยน เพราะ รับรู้นโยบาย ของพรรค การเมืองมาก ขึ้น	39 (9.68)	13 (6.95)	3 (5.26)	19 (5.97)	4 (11.76)	3 (23.08)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	81
เปลี่ยน เพราะ เข้าใจบทบาท ของพรรค การเมืองมาก ขึ้น	27 (6.70)	12 (6.42)	4 (7.02)	14 (4.40)	6 (17.65)	3 (23.08)	0 (0.00)	2 (10.53)	0 (0.00)	68

ความรู้สึกต่อ พรรค การเมืองที่ เลือก	พลัง ประชาชน รัฐ	เพื่อ ไทย	ประชา ธิปัตย์	อนาคต ใหม่	ภูมิใจ ไทย	เศรษฐกิจ ใหม่	ชาติ ไทย พัฒนา	เสรี รวม ไทย	อื่นๆ	รวม
เปลี่ยน เพราะ เหตุผลอื่นๆ	12 (2.98)	1 (0.53)	4 (7.02)	3 (0.94)	0 (0.00)	1 (7.69)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (40.00)	23
ไม่เปลี่ยน เพราะ รู้จัก พรรคการเมือง ที่เลือก	177 (43.92)	86 (45.99)	25 (43.86)	132 (41.51)	17 (50.00)	1 (7.69)	1 (33.33)	6 (31.58)	0 (0.00)	445
ไม่เปลี่ยน เพราะ รับรู้ นโยบายของ พรรคการเมือง ก่อนเลือกตั้ง	64 (15.88)	47 (25.13)	7 (12.28)	88 (27.67)	4 (11.76)	3 (23.08)	0 (0.00)	2 (10.53)	0 (0.00)	215
ไม่เปลี่ยน เพราะ ทราบ บทบาทหน้าที่ ของพรรค การเมือง	51 (12.66)	38 (20.32)	8 (14.04)	64 (20.13)	3 (8.82)	0 (0.00)	1 (33.33)	7 (36.84)	0 (0.00)	172
ไม่เปลี่ยน เพราะเหตุผล อื่นๆ	17 (4.22)	3 (1.60)	1 (1.75)	10 (3.14)	0 (0.00)	1 (7.69)	1 (33.33)	2 (10.53)	2 (40.00)	37
รวม	403	187	57	318	34	13	3	19	5	1039

หมายเหตุ: คำนวณร้อยละตามคอลัมน์พรรค

ตารางที่ 27 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการการสนับสนุน/ช่วยเหลือของพรรคการเมืองเมื่อบุคคลเผชิญปัญหา

ประเด็น	ระดับความต้องการการสนับสนุน/ให้ความช่วยเหลือ					ค่าเฉลี่ย	SD
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยมาก	ไม่สามารถทำได้		
1) สนับสนุนผ่านการทำงานการเมืองของพรรค	58 (5.21)	466 (41.87)	284 (25.52)	131 (11.77)	174 (15.63)	2.09	1.17
2) สนับสนุนผ่านนโยบายของพรรค	101 (9.07)	462 (41.51)	279 (25.07)	116 (10.42)	155 (13.93)	2.21	1.18
3) สนับสนุนผ่านการตรวจสอบรัฐบาลของพรรค	83 (7.46)	406 (36.48)	278 (24.98)	146 (13.12)	200 (17.97)	2.02	1.23
4) สนับสนุนผ่านโครงการต่าง ๆ ที่มาลงในพื้นที่ของท่าน	90 (8.09)	362 (32.52)	288 (25.88)	136 (12.22)	237 (21.29)	1.94	1.27
5) สนับสนุนผ่าน ส.ส. หรือตัวแทนพรรคในกิจกรรมต่าง ๆ	97 (8.72)	328 (29.47)	294 (26.42)	124 (11.14)	270 (24.26)	1.87	1.31
6) สนับสนุนผ่านการให้ความช่วยเหลือโดยตรง	68 (6.11)	299 (26.86)	205 (18.42)	131 (11.77)	410 (36.84)	1.54	1.38
หมายเหตุ: 1) มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ มากที่สุด ให้ 4 มาก ให้ 3 น้อย ให้ 2 น้อยมาก ให้ 1 และ ไม่สามารถทำได้ ให้ 0							

ตารางที่ 28 จำนวนตัวอย่างและคะแนนจำแนกตามนโยบายที่ชื่นชอบของพรรคการเมืองที่ไม่ได้เลือก

พรรค	นโยบาย	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	คะแนน
พลังประชาชนรัฐ	สวัสดิการคนจน / บัตรประชาชนรัฐ	1	1		5
	ประกันราคาสินค้าเกษตร	1			3
	รักษสถาบัน	1			3
	ปรับเงินเดือนข้าราชการ		1		2
เพื่อไทย	บัตร 30 บาท	6	2		22
	แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	6			18
	นโยบายภาพรวมของพรรค	2	2		10
	กองทุนหมู่บ้าน	3	1		11
	แก้ไขรัฐธรรมนูญ	3			9
	ปฏิรูปกองทัพ	2	1		8
	ช่วยเหลือเกษตรกร	1	1		5
	เบี้ยผู้สูงอายุ	1	1		5
	ปฏิรูประบบราชการ	1			3
	สวัสดิการด้านสาธารณสุข	1			3
	ลดต้นทุนเกษตรกร	1			3
	แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ	1			3
	ส่งเสริมสิทธิสตรี	1			3
ประชาธิปัตย์	เบี้ยผู้สูงอายุ	4			12
	ลดอำนาจรัฐ	2		1	7
	ประชาธิปัตย์	2			6
	พัฒนาเศรษฐกิจ	2			6
	ความโปร่งใส ซื่อสัตย์	1			3
	ไม่สนับสนุนทักษิณ	1			3
อนาคตใหม่	ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร	12			36
	ไทยเท่าเทียม สวัสดิการครบวงจร	6			18
	แก้ไขรัฐธรรมนูญ	4			12
	ปฏิวัติการศึกษา	2			6
	ล้มล้าง คสช.	1	1		5
	แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ	1			3
	เงินอุดหนุนเยาวชน	1			3

พรรค	นโยบาย	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	คะแนน
	ลดอำนาจทหาร/ตำรวจ	1			3
	สร้างระบบขนส่งสาธารณะ		1		2
ภูมิใจไทย	กัญชาเสรี	9			27
	ลดอำนาจรัฐ	1			3
	นโยบายภาพรวมของพรรค		1		2
เศรษฐกิจใหม่	พัฒนาระบบเศรษฐกิจ	1			3
	นโยบายภาพรวมของพรรค	1			3
เสรีรวมไทย	ปฏิรูปทหาร	2	1		8
	ปราบทุจริต			1	1
รักษัผืนป่า	รักษาพื้นที่ป่า	1			3

ตอนที่ 5 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาในประเด็นบทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคพลังประชารัฐเป็นผู้ที่ไม่ได้ศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคอนาคตใหม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส. และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ตามลำดับ โดยทุกระดับการศึกษาเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เหตุผลจากตัวผู้สมัคร และเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามากกว่าร้อยละ 40 รู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้ง โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก ส่วนครึ่งหนึ่งของผู้ที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีรู้จักพรรคการเมือง โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองได้ พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไปส่วนใหญ่ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองโดยผู้ที่จบการศึกษานอนุปริญญา/ปวส. สามารถทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่นๆ รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และปริญญาตรี ตามลำดับ โดยกิจกรรมการลงชื่อแสดงจุดยืนเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทำเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. สูงกว่าปริญญาตรีเข้าร่วมในลำดับรองลงมา ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการทำกิจกรรมทางการเมือง

พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 30.033$, $df = 6$, $Sig = .00$)

อย่างไรก็ตามในการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ขณะที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนของผู้เข้าร่วมกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองแต่ละระดับการศึกษา พบว่า มากกว่าร้อยละ 70 ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับการศึกษาสามารถติดตามข่าวสารของพรรคสม่ำเสมอ โดยในลำดับรองลงมาพบว่า กลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้นและกลุ่มปริญญาตรีสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการจ่ายค่าสมาชิกรายปี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรีสนับสนุนพรรคโดยการบริจาคให้พรรคการเมือง ขณะที่ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองเลย ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 45.080$, $df = 6$, $Sig = .00$)

สำหรับความคิดเห็นต่อการเลือกตั้ง พบว่า ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อประเด็น ท่านเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของท่าน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่ท่านสามารถเลือกนโยบายตามความต้องการของท่านได้ โดยมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางลบต่อ ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ได้คนโกงบ้านกินเมืองไปบริหารประเทศ

ทุกกลุ่มการศึกษาเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ ตรงตามความต้องการ/ปัญหาของตนเองเป็นอันดับแรก สำหรับบทบาทของพรรคการเมืองที่ทำให้ตัดสินใจเลือกผู้สมัคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับอนุปริญญา/ปวส. และต่ำกว่า ให้ความสำคัญกับบทบาทการเพิ่มสวัสดิการให้กับประชาชนเป็นอันดับแรก ขณะที่ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญกับบทบาทตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม เป็นอันดับแรก และผู้จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญกับบทบาทแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมเป็นอันดับแรก

สำหรับความคาดหวังต่อบทบาทของพรรคการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรีมีความคาดหวังต่อบทบาทในการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนมากที่สุด ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาคาดหวังต่อบทบาทการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของพรรคการเมือง และกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีคาดหวังในบทบาทการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมของพรรคการเมืองเป็นอันดับแรก โดยทุกกลุ่มระดับการศึกษาต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาผ่านนโยบายของพรรคเป็นอันดับแรก

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	พลังประชาชนรัฐ	เพื่อไทย	ประชาธิปัตย์	อนาคตใหม่	ภูมิใจไทย	เศรษฐกิจใหม่	ชาติไทยพัฒนา	เสรีรวมไทย	อื่นๆ	รวม
ไม่ได้ศึกษา	11 (68.75)	2 (12.50)	1 (6.25)	0 (0.00)	2 (12.50)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	16 (100.00)
ประถมศึกษา	151 (60.89)	48 (19.35)	17 (6.85)	23 (9.27)	4 (1.61)	0 (0.00)	0 (0.00)	5 (2.02)	0 (0.00)	248 (100.00)
มัธยมศึกษาตอนต้น	62 (48.44)	25 (19.53)	7 (5.47)	22 (17.19)	11 (8.59)	1 (0.78)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	128 (100.00)
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	72 (33.49)	38 (17.67)	12 (5.58)	73 (33.95)	9 (4.19)	4 (1.86)	1 (0.47)	6 (2.79)	0 (0.00)	215 (100.00)
อนุปริญญา/ปวส.	24 (21.05)	28 (24.56)	3 (2.63)	49 (42.98)	4 (3.51)	0 (0.00)	2 (1.75)	2 (1.75)	2 (1.75)	114 (100.00)
ปริญญาตรี	71 (24.15)	45 (15.31)	14 (4.76)	146 (49.66)	4 (1.36)	8 (2.72)	0 (0.00)	3 (1.02)	3 (1.02)	294 (100.00)
สูงกว่าปริญญาตรี	13 (46.43)	2 (7.14)	3 (10.71)	7 (25.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (10.71)	0 (0.00)	28 (100.00)
รวม	404 (38.73)	188 (18.02)	57 (5.47)	320 (30.68)	34 (3.26)	13 (1.25)	3 (0.29)	19 (1.82)	5 (0.48)	1043 (100.00)

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		เหตุผลจากตัวผู้สมัคร	เหตุผลจากพรรคที่สังกัด	เหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด
ไม่ได้ศึกษา (n=16)	Mean	1.77	1.77	1.13
	Std. Deviation	1.25	1.79	1.55
ประถมศึกษา (n=248)	Mean	2.36	2.69	1.28
	Std. Deviation	1.08	1.04	1.35
มัธยมศึกษาตอนต้น (n=128)	Mean	1.95	2.83	1.03
	Std. Deviation	1.25	0.97	1.31

ระดับการศึกษา		เหตุผลจากตัวผู้สมัคร	เหตุผลจากพรรคที่สังกัด	เหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. (n=215)	Mean	2.08	2.87	1.12
	Std. Deviation	1.26	1.01	1.39
อนุปริญญา/ปวส. (n=114)	Mean	2.13	2.89	1.14
	Std. Deviation	1.08	0.84	1.35
ปริญญาตรี (n=294)	Mean	1.97	3.03	0.92
	Std. Deviation	1.19	0.92	1.30
สูงกว่าปริญญาตรี (n=28)	Mean	2.08	2.88	0.81
	Std. Deviation	1.19	0.98	1.10
รวม (n=1043)	Mean	2.10	2.85	1.08
	Std. Deviation	1.18	1.00	1.34

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้งและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	การรู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้ง					รวม
	1) รู้จัก โดย เข้าร่วมกิจกรรมและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ	2) รู้จัก โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ	3) รู้จัก โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก	4) รู้จัก แต่ไม่เคยติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรค	5) ไม่เคยรู้จักมาก่อน	
ไม่ได้ศึกษา	1 (6.30)	6 (37.50)	6 (37.50)	2 (12.50)	1 (6.30)	16 (100.00)
ประถมศึกษา	6 (2.40)	55 (22.20)	113 (45.60)	45 (18.10)	29 (11.70)	248 (100.00)
มัธยมศึกษาตอนต้น	6 (4.70)	28 (21.90)	64 (50.00)	22 (17.20)	8 (6.30)	128 (100.00)
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	7 (3.30)	59 (27.60)	104 (48.60)	25 (11.70)	19 (8.90)	214 (100.00)
อนุปริญญา/ปวส.	8 (7.10)	32 (28.30)	49 (43.40)	9 (8.00)	15 (13.30)	113 (100.00)
ปริญญาตรี	22 (7.50)	86 (29.30)	144 (49.00)	30 (10.20)	12 (4.10)	294 (100.00)
สูงกว่าปริญญาตรี	1 (3.60)	14 (50.00)	4 (14.30)	2 (7.10)	7 (25.00)	28 (100.00)
รวม	51 (4.90)	280 (26.90)	484 (46.50)	135 (13.00)	91 (8.70)	1041 (100.00)

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	การร่วมกิจกรรม ทางการเมือง		ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามระดับการศึกษา										
	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ทำกิจกรรม ร่วมกับพรรค การเมือง	เดินขบวน ประท้วง	แสดงการ ต่อต้านเชิง สัญลักษณ์	ลงชื่อ แสดง จุดยืน	รณรงค์ หาเสียง	รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ทางการเมือง	ยื่นหนังสือถึง หน่วยงานหรือ ผู้เกี่ยวข้อง	ส่งจดหมาย หรือเขียนเรื่อง ร้องเรียน	สมัครเป็น สมาชิกพรรค การเมือง	ลงสมัครรับ เลือกตั้งระดับ ต่าง ๆ	อื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	18	2	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
	(90.00)	(10.00)	(0.00)	(50.00)	(50.00)	(0.00)	(50.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
ประถมศึกษา	225	43	20	11	4	12	6	1	0	0	6	1	0
	(83.96)	(16.04)	(46.51)	(25.58)	(9.30)	(27.91)	(13.95)	(2.33)	(0.00)	(0.00)	(13.95)	(2.33)	(0.00)
มัธยมศึกษา ตอนต้น	117	16	6	5	1	5	5	1	2	1	3	0	0
	(87.97)	(12.03)	(37.50)	(31.25)	(6.25)	(31.25)	(31.25)	(6.25)	(12.50)	(6.25)	(18.75)	(0.00)	(0.00)
มัธยมศึกษาตอน ปลาย/ปวช.	188	39	21	9	5	10	5	3	0	1	8	0	0
	(82.82)	(17.18)	(53.85)	(23.08)	(12.82)	(25.64)	(12.82)	(7.69)	(0.00)	(2.56)	(20.51)	(0.00)	(0.00)
อนุปริญญา/ปวส.	88	34	22	4	2	5	6	0	1	0	4	0	0
	(72.13)	(27.87)	(64.71)	(11.76)	(5.88)	(14.71)	(17.65)	(0.00)	(2.94)	(0.00)	(11.76)	(0.00)	(0.00)
ปริญญาตรี	237	77	38	6	4	38	3	5	2	2	21	0	0
	(75.48)	(24.52)	(49.35)	(7.79)	(5.19)	(49.35)	(3.90)	(6.49)	(2.60)	(2.60)	(27.27)	(0.00)	(0.00)
สูงกว่าปริญญาตรี	16	13	8	4	2	5	1	3	1	2	5	1	0
	(55.17)	(44.83)	(61.54)	(30.77)	(15.38)	(38.46)	(7.69)	(23.08)	(7.69)	(15.38)	(38.46)	(7.69)	(0.00)
รวม	889	224	115	40	19	75	27	13	6	6	47	2	0
	(79.87)	(20.13)											
ค่า $\chi^2 = 30.033$, df = 6, Sig = .00													

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	การทำกิจกรรมสนับสนุน		สนับสนุน (ร้อยละของผู้ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง)										
	พรรคการเมือง (n=1113)		จ่ายค่าสมาชิก	จ่ายค่าสมาชิก	บริจาคให้พรรค	เข้าร่วม	ติดตามข่าวสาร	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์	ติดต่อร้องเรียนขอ	มีช่องทางที่	เข้าร่วมประชุม	อื่นๆ
	ไม่ทำกิจกรรม	ทำกิจกรรม	รายปี	ตลอดชีพ	การเมือง	กิจกรรมของพรรคสมาชิก	ของพรรคสมาชิก	ทางการเมืองกับสมาชิกพรรคคนอื่น	ทางการเมืองกับผู้บริหารของพรรค	ความช่วยเหลือจากผู้สมัครหรือ ส.ส. ของพรรค	สามารถเสนอความเห็นต่อพรรคได้	ในการประชุมของพรรค	
ไม่ได้ศึกษา	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
ประถมศึกษา	246	22	5	1	0	0	17	1	2	0	1	1	0
	(91.79)	(8.21)	(22.73)	(4.55)	(0.00)	(0.00)	(77.27)	(4.55)	(9.09)	(0.00)	(4.55)	(4.55)	(0.00)
มัธยมศึกษาตอนต้น	125	8	3	0	0	1	5	2	0	1	2	0	0
	(93.98)	(6.02)	(37.50)	(0.00)	(0.00)	(12.50)	(62.50)	(25.00)	(0.00)	(12.50)	(25.00)	(0.00)	(0.00)
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	205	22	6	0	1	2	16	0	0	2	2	0	1
	(90.31)	(9.69)	(27.27)	(0.00)	(4.55)	(9.09)	(72.73)	(0.00)	(0.00)	(9.09)	(9.09)	(0.00)	(4.55)
อนุปริญญา/ปวส.	101	21	3	0	0	0	17	0	0	0	2	0	1
	(82.79)	(17.21)	(14.29)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(80.95)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(9.52)	(0.00)	(4.76)
ปริญญาตรี	260	54	20	1	1	2	49	1	0	1	4	0	0
	(82.80)	(17.20)	(37.04)	(1.85)	(1.85)	(3.70)	(90.74)	(1.85)	(0.00)	(1.85)	(7.41)	(0.00)	(0.00)
สูงกว่าปริญญาตรี	17	12	2	1	4	1	9	1	1	1	1	0	2
	(58.62)	(41.38)	(16.67)	(8.33)	(33.33)	(8.33)	(75.00)	(8.33)	(8.33)	(8.33)	(8.33)	(0.00)	(16.67)
รวม	974	139	39	3	6	6	113	5	3	5	12	1	4
	(87.51)	(12.49)											
ค่า $\chi^2 = 45.080$, df = 6, Sig = .00													

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้ง
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับ การศึกษา		ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้ง							รวม
		1) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำ ให้ท่านมี อำนาจใน การกำหนด นโยบาย/ มี โอกาส ผลักดัน นโยบาย	2) ท่าน เลือกพรรค การเมืองที่ เชื่อว่า จะสามารถทำ ตาม นโยบายที่ ใช้ในการหา เสียงได้ อย่าง รวดเร็ว	3) ท่าน เลือกพรรค การเมือง ตาม อุดมการณ์/ ความเชื่อ ทาง การเมือง ของท่าน	4) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้ง เป็น ช่องทางที่ ท่าน สามารถ เลือก นโยบาย ตามความ ต้องการ ของท่านได้	5) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้ง สามารถ กระจาย ทรัพยากร ของสังคม/ ผลประโยชน์ สู่กลุ่มที่ หลากหลาย	6) ท่านเชื่อ ว่า การ เลือกตั้งเป็น ประชาธิปไตย 4 วินาที	7) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำ ให้คนโกง บ้านกิน เมืองไป บริหาร ประเทศ	
ไม่ได้ศึกษา (n=20)	Mean	1.55	1.70	1.90	1.80	1.45	1.55	1.25	1.60
	SD	.60	.80	.55	.62	.83	.89	.97	.40
ประถมศึกษา (n=268)	Mean	1.87	1.74	2.02	1.93	1.87	1.41	1.40	1.75
	SD	.73	.77	.74	.70	.74	.89	.95	.48
มัธยมศึกษา ตอนต้น (n=133)	Mean	1.91	1.75	2.05	1.95	1.77	1.52	1.20	1.74
	SD	.70	.80	.74	.67	.75	.93	.90	.44
มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช. (n=227)	Mean	2.02	1.84	2.18	2.03	1.89	1.31	1.12	1.77
	SD	.66	.74	.64	.69	.77	.91	.94	.45
อนุปริญญา/ ปวส. (n=122)	Mean	1.95	1.88	2.11	2.08	1.90	1.21	.96	1.73
	SD	.79	.86	.67	.72	.72	.93	.87	.44
ปริญญาตรี (n=314)	Mean	1.99	1.84	2.19	2.09	1.89	1.34	1.28	1.80
	SD	.69	.77	.60	.63	.72	.95	.99	.42
สูงกว่า ปริญญาตรี (n=29)	Mean	1.59	1.66	2.21	1.86	1.72	1.52	1.38	1.70
	SD	.82	.90	.73	.69	.84	1.12	.98	.53
รวม (n=1113)	Mean	1.93	1.80	2.12	2.01	1.86	1.37	1.23	1.76
	SD	.71	.78	.67	.68	.75	.93	.95	.45

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลัก
ของพรรคการเมืองที่เลือกและระดับการศึกษา

ระดับ การศึกษา	การเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก									รวม
	เห็นด้วย เพราะ ตรงตาม ความ ต้องการ/ ปัญหา ของท่าน	เห็นด้วย เพราะ ตรงกับ อุดมการ ณ์ทาง การเมือง ของท่าน	เห็นด้วย เพราะ ตรงตาม ความ ต้องการ ของสังคม	เห็นด้วย เพราะ เหตุผล อื่นๆ	ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตามที่ มีผู้แนะนำ	ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตัว บุคคลโดย ไม่สนใจ นโยบาย พรรค	ไม่เห็น ด้วย เพราะ เป็น นโยบาย ที่ไม่ สามารถ ทำได้จริง	ไม่เห็น ด้วย เพราะ เหตุผล อื่นๆ	เฉยๆ	
ไม่ได้ศึกษา	9 (56.25)	2 (12.50)	1 (6.25)	0 (0.00)	1 (6.25)	3 (18.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	16 (100.00)
ประถมศึกษา	96 (38.71)	41 (16.53)	55 (22.18)	5 (2.02)	14 (5.65)	32 (12.90)	0 (0.00)	3 (1.21)	2 (0.81)	248 (100.00)
มัธยมศึกษา ตอนต้น	56 (43.75)	21 (16.41)	27 (21.09)	4 (3.13)	5 (3.91)	13 (10.16)	1 (0.78)	1 (0.78)	0 (0.00)	128 (100.00)
มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	84 (39.07)	37 (17.21)	59 (27.44)	5 (2.33)	15 (6.98)	14 (6.51)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.47)	215 (100.00)
อนุปริญญา/ ปวส.	35 (30.70)	29 (25.44)	33 (28.95)	2 (1.75)	4 (3.51)	9 (7.89)	2 (1.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	114 (100.00)
ปริญญาตรี	98 (33.33)	78 (26.53)	85 (28.91)	1 (0.34)	7 (2.38)	19 (6.46)	4 (1.36)	1 (0.34)	1 (0.34)	294 (100.00)
สูงกว่า ปริญญาตรี	12 (42.86)	8 (28.57)	6 (21.43)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (7.14)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	28 (100.00)
รวม	390 (37.39)	216 (20.71)	266 (25.50)	17 (1.63)	46 (4.41)	92 (8.82)	7 (0.67)	5 (0.48)	4 (0.38)	1043 (100.00)

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		1) เสนอ กฎหมาย	2) ปฏิบัติ ตาม นโยบาย ที่หา เสียง	3) แก้ไข ปัญหา เศรษฐกิจ	4) ตรวจสอบ การทำงาน ของ รัฐบาล	5) แก้ไข ปัญหา ความ ขัดแย้ง ทาง การเมือง	6) แก้ไข ปัญหา ความ เหลื่อม ล้ำ	7) แก้ไข ปัญหา ความไม่ เป็น ธรรม	8) ส่งเสริม การลงทุน	9) เพิ่ม สวัสดิการ ให้ ประชาชน
ไม่ได้ศึกษา (n=16)	Mean	1.25	1.69	1.81	1.81	1.81	1.94	1.81	1.75	2.06
	SD	0.77	0.87	0.98	0.75	0.83	0.68	0.66	0.77	0.77
ประถมศึกษา (n=248)	Mean	1.77	1.82	1.86	1.79	1.85	1.88	1.88	1.93	2.16
	SD	0.62	0.65	0.74	0.75	0.78	0.76	0.76	0.79	0.70
มัธยมศึกษา ตอนต้น (n=128)	Mean	1.70	1.74	2.05	1.78	1.88	1.97	1.88	1.77	2.12
	SD	0.61	0.72	0.74	0.64	0.74	0.72	0.64	0.73	0.68
มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช. (n=215)	Mean	1.89	1.92	2.06	2.00	1.98	1.96	2.01	1.93	2.16
	SD	0.62	0.76	0.72	0.71	0.77	0.74	0.78	0.75	0.77
อนุปริญญา/ ปวส. (n=114)	Mean	1.78	1.89	1.97	1.91	1.96	1.99	1.98	1.95	2.11
	SD	0.63	0.75	0.72	0.74	0.66	0.68	0.74	0.74	0.67
ปริญญาตรี (n=294)	Mean	1.93	2.00	2.09	2.17	2.09	2.14	2.17	1.99	2.14
	SD	0.62	0.75	0.70	0.68	0.69	0.70	0.71	0.77	0.72
สูงกว่าปริญญา ตรี (n=28)	Mean	2.04	2.11	2.07	2.14	2.14	2.07	2.18	2.00	1.93
	SD	0.69	0.69	0.81	0.65	0.80	0.77	0.77	0.72	0.86
รวม (n=1043)	Mean	1.83	1.90	2.01	1.96	1.97	2.00	2.01	1.93	2.13
	SD	0.64	0.73	0.73	0.72	0.74	0.73	0.74	0.76	0.72

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		1) เสนอกฎหมาย	2) ปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง	3) แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	4) ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล	5) แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง	6) แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ	7) แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม	8) ส่งเสริมการลงทุน	9) เพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน
ไม่ได้ศึกษา (n=16)	Mean	1.75	2.06	2.25	2.31	2.25	2.44	2.19	1.88	2.19
	SD	.77	.68	.68	.60	.58	.63	.66	.96	.75
ประถมศึกษา (n=248)	Mean	1.93	2.13	2.10	2.01	1.99	2.08	2.06	2.08	2.28
	SD	.75	.71	.80	.80	.86	.80	.82	.78	.70
มัธยมศึกษาตอนต้น (n=128)	Mean	1.98	2.16	2.30	2.14	2.20	2.18	2.09	2.08	2.33
	SD	.68	.68	.76	.70	.75	.78	.73	.72	.70
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (n=215)	Mean	2.08	2.15	2.26	2.17	2.13	2.13	2.20	2.12	2.26
	SD	.75	.78	.80	.82	.86	.83	.82	.81	.79
อนุปริญญา/ปวส. (n=114)	Mean	2.04	2.28	2.32	2.20	2.11	2.23	2.24	2.21	2.38
	SD	.76	.65	.81	.78	.92	.82	.84	.87	.77
ปริญญาตรี (n=294)	Mean	2.19	2.32	2.39	2.38	2.32	2.33	2.35	2.27	2.40
	SD	.71	.70	.71	.68	.72	.76	.74	.76	.69
สูงกว่าปริญญาตรี (n=28)	Mean	1.96	2.29	2.21	2.32	2.14	2.36	2.39	2.14	2.18
	SD	.74	.66	.96	.86	.93	.78	.83	.85	.90
รวม (n=1043)	Mean	2.05	2.21	2.27	2.20	2.16	2.20	2.20	2.16	2.32
	SD	.74	.71	.78	.77	.82	.80	.79	.79	.73

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		1) สนับสนุน ผ่านการ ทำงาน การเมืองของ พรรค	2) สนับสนุน ผ่านนโยบาย ของพรรค	3) สนับสนุน ผ่านการ ตรวจสอบ รัฐบาลของ พรรค	4) สนับสนุน ผ่านโครงการ ต่าง ๆ ที่มา ลงในพื้นที่ ของท่าน	5) สนับสนุน ผ่านส.ส. หรือ ตัวแทนพรรค ในกิจกรรม ต่าง ๆ	6) สนับสนุน ผ่านการให้ ความ ช่วยเหลือ โดยตรง
ไม่ได้ศึกษา (n=20)	Mean	1.55	1.95	1.20	1.50	1.25	0.90
	SD	1.39	1.50	1.28	1.43	1.41	1.21
ประถมศึกษา (n=268)	Mean	1.96	2.12	1.98	1.92	1.89	1.48
	SD	1.13	1.15	1.18	1.24	1.27	1.36
มัธยมศึกษาตอนต้น (n=133)	Mean	2.25	2.28	1.95	1.79	1.74	1.39
	SD	1.10	1.14	1.19	1.24	1.29	1.36
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (n=227)	Mean	2.12	2.15	2.06	1.97	1.88	1.61
	SD	1.23	1.21	1.26	1.30	1.30	1.37
อนุปริญญา/ปวส. (n=122)	Mean	2.02	2.15	1.98	2.02	1.98	1.79
	SD	1.20	1.24	1.21	1.28	1.29	1.33
ปริญญาตรี (n=314)	Mean	2.18	2.34	2.11	1.96	1.87	1.49
	SD	1.14	1.16	1.26	1.29	1.35	1.42
สูงกว่าปริญญาตรี (n=29)	Mean	2.21	2.31	2.21	2.24	2.24	2.00
	SD	1.21	1.11	1.21	1.18	1.21	1.25
รวม (n=1113)	Mean	2.09	2.21	2.02	1.94	1.87	1.54
	SD	1.17	1.18	1.23	1.27	1.31	1.38

ตอนที่ 6 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามอาชีพหลัก

เมื่อพิจารณาการเลือกพรรคการเมืองจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพที่เลือกพรรคอนาคตใหม่มากที่สุดคือ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนนอก ระบบ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ธุรกิจส่วนตัว และนักเรียน/นักศึกษา ส่วนอาชีพที่เลือกพรรคพลังประชารัฐเป็นอันดับแรก ได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ เกษตรกรเช่าที่ดิน เกษตรกรเจ้าของที่ดิน ผู้ประกอบการอิสระ รับจ้าง แม่บ้าน/พ่อบ้าน ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และข้าราชการบำนาญ

เกือบทุกกลุ่มอาชีพเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลจากตัวผู้สมัครและบุคคลใกล้ชิด เว้นแต่กลุ่มอาชีพเกษตรกรเช่าที่ดินและเกษตรกรเจ้าของที่ดินที่พิจารณาเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาจากตัวผู้สมัครมากกว่าเหตุผลอื่น

เกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มอาชีพ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรเช่าที่ดิน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ธุรกิจส่วนตัว รับจ้าง แม่บ้าน/พ่อบ้าน และผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ รู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้ง โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวกมากที่สุด เว้นแต่อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ เกษตรกรเจ้าของที่ดิน ที่รู้จักพรรคการเมือง โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอมากที่สุด โดยกลุ่มอาชีพ นักเรียนนักศึกษา และข้าราชการบำนาญ มีสัดส่วนของทั้งสองประเด็นเป็นอันดับแรกเหมือนกัน

การร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า เกือบทุกกลุ่มอาชีพทำกิจกรรมทางการเมืองด้วยการทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองมากเป็นอันดับแรก ยกเว้นอาชีพเกษตรกรเช่าที่ดินและเกษตรกรเจ้าของที่ดินที่ร่วมรณรงค์หาเสียงมากที่สุด ข้าราชการบำนาญเดินขบวนประท้วงมากที่สุด และผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทำกิจกรรมลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่างๆ มากที่สุด เมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมทางการเมืองรายอาชีพ พบว่า เกษตรกรเจ้าของที่ดินเป็นกลุ่มอาชีพที่ทำกิจกรรมทางการเมืองในสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น รองลงมาคือ ข้าราชการ นักเรียนนักศึกษา และธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับการทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่า อาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 42.076$, $df = 14$, $Sig = .00$)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรเช่าที่ดิน ผู้ประกอบการอิสระ รับจ้าง และอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้าน รวมถึงผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และข้าราชการบำนาญทั้งหมด ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง โดยกลุ่มอาชีพที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากที่สุดคือ อาชีพข้าราชการ รองลงมาคือ เกษตรกรเจ้าของที่ดิน สำหรับกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองที่ทุกกลุ่มอาชีพทำมากที่สุดคือ การติดตามข่าวสารของพรรคสม่ำเสมอ ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า อาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 48.704$, $df = 14$, $Sig = .00$)

เกือบทุกกลุ่มอาชีพมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทางบวกต่อการเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของตนเอง เป็นอันดับแรก ยกเว้นอาชีพ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่เชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย/ มีโอกาสผลักดันนโยบาย และการเลือกพรรคการเมืองที่เชื่อว่าจะสามารถทำตามนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงได้อย่างรวดเร็ว เป็นอันดับ

แรก อาชีพเกษตรกรเช่าที่ดินที่เลือกพรรคการเมืองที่เชื่อว่าจะสามารถทำตามนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงได้อย่างรวดเร็ว เลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมือง และเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่สามารถเลือกนโยบายตามความต้องการได้เป็นอันดับแรก อาชีพเกษตรกรเจ้าของที่ดินเชื่อว่า การเลือกตั้งไม่ได้เป็นประชาธิปไตย 4 วินาที เป็นอันดับแรก

ทุกกลุ่มอาชีพเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายของพรรคการเมืองที่เลือก โดยกลุ่มอาชีพ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ เกษตรกรเช่าที่ดิน เกษตรกรเจ้าของที่ดิน ผู้ประกอบการอิสระ ธุรกิจส่วนตัว รับจ้าง แม่บ้าน/พ่อบ้าน และผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ เห็นด้วย เพราะ ตรงตามความต้องการ/ปัญหาของตนเองเป็นอันดับแรก ส่วนอาชีพ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เห็นด้วยกับนโยบายของพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ ตรงตามความต้องการของสังคมเป็นอันดับแรก

เกือบทุกกลุ่มอาชีพตัดสินใจเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาความสำคัญของพรรคที่บทบาทมีเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนมากกว่าบทบาทด้านอื่นๆ กลุ่มอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ โดยพิจารณาความสำคัญของพรรคที่บทบาทแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองมากกว่าบทบาทด้านอื่น อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจและนักเรียนนักศึกษาพิจารณาความสำคัญของพรรคที่บทบาทแก้ไขปัญหาคือไม่เป็นธรรมมากกว่าบทบาทอื่น อาชีพธุรกิจส่วนตัวพิจารณาความสำคัญของพรรคที่บทบาทแก้ไขปัญหาคือความเหลื่อมล้ำมากกว่าบทบาทอื่น

สำหรับความคาดหวังต่อบทบาทของพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้ง พบว่า อาชีพข้าราชการคาดหวังต่อบทบาทตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลมากเป็นอันดับแรก อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะแก้ไขปัญหาคือไม่เป็นธรรมเป็นอันดับแรก อาชีพผู้ประกอบการอิสระคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะมีบทบาทแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียงของพรรคการเมือง แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง แก้ไขปัญหาคือความเหลื่อมล้ำ แก้ไขปัญหาคือไม่เป็นธรรม และส่งเสริมการลงทุนเป็นอันดับแรกเท่ากันทุกบทบาท ขณะที่อาชีพอื่นๆ คาดหวังว่าพรรคการเมืองจะมีบทบาทเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนเป็นอันดับแรก

ระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหา พบว่า อาชีพข้าราชการต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านการทำงานการเมืองของพรรคมากกว่าด้านอื่นๆ อาชีพเกษตรกรเช่าที่ดินต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านโครงการต่าง ๆ ที่มาลงในพื้นที่มากที่สุด อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านส.ส. หรือตัวแทนพรรคในกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด อาชีพข้าราชการบำนาญและผู้ที่ไม่ได้ประกอบ

อาชีพต้องการสนับสนุนผ่านการตรวจสอบรัฐบาลของพรรคมากที่สุด ขณะที่อาชีพอื่นๆ ต้องการสนับสนุนผ่านนโยบายของพรรคมากที่สุด

ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและอาชีพหลัก

	พลัง ประชาชน รัฐ	เพื่อไทย	ประชาธิ ปัตย์	อนาคต ใหม่	ภูมิใจ ไทย	เศรษฐกิจใหม่	ชาติไทย พัฒนา	เสรีรวม ไทย	อื่นๆ	รวม
ข้าราชการ	23	9	3	29	2	1	0	0	1	68
	(33.82)	(13.24)	(4.41)	(42.65)	(2.94)	(1.47)	(0.00)	(0.00)	(1.47)	(100.00)
พนักงาน ของรัฐ	10	3	3	15	0	0	0	0	0	31
	(32.26)	(9.68)	(9.68)	(48.39)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4	2	1	6	1	0	0	1	0	15
	(26.67)	(13.33)	(6.67)	(40.00)	(6.67)	(0.00)	(0.00)	(6.67)	(0.00)	(100.00)
พ.ง.บ.เอกชน นอกระบบ	4	1	1	4	1	0	0	0	0	11
	(36.36)	(9.09)	(9.09)	(36.36)	(9.09)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)
พ.ง.บ.เอกชน ในระบบ	27	22	6	57	0	3	0	3	1	119
	(22.69)	(18.49)	(5.04)	(47.90)	(0.00)	(2.52)	(0.00)	(2.52)	(0.84)	(100.00)
พ.ง. โรงงาน อุตสาหกรรม	10	17	3	21	1	3	2	0	0	57
	(17.54)	(29.82)	(5.26)	(36.84)	(1.75)	(5.26)	(3.51)	(0.00)	(0.00)	(100.00)
เกษตรกร เช่าที่ดิน	7	4	1	1	0	0	0	0	0	13
	(53.85)	(30.77)	(7.69)	(7.69)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)
เกษตรกร เจ้าของที่ดิน	13	9	0	6	0	0	0	0	0	28
	(46.43)	(32.14)	(0.00)	(21.43)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)
ผู้ประกอบการ อิสระ	135	53	16	51	10	3	1	5	1	275
	(49.09)	(19.27)	(5.82)	(18.55)	(3.64)	(1.09)	(0.36)	(1.82)	(0.36)	(100.00)
ธุรกิจ ส่วนตัว	23	16	1	26	8	1	0	2	0	77
	(29.87)	(20.78)	(1.30)	(33.77)	(10.39)	(1.30)	(0.00)	(2.60)	(0.00)	(100.00)
รับจ้าง	63	15	7	22	4	0	0	3	1	115
	(54.78)	(13.04)	(6.09)	(19.13)	(3.48)	(0.00)	(0.00)	(2.61)	(0.87)	(100.00)
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน	52	19	6	12	3	0	0	1	1	94
	(55.32)	(20.21)	(6.38)	(12.77)	(3.19)	(0.00)	(0.00)	(1.06)	(1.06)	(100.00)

	พลัง ประชา รัฐ	เพื่อไทย	ประชาธิ ปัตย์	อนาคต ใหม่	ภูมิใจ ไทย	เศรษฐกิจ ใหม่	ชาติไทย พัฒนา	เสรีรวม ไทย	อื่นๆ	รวม
นักเรียน/ นักศึกษา	12 (12.24)	11 (11.22)	2 (2.04)	67 (68.37)	3 (3.06)	2 (2.04)	0 (0.00)	1 (1.02)	0 (0.00)	98 (100.00)
ไม่ได้ ประกอบ อาชีพ	14 (53.85)	6 (23.08)	1 (3.85)	2 (7.69)	1 (3.85)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (7.69)	0 (0.00)	26 (100.00)
ข้าราชการ บำนาญ	7 (43.75)	1 (6.25)	6 (37.50)	1 (6.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (6.25)	0 (0.00)	16 (100.00)
รวม	404 (38.73)	188 (18.02)	57 (5.47)	320 (30.68)	34 (3.26)	13 (1.25)	3 (0.29)	19 (1.82)	5 (0.48)	1043 (100.00)

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง
จำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก		เหตุผลจากตัว ผู้สมัคร	เหตุผลจากพรรคที่ สังกัด	เหตุผลจากบุคคล ใกล้ชิด
ข้าราชการ (n=68)	Mean	1.53	2.82	0.91
	Std. Deviation	1.22	1.02	1.21
พนักงานของรัฐ (n=31)	Mean	1.63	2.78	0.52
	Std. Deviation	1.02	1.20	0.98
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (n=15)	Mean	2.18	3.17	1.33
	Std. Deviation	1.18	0.54	1.41
พนักงานบริษัทเอกชน นอกระบบ (n=11)	Mean	2.06	2.32	1.36
	Std. Deviation	0.90	0.92	1.36
พนักงานบริษัทเอกชน ในระบบ (n=119)	Mean	2.09	3.18	0.95
	Std. Deviation	1.10	0.78	1.33
พนักงานในโรงงาน อุตสาหกรรม (n=57)	Mean	1.97	2.75	1.45
	Std. Deviation	1.21	1.01	1.48
เกษตรกรเข้าที่ดิน (n=13)	Mean	2.88	2.87	1.82
	Std. Deviation	0.84	0.88	1.46

อาชีพหลัก		เหตุผลจากตัว ผู้สมัคร	เหตุผลจากพรรคที่ สังกัด	เหตุผลจากบุคคล ใกล้ชิด
เกษตรกรเจ้าของที่ดิน (n=28)	Mean	2.78	2.47	1.06
	Std. Deviation	1.06	1.19	1.58
ผู้ประกอบการอิสระ (n=275)	Mean	2.25	2.78	1.18
	Std. Deviation	1.16	0.98	1.36
ธุรกิจส่วนตัว (n=77)	Mean	2.15	2.84	1.42
	Std. Deviation	1.19	0.95	1.41
รับจ้าง (n=115)	Mean	2.08	2.70	0.97
	Std. Deviation	1.13	1.07	1.24
แม่บ้าน/พ่อบ้าน (n=94)	Mean	1.92	2.82	0.62
	Std. Deviation	1.23	1.21	1.08
นักเรียน/นักศึกษา (n=98)	Mean	2.15	3.23	1.04
	Std. Deviation	1.25	0.65	1.42
ไม่ได้ประกอบอาชีพ (n=26)	Mean	2.09	2.42	1.92
	Std. Deviation	1.26	1.22	1.24
ข้าราชการบำนาญ (n=16)	Mean	1.98	2.56	0.83
	Std. Deviation	1.20	1.21	1.32
รวม (n=1043)	Mean	2.10	2.85	1.08
	Std. Deviation	1.18	1.00	1.34

ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้งและอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	1) รู้จัก โดย เข้าร่วมกิจกรรมและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ	2) รู้จัก โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ	3) รู้จัก โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก	4) รู้จัก แต่ไม่เคยติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรค	5) ไม่เคยรู้จักมาก่อน	รวม
ข้าราชการ (n=68)	3 (4.41)	26 (38.24)	31 (45.59)	3 (4.41)	5 (7.35)	68 (100.00)
พนักงานของรัฐ (n=31)	2 (6.45)	8 (25.81)	13 (41.94)	4 (12.90)	4 (12.90)	31 (100.00)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (n=15)	1 (6.67)	3 (20.00)	8 (53.33)	3 (20.00)	0 (0.00)	15 (100.00)
พนักงานบริษัทเอกชน นอกระบบ (n=11)	0 (0.00)	5 (45.45)	2 (18.18)	1 (9.09)	3 (27.27)	11 (100.00)
พนักงานบริษัทเอกชน ในระบบ (n=119)	6 (5.04)	35 (29.41)	52 (43.70)	14 (11.76)	12 (10.08)	119 (100.00)
พนักงานในโรงงาน อุตสาหกรรม (n=57)	3 (5.36)	13 (23.21)	33 (58.93)	2 (3.57)	5 (8.93)	56 (100.00)
เกษตรกรเช่าที่ดิน (n=13)	0 (0.00)	3 (23.08)	7 (53.85)	2 (15.38)	1 (7.69)	13 (100.00)
เกษตรกรเจ้าของที่ดิน (n=28)	0 (0.00)	13 (46.43)	12 (42.86)	0 (0.00)	3 (10.71)	28 (100.00)
ผู้ประกอบการอิสระ (n=275)	17 (6.18)	51 (18.55)	139 (50.55)	41 (14.91)	27 (9.82)	275 (100.00)
ธุรกิจส่วนตัว (n=77)	3 (3.90)	20 (25.97)	33 (42.86)	12 (15.58)	9 (11.69)	77 (100.00)
รับจ้าง (n=115)	2 (1.74)	23 (20.00)	65 (56.52)	18 (15.65)	7 (6.09)	115 (100.00)
แม่บ้าน/พอบ้าน (n=94)	4 (4.26)	28 (29.79)	36 (38.30)	18 (19.15)	8 (8.51)	94 (100.00)
นักเรียน/นักศึกษา (n=98)	7 (7.14)	38 (38.78)	38 (38.78)	12 (12.24)	3 (3.06)	98 (100.00)
ไม่ได้ประกอบอาชีพ (n=26)	2 (7.69)	8 (30.77)	9 (34.62)	5 (19.23)	2 (7.69)	26 (100.00)
ข้าราชการบำนาญ (n=16)	1 (6.67)	6 (40.00)	6 (40.00)	0 (0.00)	2 (13.33)	15 (100.00)
รวม (n=1043)	51 (4.90)	280 (26.90)	484 (46.49)	135 (12.97)	91 (8.74)	1041 (100.00)

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	การร่วมกิจกรรมทางการเมือง		ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามอาชีพหลัก										
	ไม่ร่วม	ร่วม	ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง	เดินขบวนประท้วง	แสดงการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์	ลงชื่อแสดงจุดยืน	รณรงค์หาเสียง	รณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางการเมือง	ยื่นหนังสือถึงหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง	ส่งจดหมายหรือเขียนเรื่องร้องเรียน	สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	ลงสมัครรับเลือกตั้งระดับต่าง ๆ	อื่นๆ
ข้าราชการ	46	26	17	1	1	9	1	1	1	0	9	0	0
	(63.89)	(36.11)	(65.38)	(3.85)	(3.85)	(34.62)	(3.85)	(3.85)	(3.85)	(0.00)	(34.62)	(0.00)	(0.00)
พนักงานของรัฐ	26	6	4	3	1	1	0	1	0	1	1	0	0
	(81.25)	(18.75)	(66.67)	(50.00)	(16.67)	(16.67)	(0.00)	(16.67)	(0.00)	(16.67)	(16.67)	(0.00)	(0.00)
พณ.ง.รัฐวิสาหกิจ	12	3	2	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
	(80.00)	(20.00)	(66.67)	(0.00)	(0.00)	(33.33)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(33.33)	(0.00)	(0.00)
พณ.ง.บ.เอกชนนอกกรอบ	11	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	(91.67)	(8.33)	(100.00)	(0.00)	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
พณ.ง.บ.เอกชนในระบบ	109	23	9	1	2	8	2	1	0	0	6	0	0
	(82.58)	(17.42)	(39.13)	(4.35)	(8.70)	(34.78)	(8.70)	(4.35)	(0.00)	(0.00)	(26.09)	(0.00)	(0.00)
พณ.ง.ในโรงงาน.อุตสาหกรรม	54	9	6	1	0	4	1	0	0	0	1	0	0
	(85.71)	(14.29)	(66.67)	(11.11)	(0.00)	(44.44)	(11.11)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(11.11)	(0.00)	(0.00)
เกษตรกรเช่าที่ดิน	11	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	(84.62)	(15.38)	(50.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(50.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
เกษตรกรเจ้าของที่ดิน	15	14	7	0	1	0	4	1	0	0	1	0	0
	(51.72)	(48.28)	(50.00)	(0.00)	(7.14)	(0.00)	(28.57)	(7.14)	(0.00)	(0.00)	(7.14)	(0.00)	(0.00)

ตารางที่ 43 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	การทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (n=1113)		สนับสนุน (ร้อยละของผู้ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง)										
	ไม่ทำกิจกรรม	ทำกิจกรรม	จ่ายค่าสมาชิกรายปี	จ่ายค่าสมาชิกตลอดชีพ	บริจาคให้พรรคการเมือง	เข้าร่วมกิจกรรมของพรรคสม่ำเสมอ	ติดตามข่าวสารของพรรคสม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับสมาชิกพรรคคนอื่นๆอย่างสม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับผู้บริหารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ	ติดต่อร้องเรียนขอความช่วยเหลือจากผู้สมัครหรือ ส.ส. ของพรรค	มีช่องทางที่สามารถเสนอความเห็นต่อพรรคได้	เข้าร่วมประชุมในการประชุมของพรรค	อื่นๆ
ข้าราชการ	48	24	8	0	2	1	21	0	0	0	1	0	1
	(66.67)	(33.33)	(33.33)	(0.00)	(8.33)	(4.17)	(87.50)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(4.17)	(0.00)	(4.17)
พนักงานของรัฐ	27	5	0	0	1	0	4	0	0	0	1	0	1
	(84.38)	(15.63)	(0.00)	(0.00)	(20.00)	(0.00)	(80.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(20.00)	(0.00)	(20.00)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	2	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
	(86.67)	(13.33)	(50.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
พนักงานบริษัทเอกชนนอก ระบบ	11	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
	(91.67)	(8.33)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
พนักงานบริษัทเอกชนใน ระบบ	118	14	5	0	1	1	11	0	0	0	0	0	0
	(89.39)	(10.61)	(35.71)	(0.00)	(7.14)	(7.14)	(78.57)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
พนักงานใน โรงงาน อุตสาหกรรม	57	6	1	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0
	(90.48)	(9.52)	(16.67)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
เกษตรกร/เช่า ที่ดิน	12	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	(92.31)	(7.69)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้ง
จำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก		1) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำให้ท่านมี อำนาจใน การกำหนด นโยบาย/ มี โอกาส ผลักดัน นโยบาย	2) ท่าน เลือกพรรค การเมืองที่ เชื่อว่า จะสามารถทำ ตาม นโยบายที่ ใช้ในการหา เสียงได้ อย่าง รวดเร็ว	3) ท่าน เลือกพรรค การเมือง ตาม อุดมการณ์/ ความเชื่อ ทาง การเมือง ของท่าน	4) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งเป็น ช่องทางที่ ท่าน สามารถ เลือก นโยบาย ตามความ ต้องการของ ท่านได้	5) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้ง สามารถ กระจาย ทรัพยากร ของสังคม/ ผลประโยชน์ สู่กลุ่มที่ หลากหลาย	6) ท่านเชื่อ ว่า การ เลือกตั้งเป็น ประชาธิปไตย 4 วินาที	7) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำให้ได้คนโกง บ้านกิน เมืองไป บริหาร ประเทศ	รวม
ข้าราชการ (n=72)	Mean	1.71	1.54	1.99	1.83	1.61	1.69	1.47	1.69
	SD	.72	.71	.70	.71	.76	.99	.90	.47
พนักงานของ รัฐ (n=32)	Mean	1.78	1.66	2.19	1.94	1.63	1.28	1.03	1.64
	SD	.87	1.04	.64	.76	.83	.89	1.06	.51
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ (n=15)	Mean	2.00	2.07	2.20	2.13	2.13	1.40	1.47	1.91
	SD	.53	.70	.56	.52	.52	.91	.99	.41
พนักงาน บริษัทเอกชน นอกระบบ (n=12)	Mean	1.83	1.75	1.92	1.75	1.58	1.08	.75	1.52
	SD	.94	.97	1.00	.87	.90	.90	.62	.62
พนักงาน บริษัทเอกชน ในระบบ (n=132)	Mean	2.08	1.84	2.30	2.15	1.98	1.18	1.17	1.82
	SD	.64	.76	.56	.61	.69	.92	1.03	.43
พนักงานใน โรงงาน อุตสาหกรรม (n=63)	Mean	2.21	2.21	2.19	2.16	2.08	1.24	1.06	1.88
	SD	.54	.60	.53	.57	.68	.95	1.00	.27
เกษตรกรเช่า ที่ดิน (n=13)	Mean	1.92	2.08	2.08	2.08	1.92	1.23	1.38	1.81
	SD	.28	.28	.28	.28	.49	.73	.87	.21
เกษตรกร เจ้าของที่ดิน (n=29)	Mean	1.83	1.86	1.86	1.72	1.72	1.90	1.83	1.82
	SD	.54	.52	.64	.96	.88	.90	1.00	.48
ผู้ประกอบการอิสระ (n=295)	Mean	1.88	1.77	2.06	1.99	1.86	1.44	1.33	1.76
	SD	.67	.73	.63	.63	.70	.84	.86	.41

อาชีพหลัก		1) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำ ให้ท่านมี อำนาจใน การกำหนด นโยบาย/ มี โอกาส ผลักดัน นโยบาย	2) ท่าน เลือกพรรค การเมืองที่ เชื่อว่า จะ สามารถทำ ตาม นโยบายที่ ใช้ในการหา เสียงได้ อย่าง รวดเร็ว	3) ท่าน เลือกพรรค การเมือง ตาม อุดมการณ์/ ความเชื่อ ทาง การเมือง ของท่าน	4) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งเป็น ช่องทางที่ ท่าน สามารถ เลือก นโยบาย ตามความ ต้องการของ ท่านได้	5) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้ง สามารถ กระจาย ทรัพยากร ของสังคม/ ผลประโยชน์ สู่กลุ่มที่ หลากหลาย	6) ท่านเชื่อ ว่า การ เลือกตั้งเป็น ประชาธิปไตย 4 วันที่	7) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำ ให้ได้คนโกง บ้านกิน เมืองไป บริหาร ประเทศ	รวม
ธุรกิจส่วนตัว (n=79)	Mean	2.06	2.00	2.19	2.10	1.92	1.39	1.22	1.84
	SD	.74	.73	.68	.65	.69	.90	.96	.42
รับจ้าง (n=120)	Mean	1.93	1.70	2.08	1.95	1.78	1.35	1.02	1.69
	SD	.72	.82	.78	.74	.84	.94	.95	.49
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน (n=105)	Mean	1.83	1.60	2.10	1.99	1.80	1.42	1.29	1.72
	SD	.87	.94	.84	.80	.86	1.04	1.04	.53
นักเรียน/ นักศึกษา (n=103)	Mean	2.01	1.88	2.18	2.10	1.91	1.14	1.12	1.76
	SD	.76	.82	.62	.63	.72	.97	.97	.48
ไม่ได้ ประกอบ อาชีพ (n=27)	Mean	1.93	2.00	1.96	2.04	1.93	1.48	1.22	1.79
	SD	.62	.68	.65	.52	.55	.80	.85	.46
ข้าราชการ บำนาญ (n=16)	Mean	1.81	1.63	2.19	1.81	1.88	1.13	1.13	1.65
	SD	.83	.72	.75	.66	.72	.81	.72	.45
รวม (n=1113)	Mean	1.93	1.80	2.12	2.01	1.86	1.37	1.23	1.76
	SD	.71	.78	.67	.68	.75	.93	.95	.45

ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลัก
ของพรรคการเมืองที่เลือกและอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	เห็นด้วย เพราะ ตรงตาม ความ ต้องการ/ ปัญหา ของท่าน	เห็นด้วย เพราะ ตรงกับ อุดมการ ณ์ทาง การเมือง ของท่าน	เห็นด้วย เพราะ ตรงตาม ความ ต้องการ ของสังคม	เห็นด้วย เพราะ เหตุผล อื่นๆ	ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตามที่ มีผู้แนะนำ	ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตัว บุคคลโดย ไม่สนใจ นโยบาย พรรค	ไม่เห็นด้วย เพราะ เป็น นโยบายที่ ไม่สามารถ ทำได้จริง	ไม่เห็น ด้วย เพราะ เหตุผล อื่นๆ	เฉยๆ	รวม
ข้าราชการ (n=68)	25 (36.76)	14 (20.59)	20 (29.41)	2 (2.94)	2 (2.94)	4 (5.88)	0 (0.00)	1 (1.47)	0 (0.00)	68 (100.00)
พนักงานของ รัฐ (n=31)	14 (45.16)	2 (6.45)	9 (29.03)	1 (3.23)	2 (6.45)	2 (6.45)	1 (3.23)	0 (0.00)	0 (0.00)	31 (100.00)
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ (n=15)	4 (26.67)	5 (33.33)	5 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (6.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	15 (100.00)
พนักงาน บริษัทเอกชน นอกระบบ (n=11)	4 (36.36)	1 (9.09)	3 (27.27)	0 (0.00)	1 (9.09)	0 (0.00)	2 (18.18)	0 (0.00)	0 (0.00)	11 (100.00)
พนักงาน บริษัทเอกชน ในระบบ (n=119)	29 (24.37)	38 (31.93)	43 (36.13)	0 (0.00)	4 (3.36)	5 (4.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	119 (100.00)
พนักงานใน โรงงาน อุตสาหกรรม (n=57)	11 (19.30)	12 (21.05)	22 (38.60)	1 (1.75)	4 (7.02)	5 (8.77)	1 (1.75)	0 (0.00)	1 (1.75)	57 (100.00)
เกษตรกรเช่า ที่ดิน (n=13)	9 (69.23)	0 (0.00)	1 (7.69)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (23.08)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (100.00)
เกษตรกร เจ้าของที่ดิน (n=28)	12 (42.86)	6 (21.43)	9 (32.14)	0 (0.00)	1 (3.57)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	28 (100.00)
ผู้ประกอบการ อิสระ (n=275)	119 (43.27)	52 (18.91)	58 (21.09)	4 (1.45)	9 (3.27)	29 (10.55)	0 (0.00)	3 (1.09)	1 (0.36)	275 (100.00)
ธุรกิจส่วนตัว (n=77)	35 (45.45)	12 (15.58)	18 (23.38)	0 (0.00)	5 (6.49)	7 (9.09)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	77 (100.00)
รับจ้าง (n=115)	48 (41.74)	16 (13.91)	25 (21.74)	1 (0.87)	4 (3.48)	18 (15.65)	0 (0.00)	1 (0.87)	2 (1.74)	115 (100.00)

อาชีพหลัก	เห็นด้วย เพราะ ตรงตาม ความ ต้องการ/ ปัญหา ของท่าน	เห็นด้วย เพราะ ตรงกับ อุดมการ ณ์ทาง การเมือง ของท่าน	เห็นด้วย เพราะ ตรงตาม ความ ต้องการ ของสังคม	เห็นด้วย เพราะ เหตุผล อื่นๆ	ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตามที่ มีผู้แนะนำ	ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกด้ว บุคคลโดย ไม่สนใจ นโยบาย พรรค	ไม่เห็นด้วย เพราะ เป็น นโยบายที่ ไม่สามารถ ทำได้จริง	ไม่เห็น ด้วย เพราะ เหตุผล อื่นๆ	เฉยๆ	รวม
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน (n=94)	37 (39.36)	17 (18.09)	19 (20.21)	4 (4.26)	4 (4.26)	12 (12.77)	1 (1.06)	0 (0.00)	0 (0.00)	94 (100.00)
นักเรียน/ นักศึกษา (n=98)	31 (31.63)	32 (32.65)	26 (26.53)	2 (2.04)	4 (4.08)	2 (2.04)	1 (1.02)	0 (0.00)	0 (0.00)	98 (100.00)
ไม่ได้ประกอบ อาชีพ (n=26)	9 (34.62)	3 (11.54)	6 (23.08)	1 (3.85)	4 (15.38)	3 (11.54)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	26 (100.00)
ข้าราชการ บำนาญ (n=16)	3 (18.75)	6 (37.50)	2 (12.50)	1 (6.25)	2 (12.50)	1 (6.25)	1 (6.25)	0 (0.00)	0 (0.00)	16 (100.00)
รวม (n=1043)	390 (37.39)	216 (20.71)	266 (25.50)	17 (1.63)	46 (4.41)	92 (8.82)	7 (0.67)	5 (0.48)	4 (0.38)	1043 (100.00)

ตารางที่ 46 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก		1) เสนอ กฎหมาย	2) ปฏิบัติ ตาม นโยบายที่ หาเสียง	3) แก้ไข ปัญหา เศรษฐกิจ	4) ตรวจ สอบการ ทำงานของ รัฐบาล	5) แก้ไข ปัญหาความ ขัดแย้งทาง การเมือง	6) แก้ไข ปัญหา ความ เหลื่อมล้ำ	7) แก้ไข ปัญหา ความไม่ เป็นธรรม	8) ส่งเสริม การลงทุน	9) เพิ่ม สวัสดิการ ให้ ประชาชน
ข้าราชการ (n=68)	Mean	1.78	1.65	1.78	1.94	1.81	1.91	1.82	1.74	2.04
	SD	.69	.89	.71	.69	.70	.71	.79	.82	.76
พนักงานของ รัฐ (n=31)	Mean	1.74	1.71	2.00	2.06	1.90	1.84	1.97	1.74	1.77
	SD	.73	1.01	.68	.73	.70	.73	.75	.86	.80
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ (n=15)	Mean	1.93	2.20	2.20	2.20	2.40	2.27	2.40	2.20	2.40
	SD	.59	.56	.68	.56	.51	.70	.63	.68	.63
พนักงาน บริษัทเอกชน นอกระบบ (n=11)	Mean	1.73	1.64	1.64	1.55	2.18	2.00	1.91	1.73	2.09
	SD	.79	.81	.81	.82	.75	.89	.83	.90	.70

อาชีพหลัก		1) เสนอ กฎหมาย	2) ปฏิบัติ ตาม นโยบายที่ หาเสียง	3) แก้ไข ปัญหา เศรษฐกิจ	4) ตรวจสอบการ ทำงานของ รัฐบาล	5) แก้ไข ปัญหาความ ขัดแย้งทาง การเมือง	6) แก้ไข ปัญหา ความ เหลื่อมล้ำ	7) แก้ไข ปัญหา ความไม่ เป็นธรรม	8) ส่งเสริม การลงทุน	9) เพิ่ม สวัสดิการ ให้ ประชาชน
พนักงาน บริษัทเอกชน ในระบบ (n=119)	Mean	1.92	1.96	2.08	2.08	2.08	2.04	2.12	2.02	2.18
	SD	.50	.53	.64	.66	.65	.67	.72	.62	.62
พนักงานใน โรงงาน อุตสาหกรรม (n=57)	Mean	1.75	1.93	2.05	2.02	1.93	1.98	2.02	1.91	2.16
	SD	.66	.75	.69	.72	.73	.74	.74	.74	.73
เกษตรกรเช่า ที่ดิน (n=13)	Mean	2.00	2.23	2.31	2.08	2.00	2.23	2.23	2.15	2.46
	SD	.58	.44	.48	.49	1.08	.60	.60	.55	.52
เกษตรกร เจ้าของที่ดิน (n=28)	Mean	1.82	1.68	1.68	1.71	1.68	1.79	1.86	1.96	2.18
	SD	.55	.72	.77	.76	.86	.74	.65	.58	.39
ผู้ประกอบการ อิสระ (n=275)	Mean	1.83	1.90	2.04	1.92	1.91	1.96	1.91	1.95	2.09
	SD	.68	.70	.75	.73	.78	.74	.72	.75	.74
ธุรกิจส่วนตัว (n=77)	Mean	2.05	2.06	2.05	2.14	2.16	2.19	2.10	2.08	2.16
	SD	.60	.71	.74	.68	.73	.67	.70	.79	.73
รับจ้าง (n=115)	Mean	1.68	1.69	1.77	1.76	1.85	1.83	1.84	1.70	1.97
	SD	.64	.74	.78	.71	.69	.74	.79	.82	.77
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน (n=94)	Mean	1.70	1.88	2.07	1.83	1.91	1.96	2.00	1.95	2.26
	SD	.64	.75	.75	.74	.73	.79	.72	.79	.72
นักเรียน/ นักศึกษา (n=98)	Mean	1.97	2.09	2.21	2.28	2.17	2.18	2.33	2.02	2.27
	SD	.55	.70	.58	.59	.66	.66	.64	.77	.68
ไม่ได้ประกอบ อาชีพ (n=26)	Mean	1.85	2.08	2.08	1.96	2.00	2.15	2.27	2.00	2.35
	SD	.46	.69	.80	.72	.75	.78	.72	.85	.80
ข้าราชการ บ้านอายุ (n=16)	Mean	1.63	1.88	1.88	1.50	1.94	2.06	1.88	1.94	2.06
	SD	.89	.72	.89	1.10	1.06	.68	1.02	.68	.68
รวม (n=1043)	Mean	1.83	1.90	2.01	1.96	1.97	2.00	2.01	1.93	2.13
	SD	.64	.73	.73	.72	.74	.73	.74	.76	.72

ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้งจำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก		1) เสนอ กฎหมาย	2) ปฏิบัติ ตาม นโยบายที่ หาเสียง	3) แก้ไข ปัญหา เศรษฐกิจ	4) ตรวจ สอบการ ทำงานของ รัฐบาล	5) แก้ไข ปัญหาความ ขัดแย้งทาง การเมือง	6) แก้ไข ปัญหา ความ เหลื่อมล้ำ	7) แก้ไข ปัญหา ความไม่ เป็นธรรม	8) ส่งเสริม การลงทุน	9) เพิ่ม สวัสดิการ ให้ ประชาชน
ข้าราชการ (n=68)	Mean	2.16	2.07	2.26	2.41	2.29	2.35	2.35	2.09	2.31
	SD	.77	.89	.75	.67	.75	.77	.79	.91	.78
พนักงานของ รัฐ (n=31)	Mean	2.13	2.26	2.61	2.39	2.29	2.42	2.39	2.29	2.45
	SD	.88	1.00	.67	.95	1.10	.89	.95	.86	.85
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ (n=15)	Mean	2.27	2.47	2.33	2.40	2.47	2.47	2.47	2.47	2.33
	SD	.59	.52	.72	.74	.64	.64	.74	.74	.82
พนักงาน บริษัทเอกชน นอกระบบ (n=11)	Mean	1.82	2.09	2.36	2.00	2.18	2.18	2.45	2.18	2.45
	SD	.75	.83	.92	.77	.98	.87	.93	.98	.93
พนักงาน บริษัทเอกชน ในระบบ (n=119)	Mean	2.13	2.28	2.18	2.18	2.08	2.10	2.16	2.19	2.30
	SD	.71	.64	.85	.82	.83	.86	.85	.75	.73
พนักงานใน โรงงาน อุตสาหกรรม (n=57)	Mean	2.00	2.25	2.28	2.23	2.16	2.23	2.21	2.12	2.33
	SD	.76	.63	.70	.73	.77	.76	.73	.83	.74
เกษตรกรเช่า ที่ดิน (n=13)	Mean	2.31	2.38	2.38	2.15	2.15	2.38	2.38	2.31	2.46
	SD	.63	.51	.65	.69	.90	.65	.65	.63	.52
เกษตรกร เจ้าของที่ดิน (n=28)	Mean	2.21	2.25	2.14	2.21	2.07	2.25	2.25	2.29	2.39
	SD	.79	.80	.89	.83	.90	.80	.80	.76	.63
ผู้ประกอบการอิสระ (n=275)	Mean	2.03	2.23	2.32	2.15	2.15	2.17	2.14	2.12	2.28
	SD	.74	.65	.75	.73	.79	.76	.78	.77	.70
ธุรกิจส่วนตัว (n=77)	Mean	1.97	2.26	2.30	2.19	2.06	2.18	2.19	2.23	2.32
	SD	.81	.66	.83	.81	.91	.81	.80	.78	.77
รับจ้าง (n=115)	Mean	1.85	1.98	2.18	2.10	2.06	2.07	2.07	2.15	2.31
	SD	.68	.78	.73	.77	.84	.80	.79	.81	.72
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน (n=94)	Mean	1.98	2.17	2.13	2.04	2.10	2.03	2.09	2.05	2.29
	SD	.73	.73	.87	.84	.92	.93	.86	.81	.82
	Mean	2.22	2.33	2.39	2.41	2.36	2.42	2.42	2.18	2.38

อาชีพหลัก		1) เสนอ กฎหมาย	2) ปฏิบัติ ตาม นโยบายที่ หาเสียง	3) แก้ไข ปัญหา เศรษฐกิจ	4) ตรวจ สอบการ ทำงานของ รัฐบาล	5) แก้ไข ปัญหาความ ขัดแย้งทาง การเมือง	6) แก้ไข ปัญหา ความ เหลื่อมล้ำ	7) แก้ไข ปัญหา ความไม่ เป็นธรรม	8) ส่งเสริม การลงทุน	9) เพิ่ม สวัสดิการ ให้ ประชาชน
นักเรียน/ นักศึกษา (n=98)	SD	.57	.64	.67	.62	.63	.66	.64	.75	.65
ไม่ได้ประกอบ อาชีพ (n=26)	Mean	1.92	2.12	1.96	2.19	2.27	2.38	2.27	2.12	2.35
	SD	.89	.91	.96	.85	.78	.80	.78	.82	.85
ข้าราชการ บำนาญ (n=16)	Mean	2.06	2.38	2.31	2.13	2.13	2.13	2.31	2.06	2.50
	SD	1.06	.50	.79	.81	.89	.81	.79	.85	.63
รวม (n=1043)	Mean	2.05	2.21	2.27	2.20	2.16	2.20	2.20	2.16	2.32
	SD	.74	.71	.78	.77	.82	.80	.79	.79	.73

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาจำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก		1) สนับสนุน ผ่านการ ทำงาน การเมืองของ พรรค	2) สนับสนุน ผ่านนโยบาย ของพรรค	3) สนับสนุน ผ่านการ ตรวจสอบ รัฐบาลของ พรรค	4) สนับสนุน ผ่านโครงการ ต่าง ๆ ที่มา ลงในพื้นที่ ของท่าน	5) สนับสนุน ผ่านส.ส. หรือ ตัวแทนพรรค ในกิจกรรม ต่าง ๆ	6) สนับสนุน ผ่านการให้ ความ ช่วยเหลือ โดยตรง
ข้าราชการ (n=72)	Mean	1.76	1.85	1.75	1.67	1.22	0.96
	SD	1.23	1.25	1.34	1.24	1.13	1.13
พนักงานของ รัฐ (n=32)	Mean	1.81	2.31	1.63	1.56	1.38	0.88
	SD	1.26	1.20	1.31	1.22	1.39	1.29
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ (n=15)	Mean	2.47	2.40	2.13	2.33	2.60	2.07
	SD	1.06	1.06	0.99	0.90	0.99	1.10
พนักงาน บริษัทเอกชนนอก ระบบ (n=12)	Mean	2.25	2.83	2.58	2.50	2.50	2.33
	SD	1.06	0.83	0.90	1.09	1.17	0.98
พนักงาน บริษัทเอกชนใน ระบบ (n=132)	Mean	2.30	2.45	2.33	2.12	2.08	1.77
	SD	1.06	1.06	1.18	1.31	1.31	1.48
พนักงานใน โรงงาน อุตสาหกรรม (n=63)	Mean	2.16	2.14	2.16	2.02	2.08	2.00
	SD	1.18	1.23	1.22	1.28	1.30	1.30

อาชีพหลัก		1) สนับสนุน ผ่านการ ทำงาน การเมืองของ พรรค	2) สนับสนุน ผ่านนโยบาย ของพรรค	3) สนับสนุน ผ่านการ ตรวจสอบ รัฐบาลของ พรรค	4) สนับสนุน ผ่านโครงการ ต่าง ๆ ที่มา ลงในพื้นที่ ของท่าน	5) สนับสนุน ผ่านส.ส. หรือ ตัวแทนพรรค ในกิจกรรม ต่าง ๆ	6) สนับสนุน ผ่านการให้ ความ ช่วยเหลือ โดยตรง
เกษตรกรเช่าที่ดิน (n=13)	Mean	2.69	2.77	2.62	2.85	2.77	2.46
	SD	0.48	0.44	0.51	0.55	0.60	0.88
เกษตรกรเจ้าของ ที่ดิน (n=29)	Mean	1.97	2.17	2.03	2.07	1.97	1.62
	SD	0.94	0.80	1.12	1.03	1.05	1.15
ผู้ประกอบการ อิสระ (n=295)	Mean	2.04	2.07	1.91	1.86	1.80	1.47
	SD	1.16	1.20	1.21	1.23	1.26	1.32
ธุรกิจส่วนตัว (n=79)	Mean	2.42	2.46	2.24	2.20	2.14	1.82
	SD	1.28	1.26	1.23	1.28	1.39	1.47
รับจ้าง (n=120)	Mean	2.02	2.18	1.95	1.83	1.75	1.40
	SD	1.22	1.21	1.26	1.38	1.38	1.40
แม่บ้าน/พ่อบ้าน (n=105)	Mean	1.92	2.18	1.81	1.70	1.66	1.01
	SD	1.24	1.25	1.29	1.38	1.39	1.33
นักเรียน/ นักศึกษา (n=103)	Mean	2.15	2.30	2.09	2.02	2.06	1.77
	SD	1.12	1.16	1.23	1.25	1.27	1.35
ไม่ได้ประกอบ อาชีพ (n=27)	Mean	2.30	2.48	2.48	2.37	2.30	2.37
	SD	0.95	1.01	1.01	1.11	1.10	1.15
ข้าราชการ บำนาญ (n=16)	Mean	1.69	1.88	1.88	1.69	1.69	1.06
	SD	1.30	1.20	1.26	1.08	1.20	1.29
รวม (n=1113)	Mean	2.09	2.21	2.02	1.94	1.87	1.54
	SD	1.17	1.18	1.23	1.27	1.31	1.38

ตอนที่ 7 บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมือง จำแนกตามรายได้เฉลี่ย

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่มากที่สุดอยู่ในกลุ่ม รายได้ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน โดยผู้ที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท/เดือน เลือกพรรคอนาคตใหม่ และพรรคพลังประชารัฐมากเป็นอันดับแรกในสัดส่วนเท่าๆ กัน และกลุ่มรายได้อื่นๆ เลือกพรรคพลังประชารัฐมากกว่าพรรคอื่นๆ สอดคล้องกับการจำแนกข้อมูลรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยที่พบว่าผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนมากกว่า 40,000 บาท/เดือน เลือกพรรคอนาคตใหม่เป็นสัดส่วนมากกว่าพรรคอื่นๆ ขณะที่ผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 40,000 บาท/เดือน เลือกพรรคพลังประชารัฐเป็นอันดับแรก ทุกกลุ่มรายได้เลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลด้านตัวผู้สมัครและบุคคลใกล้ชิด ประมาณครึ่งหนึ่งของทุกกลุ่มรายได้รู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้งโดยมีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก

มากกว่าร้อยละ 60 ของกลุ่มรายได้เฉลี่ย 20,001 – 25,000 บาท/เดือน 25,001 – 30,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกับพรรคการเมือง ขณะที่กลุ่มรายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน 10,001 – 15,000 บาท/เดือน 15,001 – 20,000 บาท/เดือน และมากกว่า 35,000 บาท/เดือน เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองได้ประมาณร้อยละ 40 กลุ่มรายได้มากกว่า 35,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ รองลงมา คือ การลงชื่อแสดงจุดยืน เช่นเดียวกับกลุ่มรายได้อื่นที่ทำกิจกรรม การลงชื่อแสดงจุดยืน เป็นอันดับ 2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 7.930$, $df = 6$, $Sig = .243$)

เมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมทางการเมืองจำแนกตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง และเดินขบวนประท้วง ในสัดส่วนเท่ากันและมีสัดส่วนสูงกว่ากิจกรรมอื่นๆ กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือน 20,001 – 30,000 บาท/เดือน และกลุ่มรายได้มากกว่า 50,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง มากเป็นอันดับแรก และลงชื่อแสดงจุดยืนเป็นอันดับที่สอง กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือน 30,001 – 40,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง มากเป็นอันดับแรก และสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นอันดับที่สอง กลุ่มรายได้ 40,001 – 50,000 บาท/เดือน ลงชื่อแสดงจุดยืนมากเป็นอันดับแรก และทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองเป็นอันดับที่สอง ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนกับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 24.491$, $df = 4$, $Sig = .000$)

เมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท เกือบร้อยละ 90 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง กลุ่มรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีสัดส่วนของผู้ที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากกว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 19.308$, $df = 6$, $Sig = .004$)

แต่หากพิจารณาตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย พบว่า กลุ่มผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยไม่เกิน 40,000 บาท/เดือน มากกว่าร้อยละ 90 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง และกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนสูงขึ้น จะมีสัดส่วนผู้ที่สามารถทำกิจกรรมทางการเมืองได้มากขึ้น ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 58.231$, $df = 4$, $Sig = .000$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนผู้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มรายได้ 15,001 - 30,000 บาท/เดือน กว่าร้อยละ 85 ติดตามข่าวสารของพรรคสมาชิกเป็นสัดส่วนมากที่สุด ขณะที่ กลุ่มรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน 10,001 - 15,000 บาท/เดือน 30,001 - 35,000 บาท/เดือน และ มากกว่า 35,000 บาท/เดือน มีสัดส่วนของผู้ที่ติดตามข่าวสารของพรรคสมาชิกประมาณร้อยละ 75 สำหรับการจ่ายค่าสมาชิกรายปีเป็นกิจกรรมที่มีผู้สนับสนุนเป็นลำดับรองลงมา ในทุกกลุ่มรายได้ โดยกลุ่ม มากกว่า 35,000 บาท/เดือน มีสัดส่วนของผู้จ่ายค่าสมาชิกรายปีมากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ 15,001 - 20,000 บาท/เดือน และ 30,001 - 35,000 บาท/เดือน ตามลำดับ

กลุ่มรายได้ 15,001 - 20,000 บาท/เดือน มีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อประเด็น ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่ท่านสามารถเลือกนโยบายตามความต้องการของท่านได้ มากกว่าประเด็นอื่นๆ ขณะที่กลุ่มรายได้อื่นๆ มีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อประเด็น ท่านเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของท่าน เป็นอันดับแรก

ทุกกลุ่มรายได้เห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก โดยกลุ่มรายได้ 20,001 - 25,000 บาท/เดือน เห็นด้วยนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ ตรงตามความต้องการของสังคม มากที่สุด ขณะที่กลุ่มรายได้อื่นๆ เห็นด้วยนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก เพราะตรงตามความต้องการ/ปัญหาของตนเองมากที่สุด

กลุ่มรายได้ มากกว่า 35,000 บาท/เดือน ตัดสินใจเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาความสำคัญของบทบาทการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลเป็นอันดับแรก ขณะที่กลุ่มรายได้อื่นๆ พิจารณาทะเลาะของพรรคการเมืองด้านการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนมากที่สุด ส่วนความคาดหวังต่อบทบาทของพรรคการเมือง พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 25,000 บาท/เดือน คาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองในการเพิ่ม

สวัสดิการให้ประชาชน ขณะที่กลุ่มที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท/เดือน คาดหวังกับบทบาทในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจมากที่สุด และกลุ่มรายได้ มากกว่า 30,000 บาท/เดือน คาดหวังว่าพรรคการเมืองจะปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียงมากที่สุด

ทั้งนี้กลุ่มรายได้ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองผ่านการทำงานการเมืองของพรรคมากที่สุด และกลุ่มรายได้อื่นๆ ต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองด้วยการตรวจสอบรัฐบาลมากกว่าด้านอื่นๆ

ตารางที่ 49 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	พลังประชาชน	เพื่อไทย	ประชาธิปัตย์	อนาคตใหม่	ภูมิใจไทย	เศรษฐกิจใหม่	ชาติไทยพัฒนา	เสรีรวมไทย	อื่นๆ	รวม
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน	133 (42.77)	50 (16.08)	20 (6.43)	88 (28.30)	12 (3.86)	2 (0.64)	0 (0.00)	5 (1.61)	1 (0.32)	311 (100.00)
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	90 (40.18)	49 (21.88)	13 (5.80)	59 (26.34)	6 (2.68)	2 (0.89)	1 (0.45)	4 (1.79)	0 (0.00)	224 (100.00)
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	84 (37.33)	36 (16.00)	8 (3.56)	82 (36.44)	9 (4.00)	2 (0.89)	0 (0.00)	1 (0.44)	3 (1.33)	225 (100.00)
20,001 – 25,000 บาท/เดือน	34 (35.42)	16 (16.67)	6 (6.25)	34 (35.42)	2 (2.08)	2 (2.08)	0 (0.00)	2 (2.08)	0 (0.00)	96 (100.00)
25,001 – 30,000 บาท/เดือน	35 (36.46)	20 (20.83)	3 (3.13)	29 (30.21)	2 (2.08)	0 (0.00)	2 (2.08)	5 (5.21)	0 (0.00)	96 (100.00)
30,001 – 35,000 บาท/เดือน	6 (20.00)	5 (16.67)	4 (13.33)	14 (46.67)	0 (0.00)	1 (3.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	30 (100.00)
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน	22 (36.07)	12 (19.67)	3 (4.92)	14 (22.95)	3 (4.92)	4 (6.56)	0 (0.00)	2 (3.28)	1 (1.64)	61 (100.00)
รวม	404 (38.73)	188 (18.02)	57 (5.47)	320 (30.68)	34 (3.26)	13 (1.25)	3 (0.29)	19 (1.82)	5 (0.48)	1043 (100.00)

ตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพรรคการเมืองที่เลือกและรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ของ ครัวเรือน เฉลี่ยต่อ เดือน	พลัง ประชาชน	เพื่อไทย	ประชาธิ ปัตย์	อนาคต ใหม่	ภูมิใจ ไทย	เศรษฐกิจ ใหม่	ชาติไทย พัฒนา	เสรีรวม ไทย	อื่นๆ	รวม
ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน	117 (48.55)	44 (18.26)	22 (9.13)	43 (17.84)	9 (3.73)	3 (1.24)	0 (0.00)	2 (0.83)	1 (0.41)	241 (100.00)
20,001 – 30,000 บาท/เดือน	89 (38.03)	40 (17.09)	11 (4.70)	75 (32.05)	7 (2.99)	4 (1.71)	1 (0.43)	4 (1.71)	3 (1.28)	234 (100.00)
30,001 – 40,000 บาท/เดือน	98 (38.58)	57 (22.44)	9 (3.54)	73 (28.74)	10 (3.94)	1 (0.39)	0 (0.00)	6 (2.36)	0 (0.00)	254 (100.00)
40,001 – 50,000 บาท/เดือน	53 (36.05)	16 (10.88)	6 (4.08)	62 (42.18)	4 (2.72)	1 (0.68)	2 (1.36)	3 (2.04)	0 (0.00)	147 (100.00)
50,000 บาท/เดือน ขึ้นไป	47 (28.14)	31 (18.56)	9 (5.39)	67 (40.12)	4 (2.40)	4 (2.40)	0 (0.00)	4 (2.40)	1 (0.60)	167 (100.00)
รวม	404 (38.73)	188 (18.02)	57 (5.47)	320 (30.68)	34 (3.26)	13 (1.25)	3 (0.29)	19 (1.82)	5 (0.48)	1043 (100.00)

ตารางที่ 51 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง
จำแนกรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		เหตุผลจากตัวผู้สมัคร	เหตุผลจากพรรคที่ สังกัด	เหตุผลจากบุคคล ใกล้ชิด
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน (n=311)	Mean	2.03	2.75	0.96
	Std. Deviation	1.22	1.14	1.28
10,001 – 15,000 บาท/ เดือน (n=224)	Mean	2.12	2.78	1.18
	Std. Deviation	1.14	1.02	1.37
15,001 – 20,000 บาท/ เดือน (n=225)	Mean	1.98	2.94	1.01
	Std. Deviation	1.26	0.95	1.35
20,001 – 25,000 บาท/ เดือน (n=96)	Mean	2.27	3.03	1.22
	Std. Deviation	1.18	0.72	1.40
25,001 – 30,000 บาท/ เดือน (n=96)	Mean	2.20	2.86	1.18
	Std. Deviation	1.11	0.91	1.32
30,001 – 35,000 บาท/ เดือน (n=30)	Mean	2.47	3.33	1.31
	Std. Deviation	0.91	0.56	1.46
มากกว่า 35,000 บาท/ เดือน (n=61)	Mean	2.15	2.76	1.13
	Std. Deviation	1.06	0.96	1.35
รวม (n=1043)	Mean	2.10	2.85	1.08
	Std. Deviation	1.18	1.00	1.34

ตารางที่ 52 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้งและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	1) รู้จัก โดยเข้าร่วมกิจกรรมและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ	2) รู้จัก โดยมีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ	3) รู้จัก โดยมีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก	4) รู้จัก แต่ไม่เคยติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรค	5) ไม่เคยรู้จักมาก่อน	รวม
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน	14 (4.50)	88 (28.30)	126 (40.51)	56 (18.01)	27 (8.68)	311 (100.00)
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	13 (5.83)	61 (27.35)	100 (44.84)	27 (12.11)	22 (9.87)	223 (100.00)
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	11 (4.89)	61 (27.11)	120 (53.33)	20 (8.89)	13 (5.78)	225 (100.00)
20,001 – 25,000 บาท/เดือน	5 (5.21)	20 (20.83)	47 (48.96)	16 (16.67)	8 (8.33)	96 (100.00)
25,001 – 30,000 บาท/เดือน	3 (3.13)	23 (23.96)	48 (50.00)	13 (13.54)	9 (9.38)	96 (100.00)
30,001 – 35,000 บาท/เดือน	2 (6.67)	9 (30.00)	14 (46.67)	1 (3.33)	4 (13.33)	30 (100.00)
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน	3 (5.00)	18 (30.00)	29 (48.33)	2 (3.33)	8 (13.33)	60 (100.00)
รวม	51 (4.90)	280 (26.90)	484 (46.49)	135 (12.97)	91 (8.74)	1041 (100.00)

ตารางที่ 53 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	การร่วมกิจกรรมทางการเมือง		ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน										
	ไม่ร่วมกิจกรรม	ร่วมกิจกรรม	ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง	เดินขบวนประท้วง	แสดงการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์	ลงชื่อแสดงจุดยืน	รณรงค์หาเสียง	รณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางการเมือง	ยื่นหนังสือถึงหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง	ส่งจดหมายหรือเขียนเรื่องร้องเรียน	สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	ลงสมัครรับเลือกตั้งระดับต่าง ๆ	อื่นๆ
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน	273	61	30	12	7	25	8	3	1	1	10	1	0
	(81.74)	(18.26)	(49.18)	(19.67)	(11.48)	(40.98)	(13.11)	(4.92)	(1.64)	(1.64)	(16.39)	(1.64)	(0.00)
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	189	53	23	13	5	15	10	1	2	1	8	0	0
	(78.10)	(21.90)	(43.40)	(24.53)	(9.43)	(28.30)	(18.87)	(1.89)	(3.77)	(1.89)	(15.09)	(0.00)	(0.00)
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	195	40	17	6	2	13	5	2	2	1	10	0	0
	(82.98)	(17.02)	(42.50)	(15.00)	(5.00)	(32.50)	(12.50)	(5.00)	(5.00)	(2.50)	(25.00)	(0.00)	(0.00)
20,001 – 25,000 บาท/เดือน	82	23	18	3	3	6	0	2	0	1	3	0	0
	(78.10)	(21.90)	(78.26)	(13.04)	(13.04)	(26.09)	(0.00)	(8.70)	(0.00)	(4.35)	(13.04)	(0.00)	(0.00)
25,001 – 30,000 บาท/เดือน	82	19	14	2	0	4	3	0	0	0	3	0	0
	(81.19)	(18.81)	(73.68)	(10.53)	(0.00)	(21.05)	(15.79)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(15.79)	(0.00)	(0.00)
30,001 – 35,000 บาท/เดือน	22	10	6	2	1	3	0	3	0	1	3	0	0
	(68.75)	(31.25)	(60.00)	(20.00)	(10.00)	(30.00)	(0.00)	(30.00)	(0.00)	(10.00)	(30.00)	(0.00)	(0.00)
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน	46	18	7	2	1	9	1	2	1	1	10	1	0
	(71.88)	(28.13)	(38.89)	(11.11)	(5.56)	(50.00)	(5.56)	(11.11)	(5.56)	(5.56)	(55.56)	(5.56)	(0.00)
รวม	889	224	115	40	19	75	27	13	6	6	47	2	0
	(79.87)	(20.13)											
ค่า $\chi^2 = 7.930$, df = 6, Sig = .243													

ตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการร่วมกิจกรรมทางการเมืองและรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	การร่วมกิจกรรมทางการเมือง		ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน										
	ไม่ร่วมกิจกรรม	ร่วมกิจกรรม	ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง	เดินขบวนประท้วง	แสดงการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์	ลงชื่อแสดงจุดยืน	รณรงค์หาเสียง	รณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางการเมือง	ยื่นหนังสือถึงหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง	ส่งจดหมายหรือเขียนเรื่องร้องเรียน	สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	ลงสมัครรับเลือกตั้งระดับต่าง ๆ	อื่นๆ
ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน	208	52	21	21	9	11	8	1	0	0	4	0	0
	(80.00)	(20.00)	(40.38)	(40.38)	(17.31)	(21.15)	(15.38)	(1.92)	(0.00)	(0.00)	(7.69)	(0.00)	(0.00)
20,001 – 30,000 บาท/เดือน	214	40	23	6	4	13	9	3	2	2	3	0	0
	(84.25)	(15.75)	(57.50)	(15.00)	(10.00)	(32.50)	(22.50)	(7.50)	(5.00)	(5.00)	(7.50)	(0.00)	(0.00)
30,001 – 40,000 บาท/เดือน	230	45	23	6	2	10	5	1	1	0	11	1	0
	(83.64)	(16.36)	(51.11)	(13.33)	(4.44)	(22.22)	(11.11)	(2.22)	(2.22)	(0.00)	(24.44)	(2.22)	(0.00)
40,001 – 50,000 บาท/เดือน	124	30	13	2	0	15	2	1	1	1	8	0	0
	(80.52)	(19.48)	(43.33)	(6.67)	(0.00)	(50.00)	(6.67)	(3.33)	(3.33)	(3.33)	(26.67)	(0.00)	(0.00)
มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	113	57	35	5	4	26	3	7	2	3	21	1	0
	(66.47)	(33.53)	(61.40)	(8.77)	(7.02)	(45.61)	(5.26)	(12.28)	(3.51)	(5.26)	(36.84)	(1.75)	(0.00)
รวม	889	224	115	40	19	75	27	13	6	6	47	2	0
	(79.87)	(20.13)											
ค่า $\chi^2 = 24.491$, df = 4, Sig = .000													

ตารางที่ 55 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	การทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (n=1113)		สนับสนุน (ร้อยละของผู้ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง)										
	ไม่ทำกิจกรรม	ทำกิจกรรม	จ่ายค่าสมาชิกรายปี	จ่ายค่าสมาชิกตลอดชีพ	บริจาคให้พรรคการเมือง	เข้าร่วมกิจกรรมของพรรคสม่ำเสมอ	ติดตามข่าวสารของพรรคสม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับสมาชิกพรรคคนอื่นๆอย่างสม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับผู้บริหารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ	ติดต่อร้องเรียนขอความช่วยเหลือจากผู้สมัครหรือส.ส. ของพรรค	มีช่องทางที่สามารถเสนอความเห็นต่อพรรคได้	เข้าร่วมประชุมในการประชุมของพรรค	อื่นๆ
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน	300	34	8	1	0	2	27	3	1	3	6	0	1
	(89.82)	(10.18)	(23.53)	(2.94)	(0.00)	(5.88)	(79.41)	(8.82)	(2.94)	(8.82)	(17.65)	(0.00)	(2.94)
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	216	26	6	0	1	0	20	0	0	1	1	1	1
	(89.26)	(10.74)	(23.08)	(0.00)	(3.85)	(0.00)	(76.92)	(0.00)	(0.00)	(3.85)	(3.85)	(3.85)	(3.85)
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	209	26	9	1	0	1	22	0	1	0	0	0	0
	(88.94)	(11.06)	(34.62)	(3.85)	(0.00)	(3.85)	(84.62)	(0.00)	(3.85)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
20,001 – 25,000 บาท/เดือน	91	14	3	0	0	0	13	0	0	0	1	0	0
	(86.67)	(13.33)	(21.43)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(92.86)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(7.14)	(0.00)	(0.00)
25,001 – 30,000 บาท/เดือน	87	14	3	0	0	0	12	0	0	0	2	0	0
	(86.14)	(13.86)	(21.43)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(85.71)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(14.29)	(0.00)	(0.00)
30,001 – 35,000 บาท/เดือน	23	9	3	0	0	1	7	0	0	0	1	0	1
	(71.88)	(28.13)	(33.33)	(0.00)	(0.00)	(11.11)	(77.78)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(11.11)	(0.00)	(11.11)

รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	การทำกิจกรรมสนับสนุน พรรคการเมือง (n=1113)		สนับสนุน (ร้อยละของผู้ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง)										
	ไม่ทำ กิจกรรม	ทำกิจกรรม	จ่ายค่า สมาชิกรายปี	จ่ายค่า สมาชิก ตลอดชีพ	บริจาคให้ พรรค การเมือง	เข้าร่วม กิจกรรมของ พรรค สม่ำเสมอ	ติดตาม ข่าวสารของ พรรค สม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ ทางการเมืองกับ สมาชิกพรรคคนอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ ทางการเมืองกับ ผู้บริหารของพรรคอย่าง สม่ำเสมอ	ติดต่อร้องเรียนขอ ความช่วยเหลือ จากผู้สมัครหรือ ส.ส. ของพรรค	มีช่องทางที่ สามารถเสนอ ความเห็นต่อ พรรคได้	เข้าร่วมประชุม ในการประชุม ของพรรค	อื่นๆ
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน	48 (75.00)	16 (25.00)	7 (43.75)	1 (6.25)	5 (31.25)	2 (12.50)	12 (75.00)	2 (12.50)	1 (6.25)	1 (6.25)	1 (6.25)	0 (0.00)	1 (6.25)
รวม	974 (87.51)	139 (12.49)	39	3	6	6	113	5	3	5	12	1	4
	ค่า χ^2 = 19.308, df = 6, Sig = .004												

ตารางที่ 56 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองและรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ของ ครัวเรือน เฉลี่ยต่อ เดือน	การทำกิจกรรมสนับสนุน พรรคการเมือง (n=1113)		สนับสนุน (ร้อยละของผู้ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง)										
	ไม่ทำ กิจกรรม	ทำกิจกรรม	จ่ายค่า สมาชิกรายปี	จ่ายค่า สมาชิก ตลอดชีพ	บริจาคให้ พรรค การเมือง	เข้าร่วม กิจกรรมของ พรรค สม่ำเสมอ	ติดตาม ข่าวสารของ พรรค สม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ ทางการเมืองกับ สมาชิกพรรคคนอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ ทางการเมืองกับ ผู้บริหารของพรรคอย่าง สม่ำเสมอ	ติดต่อร้องเรียนขอ ความช่วยเหลือ จากผู้สมัครหรือ ส.ส. ของพรรค	มีช่องทางที่ สามารถเสนอ ความเห็นต่อ พรรคได้	เข้าร่วมประชุม ในการประชุม ของพรรค	อื่นๆ
ไม่เกิน 20,000 บาท/ เดือน	240	20	2	1	0	0	15	1	2	2	3	0	1
	(92.31)	(7.69)	(10.00)	(5.00)	(0.00)	(0.00)	(75.00)	(5.00)	(10.00)	(10.00)	(15.00)	(0.00)	(5.00)
20,001 – 30,000 บาท/ เดือน	231	23	2	0	1	1	19	1	0	1	2	0	1
	(90.94)	(9.06)	(8.70)	(0.00)	(4.35)	(4.35)	(82.61)	(4.35)	(0.00)	(4.35)	(8.70)	(0.00)	(4.35)
30,001 – 40,000 บาท/ เดือน	249	26	9	1	0	1	20	1	0	1	2	0	0
	(90.55)	(9.45)	(34.62)	(3.85)	(0.00)	(3.85)	(76.92)	(3.85)	(0.00)	(3.85)	(7.69)	(0.00)	(0.00)

รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	การทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (n=1113)		สนับสนุน (ร้อยละของผู้ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง)										
	ไม่ทำกิจกรรม	ทำกิจกรรม	จ่ายค่าสมาชิกรายปี	จ่ายค่าสมาชิกตลอดชีพ	บริจาคให้พรรคการเมือง	เข้าร่วมกิจกรรมของพรรคสม่ำเสมอ	ติดตามข่าวสารของพรรคสม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับสมาชิกพรรคคนอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ	ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับผู้บริหารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ	ติดต่อร้องเรียนขอความช่วยเหลือจากผู้สมัครหรือส.ส. ของพรรค	มีช่องทางที่สามารถเสนอความเห็นต่อพรรคได้	เข้าร่วมประชุมในการประชุมของพรรค	อื่นๆ
40,001 – 50,000 บาท/เดือน	135 (87.66)	19 (12.34)	7 (36.84)	0 (0.00)	1 (5.26)	0 (0.00)	14 (73.68)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (10.53)	1 (5.26)	1 (5.26)
มากกว่า 50,000 บาท/เดือน	119 (70.00)	51 (30.00)	19 (37.25)	1 (1.96)	4 (7.84)	4 (7.84)	45 (88.24)	2 (3.92)	1 (1.96)	1 (1.96)	3 (5.88)	0 (0.00)	1 (1.96)
รวม	974	139	39	3	6	6	113	5	3	5	12	1	4
	(87.51)	(12.49)											
ค่า $\chi^2 = 58.231$, df = 4, Sig = .000													

ตารางที่ 57 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเลือกตั้ง
จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน		1) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำ ให้ท่านมี อำนาจใน การกำหนด นโยบาย/ มี โอกาส ผลักดัน นโยบาย	2) ท่าน เลือกพรรค การเมืองที่ เชื่อว่า จะ สามารถทำ ตาม นโยบายที่ ใช้ในการหา เสียงได้ อย่าง รวดเร็ว	3) ท่าน เลือกพรรค การเมือง ตาม อุดมการณ์/ ความเชื่อ ทาง การเมือง ของท่าน	4) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งเป็น ช่องทางที่ ท่าน สามารถ เลือก นโยบาย ตามความ ต้องการของ ท่านได้	5) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้ง สามารถ กระจาย ทรัพยากร ของสังคม/ ผลประโยชน์ สู่กลุ่มที่ หลากหลาย	6) ท่านเชื่อ ว่า การ เลือกตั้งเป็น ประชาธิปไตย 4 วินาที	7) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำ ให้ได้คนโกง บ้านกิน เมืองไป บริหาร ประเทศ	รวม
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน (n=311)	Mean	1.84	1.70	2.04	1.98	1.81	1.39	1.22	1.71
	SD	0.80	0.83	0.76	0.74	0.80	0.97	0.96	0.50
10,001 – 15,000 บาท/เดือน (n=224)	Mean	1.98	1.88	2.11	1.98	1.84	1.37	1.31	1.78
	SD	0.67	0.72	0.65	0.67	0.73	0.90	0.98	0.42
15,001 – 20,000 บาท/เดือน (n=225)	Mean	1.97	1.73	2.14	2.02	1.86	1.26	1.12	1.73
	SD	0.66	0.80	0.61	0.67	0.74	0.90	0.94	0.44
20,001 – 25,000 บาท/เดือน (n=96)	Mean	1.98	1.94	2.11	2.06	1.87	1.50	1.29	1.82
	SD	0.52	0.59	0.54	0.59	0.64	0.83	0.86	0.34
25,001 – 30,000 บาท/เดือน (n=96)	Mean	2.02	1.90	2.22	2.16	2.04	1.36	1.31	1.86
	SD	0.79	0.79	0.66	0.64	0.71	0.94	1.03	0.46
30,001 – 35,000 บาท/เดือน (n=30)	Mean	2.00	1.81	2.25	2.00	1.88	1.44	1.28	1.81
	SD	0.80	0.90	0.72	0.76	0.87	0.91	0.85	0.43

รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน		1) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำ ให้ท่านมี อำนาจใน การกำหนด นโยบาย/ มี โอกาส ผลักดัน นโยบาย	2) ท่าน เลือกพรรค การเมืองที่ เชื่อว่า จะสามารถทำ ตาม นโยบายที่ ใช้ในการหา เสียงได้ อย่าง รวดเร็ว	3) ท่าน เลือกพรรค การเมือง ตาม อุดมการณ์/ ความเชื่อ ทาง การเมือง ของท่าน	4) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งเป็น ช่องทางที่ ท่าน สามารถ เลือก นโยบาย ตามความ ต้องการของ ท่านได้	5) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้ง สามารถ กระจาย ทรัพยากร ของสังคม/ ผลประโยชน์ สู่กลุ่มที่ หลากหลาย	6) ท่านเชื่อ ว่า การ เลือกตั้งเป็น ประชาธิปไตย 4 วันที่	7) ท่าน เชื่อว่า การ เลือกตั้งทำ ให้คนโกง บ้านกิน เมืองไป บริหาร ประเทศ	รวม
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน (n=61)	Mean	1.88	1.91	2.27	1.97	1.86	1.42	1.23	1.79
	SD	0.70	0.81	0.62	0.56	0.71	0.97	0.92	0.43
รวม (n=1113)	Mean	1.93	1.80	2.12	2.01	1.86	1.37	1.23	1.76
	SD	0.71	0.78	0.67	0.68	0.75	0.93	0.95	0.45

ตารางที่ 58 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลัก
ของพรรคการเมืองที่เลือกและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	เห็นด้วย เพราะ ตรงตาม ความ ต้องการ/ ปัญหา ของท่าน	เห็นด้วย เพราะ ตรงกับ อุดมการ ณ์ทาง การเมือง ของท่าน	เห็นด้วย เพราะ ตรงตาม ความ ต้องการ ของสังคม	เห็นด้วย เพราะ เหตุผล อื่นๆ	ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตามที่ มีผู้แนะนำ	ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตัว บุคคลโดย ไม่สนใจ นโยบาย พรรค	ไม่เห็น ด้วย เพราะ เป็น นโยบาย ที่ไม่ สามารถ ทำได้จริง	ไม่เห็น ด้วย เพราะ เหตุผล อื่นๆ	เฉยๆ	รวม
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน	120 (38.59)	59 (18.97)	73 (23.47)	8 (2.57)	18 (5.79)	26 (8.36)	4 (1.29)	3 (0.96)	0 (0.00)	311 (100.00)
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	93 (41.52)	48 (21.43)	51 (22.77)	5 (2.23)	8 (3.57)	17 (7.59)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (0.89)	224 (100.00)
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	89 (39.56)	39 (17.33)	59 (26.22)	1 (0.44)	9 (4.00)	25 (11.11)	0 (0.00)	2 (0.89)	1 (0.44)	225 (100.00)
20,001 – 25,000 บาท/เดือน	21 (21.88)	25 (26.04)	33 (34.38)	1 (1.04)	5 (5.21)	10 (10.42)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (1.04)	96 (100.00)
25,001 – 30,000 บาท/เดือน	30 (31.25)	21 (21.88)	29 (30.21)	1 (1.04)	3 (3.13)	9 (9.38)	3 (3.13)	0 (0.00)	0 (0.00)	96 (100.00)
30,001 – 35,000 บาท/เดือน	10 (33.33)	10 (33.33)	6 (20.00)	1 (3.33)	1 (3.33)	2 (6.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	30 (100.00)
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน	27 (44.26)	14 (22.95)	15 (24.59)	0 (0.00)	2 (3.28)	3 (4.92)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	61 (100.00)
รวม	390 (37.39)	216 (20.71)	266 (25.50)	17 (1.63)	46 (4.41)	92 (8.82)	7 (0.67)	5 (0.48)	4 (0.38)	1043 (100.00)

ตารางที่ 59 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		1) เสนอกฎหมาย	2) ปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง	3) แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	4) ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล	5) แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง	6) แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ	7) แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม	8) ส่งเสริมการลงทุน	9) เพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน (n=311)	Mean	1.72	1.88	1.99	1.89	1.89	1.95	1.97	1.87	2.15
	SD	.64	.72	.74	.74	.77	.76	.78	.82	.74
10,001 – 15,000 บาท/เดือน (n=224)	Mean	1.81	1.81	1.99	1.90	1.91	1.96	1.96	1.91	2.11
	SD	.66	.75	.73	.75	.76	.74	.73	.74	.73
15,001 – 20,000 บาท/เดือน (n=225)	Mean	1.83	1.83	1.98	1.94	2.00	1.96	1.96	1.92	2.08
	SD	.58	.73	.67	.64	.62	.67	.68	.72	.65
20,001 – 25,000 บาท/เดือน (n=96)	Mean	1.93	2.02	2.06	2.09	2.07	2.16	2.16	2.04	2.21
	SD	.62	.63	.66	.65	.76	.64	.69	.65	.66
25,001 – 30,000 บาท/เดือน (n=96)	Mean	1.96	2.05	2.16	2.07	2.09	2.13	2.13	2.06	2.22
	SD	.60	.72	.73	.76	.77	.74	.76	.75	.71
30,001 – 35,000 บาท/เดือน (n=30)	Mean	2.17	2.20	2.07	2.33	2.17	2.27	2.27	2.13	2.33
	SD	.59	.61	.69	.61	.75	.69	.69	.63	.61
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน (n=61)	Mean	1.92	1.92	1.90	2.08	1.98	1.95	1.98	1.82	1.97
	SD	.71	.80	.94	.80	.85	.78	.83	.90	.91
รวม (n=1043)	Mean	1.83	1.90	2.01	1.96	1.97	2.00	2.01	1.93	2.13
	SD	.64	.73	.73	.72	.74	.73	.74	.76	.72

ตารางที่ 60 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้งจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		1) เสนอกฎหมาย	2) ปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง	3) แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	4) ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล	5) แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง	6) แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ	7) แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม	8) ส่งเสริมการลงทุน	9) เพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน (n=311)	Mean	1.95	2.17	2.20	2.08	2.06	2.14	2.13	2.06	2.29
	SD	0.75	0.71	0.82	0.82	0.86	0.82	0.82	0.83	0.76
10,001 – 15,000 บาท/เดือน (n=224)	Mean	2.04	2.17	2.25	2.21	2.15	2.21	2.18	2.13	2.33
	SD	0.73	0.70	0.74	0.74	0.80	0.77	0.76	0.75	0.67
15,001 – 20,000 บาท/เดือน (n=225)	Mean	2.12	2.12	2.27	2.23	2.22	2.19	2.22	2.18	2.32
	SD	0.65	0.75	0.76	0.72	0.77	0.81	0.78	0.75	0.72
20,001 – 25,000 บาท/เดือน (n=96)	Mean	2.25	2.41	2.44	2.41	2.33	2.36	2.38	2.33	2.47
	SD	0.73	0.61	0.66	0.63	0.76	0.74	0.76	0.74	0.66
25,001 – 30,000 บาท/เดือน (n=96)	Mean	2.13	2.36	2.43	2.30	2.26	2.31	2.32	2.27	2.39
	SD	0.78	0.74	0.78	0.80	0.85	0.82	0.83	0.86	0.80
30,001 – 35,000 บาท/เดือน (n=30)	Mean	2.23	2.40	2.37	2.27	2.27	2.23	2.17	2.23	2.30
	SD	0.68	0.50	0.67	0.69	0.74	0.73	0.75	0.73	0.75
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน (n=61)	Mean	1.80	2.21	2.13	2.15	1.95	2.08	2.16	2.11	2.20
	SD	0.87	0.69	0.92	0.85	0.90	0.82	0.84	0.84	0.79
รวม (n=1043)	Mean	2.05	2.21	2.27	2.20	2.16	2.20	2.20	2.16	2.32
	SD	0.74	0.71	0.78	0.77	0.82	0.80	0.79	0.79	0.73

ตารางที่ 61 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		1) สนับสนุน ผ่านการ ทำงาน การเมืองของ พรรค	2) สนับสนุน ผ่านนโยบาย ของพรรค	3) สนับสนุน ผ่านการ ตรวจสอบ รัฐบาลของ พรรค	4) สนับสนุน ผ่านโครงการ ต่าง ๆ ที่มา ลงในพื้นที่ ของท่าน	5) สนับสนุน ผ่านส.ส. หรือ ตัวแทนพรรค ในกิจกรรม ต่าง ๆ	6) สนับสนุน ผ่านการให้ ความ ช่วยเหลือ โดยตรง
ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน (n=311)	Mean	1.88	2.05	1.84	1.74	1.69	1.33
	SD	1.19	1.25	1.28	1.32	1.34	1.38
10,001 – 15,000 บาท/ เดือน (n=224)	Mean	2.12	2.21	2.06	2.02	1.96	1.56
	SD	1.17	1.15	1.20	1.28	1.29	1.35
15,001 – 20,000 บาท/ เดือน (n=225)	Mean	2.16	2.24	2.01	1.85	1.73	1.42
	SD	1.11	1.12	1.17	1.20	1.24	1.32
20,001 – 25,000 บาท/ เดือน (n=96)	Mean	2.18	2.30	2.09	1.97	1.94	1.70
	SD	1.17	1.17	1.26	1.27	1.32	1.35
25,001 – 30,000 บาท/ เดือน (n=96)	Mean	2.20	2.40	2.16	2.20	2.18	1.90
	SD	1.13	1.17	1.21	1.27	1.36	1.45
30,001 – 35,000 บาท/ เดือน (n=30)	Mean	2.31	2.25	2.25	2.13	2.19	1.78
	SD	1.20	1.27	1.24	1.16	1.38	1.43
มากกว่า 35,000 บาท/เดือน (n=61)	Mean	2.42	2.52	2.48	2.42	2.28	2.03
	SD	1.15	1.04	1.13	1.14	1.12	1.28
รวม (n=1113)	Mean	2.09	2.21	2.02	1.94	1.87	1.54
	SD	1.17	1.18	1.23	1.27	1.31	1.38

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี ต้องการตอบคำถามสำคัญคือ ประชาชนมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองอย่างไร ซึ่งมีคำถามย่อยเพื่อนำไปสู่การตอบคำถามหลักดังนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นใคร กลุ่มตัวอย่างทำอะไรในทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองอย่างไรบ้าง กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ ความคาดหวัง และได้รับการสนองตอบได้แค่ไหน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ของจังหวัดชลบุรี จำนวน 1113 คน เลือกตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยคำนึงถึงความครบถ้วนตามกลุ่มอาชีพและเขตการเลือกตั้งทั้ง 8 เขตของจังหวัดชลบุรีเป็นสำคัญ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์ ผลการศึกษาสรุปรุได้ดังนี้

ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนใกล้เคียงกัน มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 29 ปี 30 – 39 ปี 40 – 49 ปี และ 60 ปี ขึ้นไป กลุ่มละ ประมาณร้อยละ 20 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพผู้ประกอบการอิสระมากที่สุด รองลงมาคือ อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ และอาชีพรับจ้าง ตามลำดับ ครึ่งหนึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน และในภาพรวมร้อยละ 70 มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน ทั้งนี้ ประมาณ ครึ่งหนึ่งมีรายได้หลักแบบรายเดือน และ 1 ใน 3 มีรายได้ไม่แน่นอน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน ส่วนใหญ่มีภาระรับผิดชอบดูแลครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน 20,001 – 30,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 40,000 บาท/เดือน ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน และผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 95 ไม่มีตำแหน่งใดๆ ในชุมชน ร้อยละ 87.33 มีภูมิลำเนาในจังหวัดชลบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในช่วงเวลาการเลือกตั้ง กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยพิจารณาช่วงเวลาก่อน ระหว่าง และหลังการเลือกตั้ง พบว่า

ก่อนการเลือกตั้ง ผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 80 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองใดๆ มีเพียงร้อยละ 20 ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ในจำนวนนี้ครึ่งหนึ่งเป็นผู้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง 1 ใน 3 เคยร่วมลงชื่อแสดงจุดยืน และ 1 ใน 5 สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยมากจะเข้าร่วมกิจกรรมตามวาระโอกาส (ร้อยละ 35.71)

สำหรับปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 87.51 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง และมีผู้ที่การทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองเพียงร้อยละ 12.48 ในจำนวนนี้กิจกรรมที่ผู้ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง 4 ใน 5 ทำ คือ การติดตามข่าวสารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ การจ่ายค่าสมาชิกรายปี (ร้อยละ 28.06)

ระหว่างการเลือกตั้ง: เมื่อพิจารณาการรับข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามรับทราบข้อมูลของทุกพรรคจากช่องทางทีวี/วิทยุ มากเป็นอันดับแรก โดยรับทราบข้อมูลจาก ป้ายประกาศ เป็นลำดับรองลงมา เมื่อเป็นข้อมูลของพรรคพลังประชารัฐ พรรคเพื่อไทย พรรคไทยรักษาชาติ พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคภูมิใจไทย ขณะที่รับทราบข้อมูลของพรรคอนาคตใหม่ พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรคเสรีรวมไทยจากช่องทาง เฟซบุ๊ก เป็นอันดับรองลงมา ผลจากการรับรู้ข่าวสารพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อการเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้งเมื่อ วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมด คือ ร้อยละ 99.37 ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ในจำนวนนี้ลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งร้อยละ 94.30 และเป็นกาช่องไม่ประสงค์เลือกผู้ใดร้อยละ 5.70 โดยผู้ตอบแบบสอบถามลงคะแนนให้ผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐมากที่สุด (ร้อยละ 38.73) รองลงมาคือ พรรคอนาคตใหม่ พรรคเพื่อไทย และพรรคประชาธิปัตย์ คิดเป็นร้อยละ 30.68 18.02 และ 5.47 ตามลำดับ เหตุผลหลักในการเลือกผู้สมัครเป็นเหตุผลจากพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลจากตัวผู้สมัคร และเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิดซึ่งจะถูกนำมาเป็นเหตุผลในการพิจารณาเลือกน้อยกว่าด้านอื่นๆ

นโยบายที่ชื่นชอบของพรรคการเมืองที่เลือกโดยจัดลำดับความสำคัญของนโยบายที่ชื่นชอบจำแนกตามพรรคที่เลือกตั้ง พบว่า ผู้ที่เลือกผู้สมัครจาก พรรคพลังประชารัฐ ชอบนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ/ชิม ซุป ใช้/บัตรคนจน เป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจาก พรรคเพื่อไทย ชอบนโยบายแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจาก พรรค

ประชาธิปไตย ขอบนโยบายเบี้ยผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกผู้สมัครจาก พรรคอนาคตใหม่ ขอบนโยบายปฏิรูปกองทัพ ลดนายพล ลดอาวุธ ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร เป็นอันดับแรก

ระดับความสำคัญของบทบาทพรรคการเมืองต่อการลงคะแนนของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง: พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับบทบาทการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน มากที่สุด รองลงมาคือ บทบาทการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม บทบาทการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ บทบาทการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ตามลำดับ และให้ความสำคัญกับบทบาทของพรรคการเมืองในการเสนอกฎหมายเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนระดับความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้ง พบว่า พรรคการเมืองถูกคาดหวังให้มีบทบาทในการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ บทบาทในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และการปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง ตามลำดับ

หลังการเลือกตั้ง: ความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก ก่อน/ระหว่าง/และหลังการเลือกตั้ง หลังจากที พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี นำคณะรัฐมนตรีถวายสัตย์ปฏิญาณฯ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 และบริหารประเทศเป็นระยะเวลาประมาณ 4 เดือน (การเก็บข้อมูลของทีมีวิจัยในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ รู้จักพรรคการเมืองที่เลือก รองลงมาคือ ไม่เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ รับรู้นโยบายของพรรคการเมืองก่อนเลือกตั้ง และไม่เปลี่ยนความรู้สึก เพราะทราบบทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง โดยผู้ตอบแบบสอบถามประมาณ 1 ใน 4 เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก ทั้งนี้ เหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้เปลี่ยนความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่เลือก คือ การเล่นพรรคเล่นพวก มุ่งเหี่ยว ทำตามนโยบายไม่ได้ แม้บริหารงานได้แต่ไม่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ตรงจุดทำให้เศรษฐกิจแย่ เป็นต้น

**ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองในฤดูกาลเลือกตั้ง: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี
จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้**

*บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจาก
พรรคการเมืองจำแนกตามระดับการศึกษา*

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคพลังประชารัฐเป็นผู้ที่ไม่ได้ศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคอนาคตใหม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส. และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ตามลำดับ โดยทุกระดับการศึกษาเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เหตุผลจากตัวผู้สมัคร และเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามากกว่าร้อยละ 40 รู้จักพรรคการเมืองก่อนการเลือกตั้ง โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก ส่วนครึ่งหนึ่งของผู้ที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีรู้จักพรรคการเมือง โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองได้ พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไปส่วนใหญ่ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง โดยผู้ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. สามารถทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่นๆ รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และปริญญาตรี ตามลำดับ โดยกิจกรรมการลงชื่อแสดงจุดยืนเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทำเป็นอันดับแรก ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 30.033$, $df = 6$, $Sig = .00$)

อย่างไรก็ตามในการทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองพบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ขณะที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองแต่ละระดับการศึกษา พบว่า มากกว่าร้อยละ 70 ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับการศึกษาสามารถติดตามข่าวสารของพรรคเสมอ โดยในลำดับรองลงมาพบว่า กลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้นและกลุ่มปริญญาตรีการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองโดยการจ่ายค่าสมาชิกรายปี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรีสนับสนุนพรรคโดยการบริจาคให้พรรคการเมือง ขณะที่ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองเลย ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 45.080$, $df = 6$, $Sig = .00$)

ทุกกลุ่มระดับการศึกษามีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อการเลือกตั้ง ทุกกลุ่มการศึกษาเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก เพราะ ตรงตามความต้องการ/ปัญหาของตนเองเป็นอันดับแรก สำหรับบทบาทของพรรคการเมืองที่ทำให้ตัดสินใจเลือกผู้สมัคร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามระดับอนุปริญญา/ปวส. และต่ำกว่า ให้ความสำคัญกับบทบาทการเพิ่มสวัสดิการให้กับประชาชนเป็นอันดับแรก ขณะที่ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญกับบทบาทตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม เป็นอันดับแรก และผู้จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญกับบทบาทแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมเป็นอันดับแรก

สำหรับความคาดหวังต่อบทบาทของพรรคการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรีมีความคาดหวังต่อบทบาทในการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนมากที่สุด ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาคาดหวังต่อบทบาทการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของพรรคการเมือง และกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีคาดหวังในบทบาทการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมของพรรคการเมืองเป็นอันดับแรก โดยทุกกลุ่มระดับการศึกษาต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหาผ่านนโยบายของพรรคเป็นอันดับแรก

บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมืองจำแนกตามระดับอาชีพ

กลุ่มอาชีพที่เลือกพรรคอนาคตใหม่มากที่สุดคือ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ธุรกิจส่วนตัว และนักเรียน/นักศึกษา ส่วนอาชีพที่เลือกพรรคพลังประชารัฐเป็นอันดับแรก ได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ เกษตรกรเช่าที่ดิน เกษตรกรเจ้าของที่ดิน ผู้ประกอบการอิสระ รับจ้าง แม่บ้าน/พ่อบ้าน ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และข้าราชการบำนาญ โดยเกือบทุกกลุ่มอาชีพเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลจากตัวผู้สมัครและบุคคลใกล้ชิด เว้นแต่กลุ่มอาชีพเกษตรกรเช่าที่ดินและเกษตรกรเจ้าของที่ดินที่พิจารณาเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาจากตัวผู้สมัครมากกว่าเหตุผลอื่น

เกือบทุกกลุ่มอาชีพทำกิจกรรมทางการเมืองด้วยการทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองมากเป็นอันดับแรก ยกเว้นอาชีพเกษตรกรเช่าที่ดินและเกษตรกรเจ้าของที่ดินที่ร่วมมรณงค์หาเสียงมากที่สุด ข้าราชการบำนาญเดินขบวนประท้วงมากที่สุด และผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทำกิจกรรมลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่างๆ มากที่สุด ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับการทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่าอาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 42.076$, $df = 14$, $Sig = .00$)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรเช่าที่ดิน ผู้ประกอบการอิสระ รับจ้าง และอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้าน รวมถึงผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และข้าราชการบำนาญทั้งหมด ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง โดยกลุ่มอาชีพที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากที่สุดคือ อาชีพข้าราชการ รองลงมาคือ เกษตรกรเจ้าของที่ดิน สำหรับกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองที่ทุกกลุ่มอาชีพทำมากที่สุดคือ การติดตามข่าวสารของพรรคสม่ำเสมอ ผลการทดสอบ

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า อาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 48.704$, $df = 14$, $Sig = .00$)

เกือบทุกกลุ่มอาชีพมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทางบวกต่อการเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของตนเอง เป็นอันดับแรก อาชีพเกษตรกรเจ้าของที่ดินเชื่อว่า การเลือกตั้งไม่ได้เป็นประชาธิปไตย 4 วินาที เป็นอันดับแรก

ทุกกลุ่มอาชีพเห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายของพรรคการเมืองที่เลือก เกือบทุกกลุ่มอาชีพตัดสินใจเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาความสำคัญของพรรคที่บทบาทมีเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนมากกว่าบทบาทด้านอื่นๆ แต่อาชีพข้าราชการมีคาดหวังต่อบทบาทตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลมากเป็นอันดับแรก อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมเป็นอันดับแรก อาชีพผู้ประกอบการอิสระคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะมีบทบาทแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียงของพรรคการเมือง แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม และส่งเสริมการลงทุนเป็นอันดับแรกเท่ากันทุกบทบาท ขณะที่อาชีพอื่นๆ คาดหวังว่าพรรคการเมืองจะมีบทบาทเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนเป็นอันดับแรก

ระดับความต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองเมื่อประชาชนเผชิญปัญหา พบว่า อาชีพข้าราชการต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านการทำงานการเมืองของพรรคมากกว่าด้านอื่นๆ อาชีพเกษตรกรเช่าที่ดินต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านโครงการต่าง ๆ ที่มาลงในพื้นที่มากที่สุด อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชนนอกกระบวนต้องการให้พรรคการเมืองสนับสนุนผ่านส.ส. หรือตัวแทนพรรคในกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด อาชีพข้าราชการบำนาญและผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพต้องการสนับสนุนผ่านการตรวจสอบรัฐบาลของพรรคมากที่สุด ขณะที่อาชีพอื่นๆ ต้องการสนับสนุนผ่านนโยบายของพรรคมากที่สุด

บทบาททางการเมือง กิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง ความคาดหวัง และการตอบสนองจากพรรคการเมืองจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยและรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย

ผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่มากที่สุดอยู่ในกลุ่ม รายได้ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน โดยผู้มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท/เดือน เลือกพรรคอนาคตใหม่ และพรรคพลังประชารัฐมากเป็นอันดับแรกในสัดส่วนเท่าๆ กัน และกลุ่มรายได้อื่นๆ เลือกพรรคพลังประชารัฐมากกว่าพรรคอื่นๆ โดยทุกกลุ่มรายได้เลือกผู้สมัครโดยพิจารณาพรรคที่สังกัดมากกว่าเหตุผลด้านตัวผู้สมัครและบุคคลใกล้ชิด

มากกว่าร้อยละ 60 ของกลุ่มรายได้เฉลี่ย 20,001 – 25,000 บาท/เดือน 25,001 – 30,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกับพรรคการเมือง ขณะที่กลุ่มรายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน 10,001 – 15,000 บาท/เดือน 15,001 – 20,000 บาท/เดือน และมากกว่า 35,000 บาท/เดือน เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองได้ประมาณร้อยละ 40 กลุ่มรายได้มากกว่า 35,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ รองลงมา คือ การลงชื่อแสดงจุดยืน เช่นเดียวกับกลุ่มรายได้อื่นที่ทำกิจกรรม การลงชื่อแสดงจุดยืน เป็นอันดับ 2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 7.930$, $df = 6$, $Sig = .243$)

เมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมทางการเมืองจำแนกตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง และเดินขบวนประท้วง ในสัดส่วนเท่ากันและมีสัดส่วนสูงกว่ากิจกรรมอื่นๆ กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือน 20,001 – 30,000 บาท/เดือน และกลุ่มรายได้มากกว่า 50,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง มากเป็นอันดับแรก และลงชื่อแสดงจุดยืนเป็นอันดับที่สอง กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือน 30,001 – 40,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง มากเป็นอันดับแรก และสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นอันดับที่สอง กลุ่มรายได้ 40,001 – 50,000 บาท/เดือน ลงชื่อแสดงจุดยืนมากเป็นอันดับแรก และทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองเป็นอันดับที่สอง ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนกับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการร่วมกิจกรรมทางการเมือง (ค่า $\chi^2 = 24.491$, $df = 4$, $Sig = .000$)

เมื่อพิจารณาการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท เกือบร้อยละ 90 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง กลุ่มรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีสัดส่วนของผู้ที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากกว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 19.308$, $df = 6$, $Sig = .004$)

แต่หากพิจารณาตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย พบว่า กลุ่มผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยไม่เกิน 40,000 บาท/เดือน มากกว่าร้อยละ 90 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง และกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนสูงขึ้นจะมีสัดส่วนผู้ที่สามารถทำกิจกรรมทางการเมืองได้มากขึ้น ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ค่า $\chi^2 = 58.231$, $df = 4$, $Sig = .000$)

เมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนผู้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มรายได้ 15,001 - 30,000 บาท/เดือน กว่าร้อยละ 85 ติดตามข่าวสาร

ของพรรคสมาชิกเป็นสัดส่วนมากที่สุด ขณะที่ กลุ่มรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน 10,001 – 15,000 บาท/เดือน 30,001 – 35,000 บาท/เดือน และ มากกว่า 35,000 บาท/เดือน มีสัดส่วนของผู้ที่ติดตามข่าวสารของพรรคสมาชิกประมาณร้อยละ 75 สำหรับการจ่ายค่าสมาชิกรายปีเป็นกิจกรรมที่มีผู้สนับสนุนเป็นลำดับรองลงมา ในทุกกลุ่มรายได้ โดยกลุ่ม มากกว่า 35,000 บาท/เดือน มีสัดส่วนของผู้จ่ายค่าสมาชิกรายปีมากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ 15,001 – 20,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ตามลำดับ

ทุกกลุ่มรายได้มีความคิดเห็นค่อนข้างไปในทิศทางบวกต่อการเลือกตั้ง ทุกกลุ่มรายได้เห็นด้วย/สนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่เลือก กลุ่มรายได้ มากกว่า 35,000 บาท/เดือน ตัดสินใจเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาความสำคัญของบทบาทการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลเป็นอันดับแรก ขณะที่กลุ่มรายได้อื่นๆ พิจารณาทะหนักของพรรคการเมืองด้านการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนมากที่สุด ส่วนความคาดหวังต่อบทบาทของพรรคการเมือง พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 25,000 บาท/เดือน คาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองในการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน ขณะที่กลุ่มที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท/เดือน คาดหวังกับบทบาทในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจมากที่สุด และกลุ่มรายได้ มากกว่า 30,000 บาท/เดือน คาดหวังว่าพรรคการเมืองจะปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียงมากที่สุด

ทั้งนี้กลุ่มรายได้ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองผ่านการทำงานการเมืองของพรรคมากที่สุด และกลุ่มรายได้อื่นๆ ต้องการการสนับสนุน/การช่วยเหลือจากพรรคการเมืองด้วยการตรวจสอบรัฐบาลมากกว่าด้านอื่นๆ

จากข้อมูลข้างต้นจึงสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ย รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง และการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง กล่าวคือ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาไม่สูงนัก อาชีพไม่มั่นคง และมีรายได้น้อยมีความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองน้อยกว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า อาชีพมั่นคงและรายได้สูงกว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เกือบทั้งหมดเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้ง โดยทุกกลุ่มมีเหตุผลในการเลือกผู้แทนตามผลประโยชน์ทางชนชั้นของตนเอง

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก อาชีพไม่มั่นคงส่วนใหญ่เลือกพรรคพลังประชารัฐ ขณะที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูง อาชีพมั่นคง และรายได้สูงกว่าส่วนใหญ่เลือกพรรคอนาคตใหม่

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาไม่สูงนัก อาชีพไม่มั่นคง และมีรายได้น้อยให้ความสำคัญกับสวัสดิการ ขณะที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า มีอาชีพมั่นคงกว่า ให้ความสำคัญกับความโปร่งใสและความเป็นธรรม

อภิปรายผลการศึกษา

1) ผลการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 และลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ร้อยละ 38.73 เลือกผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน รองลงมา คือ พรรคอนาคตใหม่ พรรคเพื่อไทย และพรรคประชาธิปัตย์ คิดเป็นร้อยละ 30.68 18.02 และ 5.47 ตามลำดับ และผลการเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี ผู้ที่ชนะการเลือกตั้งเป็นผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน 5 เขต คือ เขต 1 เขต 2 เขต 3 เขต 4 และเขต 8 ส่วนอีก 3 เขต ได้แก่ เขต 5 เขต 6 และเขต 7 ผู้ที่ชนะการเลือกตั้งเป็นผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขต 6 ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอบางละมุง (ตำบลบางละมุง ตำบลหนองปลาไหล ตำบลตะเคียนเตี้ย ตำบลนาเกลือ) และอำเภอศรีราชา (ตำบลทุ่งสุขลา ตำบลบึง) ในเขตนี้ นายอิทธิพล คุณปลื้ม บุตรชายของนายสมชาย คุณปลื้ม (กำนันเป๊าะ) อดีต ส.ส. ชลบุรี และอดีตนายกเมืองพัทยา ลงสมัครในนามของพรรคพลังประชาชน แต่แพ้คะแนนเสียง นายจรัส คุ้มไข่น้ำ ที่ลงสมัครในนามพรรคอนาคตใหม่ จึงเป็นตัวอย่างที่สะท้อนภาพความผูกพันของอิทธิพลท้องถิ่นและเครือข่ายอุปถัมภ์ดั้งเดิมระหว่างนักการเมืองกับประชาชนในพื้นที่จังหวัดชลบุรีได้ค่อนข้างชัดเจน

การส่งผู้สมัครซึ่งเคยเป็น ส.ส. ในพื้นที่อยู่เดิม หรือเป็นเครือข่ายของนักการเมืองเดิมเช่นในจังหวัดชลบุรีนั้นยังพบปรากฏการณ์เช่นนี้ในจังหวัดอื่นๆ โดย สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ ได้วิเคราะห์กติกากเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เปลี่ยนแปลงกติกากเลือกตั้งซึ่งทำลายหลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญ (ฉบับประชาชน) พ.ศ. 2540 ที่ต้องการสร้างรัฐบาลที่เข้มแข็ง นายกรัฐมนตรีมาจากสภาผู้แทนราษฎร และมีระบบพรรคการเมืองที่เข้มแข็ง สู่ รธน. 2560 ที่ระบุให้นายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องมาจากการเลือกตั้ง ส่งผลให้พรรคการเมืองอ่อนแอ และรัฐบาลที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นรัฐบาลผสม ทั้งนี้การกำหนดกติกาเลือกตั้งใหม่คือ การมีบัตรเลือกตั้งใบเดียวสำหรับเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) แบบเขต จะทำให้พรรคการเมืองไม่แข่งขันเชิงนโยบายแต่หันกลับไปใช้ยุทธศาสตร์หลักคือการส่งผู้สมัครที่มีอิทธิพลในพื้นที่อยู่เดิมลงเลือกตั้งแทน (ณัฐกานต์ อมาตยกุล, 2561) อย่างไรก็ตามยุทธศาสตร์นี้ไม่ได้ผลในเขตเลือกตั้งทั้ง 3 เขต ของจังหวัดชลบุรี

สาเหตุที่พรรคอนาคตใหม่สามารถส่งผู้สมัครลงเลือกตั้งแล้วได้รับชัยชนะมาถึง 3 ที่นั่ง (พรรคพลังประชาชน 5 เขต) จากทั้งหมด 8 เขต แม้จะเป็นพื้นที่เดิมของพรรคพลังชลซึ่งชนะการเลือกตั้งถึง 7 จาก 8 เขต ในการเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2554 นั้น อาจเนื่องมาจาก

(1) พื้นที่ที่พรรคอนาคตใหม่ชนะ คือ อ.ศรีราชา และ อ.บางละมุง ซึ่งเป็นพื้นที่ชายทะเลที่มีแหล่งอุตสาหกรรม และเป็นแหล่งรายได้ด้านการท่องเที่ยว มีลักษณะประชากรทั้งที่เป็นผู้พำนักรออาศัยที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยในพื้นที่ ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานทั้งในระบบ และกลุ่มแรงงานนอกระบบหลากหลายอาชีพ ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่ดังกล่าวมีความหลากหลาย ส่งผลให้เครือข่ายการเลือกตั้งเดิมที่เคยใช้เครือข่าย “บ้านใหญ่” และเครือข่ายกลุ่มตระกูลการเมืองดั้งเดิมของชลบุรีใช้ไม่ได้ผลในพื้นที่ดังกล่าว

(2) นโยบายของพรรคอนาคตใหม่ที่ชูการผลักดันให้ประเทศไทยเดินเข้าสู่ “การสร้างรัฐสวัสดิการ” ซึ่งรวมถึงการสร้างสวัสดิการให้แก่แรงงานนอกระบบ น่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มข้างต้นได้ จึงทำให้พรรคอนาคตใหม่ได้รับชัยชนะในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองในการเพิ่มสวัสดิการให้ประชาชนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ บทบาทในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และการปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง ตามลำดับ และ

(3) หากพิจารณาคะแนนของผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน พรรคประชาธิปัตย์ พรรคอนาคตใหม่ และพรรคเพื่อไทย เปรียบเทียบกันระหว่างกาเลือกตั้ง ส.ส. ในปี พ.ศ. 2562 กับ ปี พ.ศ. 2554 พบว่า หากคะแนนของผู้สมัครพรรคพลังประชาชนมีฐานเสียงสำคัญมาจากพรรคพลังชลเดิม คะแนนของพรรคอนาคตใหม่ ในเขต 5 6 และ 7 อาจมาจาก (a) คะแนนของผู้สนับสนุนพรรคไทยรักษาชาติซึ่งมีฐานเสียงเป็นกลุ่มที่ลงคะแนนให้ผู้สมัครพรรคเพื่อไทยเดิม โดยพรรคไทยรักษาชาติส่งผู้สมัครลงเลือกตั้งในเขต 5 เขต 6 เขต 7 และเขต 8 ของจังหวัดชลบุรีแต่ถูกยุบพรรคไปก่อนเลือกตั้ง ผนวกกับ (b) ผู้เปลี่ยนใจจากพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งมีจำนวนผู้ลงคะแนนลดลงทุกเขตการเลือกตั้ง อาจเนื่องมาจากหากพิจารณานโยบายของพรรคประชาธิปัตย์จะพบว่าไม่มีความชัดเจนของนโยบายการจัดสวัสดิการให้แก่แรงงานนอกระบบซึ่งเป็นลักษณะหลักของประชาชนในพื้นที่ ด้วยเงื่อนไขดังกล่าวจึงเปลี่ยนการตัดสินใจของประชาชนที่เคยเป็นฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ให้ลงคะแนนให้กับพรรคอนาคตใหม่ได้ เมื่อรวมตัวเลขดังกล่าวพบว่าตัวเลขคะแนนเสียงของผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่ค่อนข้างใกล้เคียงกับจำนวนดังกล่าว

2) จังหวัดชลบุรีมีผู้ที่ชนะการเลือกตั้งมาจากพรรคพลังประชาชนและพรรคอนาคตใหม่ เมื่อจำแนกข้อมูลการสำรวจตามตัวแปรระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย (ตารางที่ 62) พบว่า ผู้ที่เลือกพรรคพลังประชาชนมีลักษณะ คือ เป็นผู้ที่อยู่ในระดับการศึกษาไม่เกินระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้าน รับจ้าง เกษตรกรเช่าที่ดิน ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีรายได้ของตนเองเฉลี่ยไม่เกิน

30,000 บาท/เดือน และมีรายได้ของครัวเรือนไม่เกิน 40,000 บาท/เดือน ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคอนาคตใหม่มีลักษณะคือ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีและอนุปริญญา เป็นกลุ่มนักศึกษา มีอาชีพพนักงานของรัฐ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ ข้าราชการ มีรายได้ของตนเองในกลุ่ม 30,001 – 35,000 บาท/เดือน และมีรายได้ครัวเรือนมากกว่า 40,000 บาท/เดือน ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนข้อเท็จจริงที่น่าสนใจคือ กลุ่มที่เลือกทั้งสองพรรคมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันค่อนข้างชัดเจน โดยกลุ่มที่เลือกพรรคพลังประชาชนเป็นกลุ่มที่มีโอกาส ความมั่นคงของอาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่ากลุ่มผู้ที่เลือกพรรคอนาคตใหม่ ซึ่งนำมาสู่คำถามที่น่าสนใจคือ เหตุใดกลุ่มดังกล่าวจึงเลือกพรรคพลังประชาชน และในทำนองเดียวกันเหตุใดอีกกลุ่มจึงเลือกพรรคอนาคตใหม่

ตารางที่ 62 ความแตกต่างของผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกพรรคพลังประชาชนกับอนาคตใหม่จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย

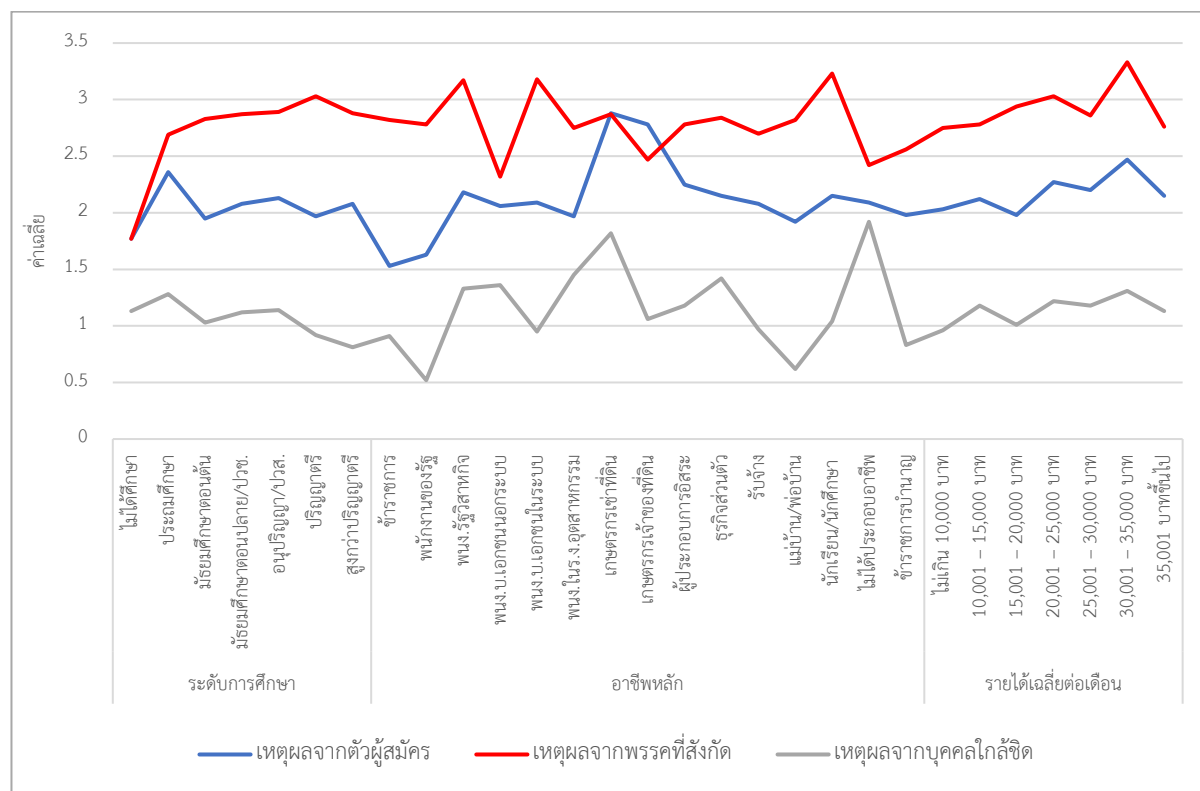
	เลือกพรรคพลังประชาชน	เลือกพรรคอนาคตใหม่
ระดับการศึกษา	ผู้ที่ไม่ได้ศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี	การศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส. และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
อาชีพ	แม่บ้าน/พ่อบ้านมากที่สุด รองลงมาคือ รับจ้าง เกษตรกรเช่าที่ดิน ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ผู้ประกอบการอิสระ เกษตรกรเจ้าของที่ดิน ข้าราชการบำนาญ และพนักงานบริษัทเอกชนนอกกระบบ ตามลำดับ	นักเรียน/นักศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ พนักงานของรัฐ พนักงานบริษัทเอกชนในระบบ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนนอกกระบบ พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม และธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ
รายได้เฉลี่ยของตนเอง	ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน มากที่สุด รองลงมาคือ 10,001 – 15,000 บาท/เดือน 15,001 – 20,000 บาท/เดือน 20,001 – 25,000 บาท/เดือน 25,001 – 30,000 บาท/เดือน มากกว่า 35,000 บาท/เดือน	อยู่ในกลุ่ม รายได้ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน มากที่สุด รองลงมาคือ มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท/เดือน
รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือนมากที่สุด รองลงมาคือ 20,001 – 30,000 บาท/เดือน 30,001 – 40,000 บาท/เดือน	40,001 – 50,000 บาท/เดือน มากที่สุด รองลงมาคือ 50,000 บาท/เดือนขึ้นไป

สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากนโยบายของพรรคพลังประชาชนที่มุ่งตอบสนองความต้องการของกลุ่มที่มีโอกาส อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจไม่มั่นคง อีกทั้งยังเป็นพรรคที่มีอำนาจในรัฐบาล

ในช่วงเวลาที่มีการจัดเลือกตั้งจึงสามารถดำเนินมาตรการช่วยเหลือประชาชนได้ชัดเจนมากกว่า เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ/ชิม ช้อป ใช้/บัตรคนจน นั้น เป็นนโยบายที่ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเลือกผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐ ขึ้นชอบเป็นอันดับแรก อีกทั้งนโยบายที่ใช้หาเสียงมีตัวเลขชัดเจนจึงน่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่เลือกได้ ดังตัวอย่างของนโยบายที่พรรคพลังประชารัฐใช้หาเสียง ได้แก่ (1) นโยบายเพิ่มค่าจ้างและค่าแรง (ค่าแรงขั้นต่ำ 400-425 บาท/วัน จบอาชีวะ เงินเดือนเริ่มต้น 18,000 บาท จบปริญญาตรี เงินเดือนเริ่มต้น 20,000 บาท) (2) นโยบายดูแลราคาสินค้าเกษตร ไม่ให้มีราคาต่ำกว่านี้ (ข้าวหอมมะลิ 18,000 บาท/ตัน ข้าวเจ้า 12,000 บาท/ตัน อ้อย 1,000 บาท/ตัน ยางพารา 65 บาท/กก. ปาล์ม 5 บาท/กก. มันสำปะหลัง 3 บาท/กก.) (3) นโยบาย “มารดาประชารัฐ” (ตั้งครรภ์รับ 3,000 บาท/เดือน สูงสุดไม่เกิน 9 เดือน ค่าคลอดบุตร 10,000 บาท ค่าดูแลเด็ก 2,000 บาท/เดือน) (4) นโยบายอื่นๆ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 1,000 บาท/เดือน ซึ่งจะจ่ายให้ผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปีทุกคน เท่ากัน ยกเว้นภาษีแม่ค้าออนไลน์ 2 ปี ลดภาษีบุคคลธรรมดา 10% พักหนี้กองทุนหมู่บ้าน 4 ปี ตั้งกองทุนพลังประชารัฐ หมู่บ้านละ 2 ล้านบาท (Workpoint News, 6 มิถุนายน 2562) เป็นต้น

3) ข้อค้นพบที่น่าสนใจประการหนึ่งที่ได้จากปรากฏการณ์ข้างต้น คือ แม้จังหวัดชลบุรีจะได้ชื่อว่า เป็นจังหวัดของกลุ่มตระกูลการเมือง หรือเครือข่ายบ้านใหญ่ แต่จากผลการสำรวจในภาพรวม และการจำแนกรายพรรค พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาเหตุผลจากพรรคที่สังกัดมากกว่า เหตุผลจากตัวผู้สมัคร และเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด (ภาพที่ 13)

ภาพที่ 13 ค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพหลัก และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ว่าเลือกพรรคการเมืองใด หรือเป็นกลุ่มระดับการศึกษา อาชีพ และกลุ่มรายได้ใด มีเหตุผลในการเลือกผู้สมัครจากพรรคการเมืองที่สังกัดเป็นสำคัญมากกว่าเหตุผลอื่น สำหรับเหตุผลหลักในการเลือกจากพรรคที่สังกัดนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนความชื่นชอบในนโยบายของพรรคเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความชื่นชอบในแกนนำพรรค ความชอบในอุดมการณ์ของพรรค และความชอบรายชื่อนายกรัฐมนตรีที่พรรคเสนอ ตามลำดับ และเป็นไปได้ว่าการใช้เครือข่ายความสัมพันธ์กับแกนนำพรรค/หัวหน้าคณะไม่ใช้ในการรับประกันผลการเลือกตั้งได้อีกนัก ดังนั้นประเด็นที่สิริพรรณ นกสวน สวัสดี ได้ตั้งข้อสังเกตว่ากติกการเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ในที่สุดแล้วจะทำให้พรรคการเมืองไม่แข่งขันเชิงนโยบายแต่หันกลับไปใช้ยุทธศาสตร์หลักคือการส่งผู้สมัครที่มีอิทธิพลในพื้นที่อยู่เดิมลงเลือกตั้งแทน (ณัฐกานต์ อมาตยกุล, 2561) นั้น อาจจะต้องรอดูการเปลี่ยนแปลงในระยะยาว เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยนี้ให้ความสำคัญต่อนโยบายที่พรรคการเมืองใช้หาเสียง และต่างก็มีความคาดหวังต่อบทบาทพรรคการเมืองหลังการเลือกตั้งว่าจะมีบทบาทในการเพิ่มสวัสดิการให้

ประชาชนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ บทบาทในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และการปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง ตามลำดับ

การเลือกผู้สมัครและพรรคการเมืองโดยคำนึงถึงพรรคการเมืองที่สังกัดเป็นสำคัญ โดยพิจารณา นโยบายของพรรค แกนนำพรรค อุดมการณ์ของพรรค และรายชื่อนายกรัฐมนตรีที่พรรคเสนอ นี้ มีบางประเด็นสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องทบทวนภูมิทัศน์การเมืองไทยของ อภิชาติ สถิตนิรามัย, ยุกติ มุกดาวิจิตร และนิติ ภาวครพันธุ์ (2556, หน้า 129) ที่ชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและโครงสร้างทางการเมือง ตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมาทำให้เกิดชนชั้นใหม่ที่เรียกว่า ชนชั้นกลางระดับล่าง ซึ่งถือเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงกลุ่มใหญ่ที่สุดของสังคม เป็นกลุ่มที่มีความคาดหวังและความต้องการเฉพาะของตนเอง และกลายเป็นฐานเสียงที่สำคัญที่สุดในทางการเมือง โดยพรรคการเมืองจำเป็นต้องพัฒนานโยบายสาธารณะแบบใหม่เพื่อหาเสียงจากชนกลุ่มนี้ อย่างไรก็ตามมีประเด็นที่งานวิจัยนี้พบต่างออกไป คือ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ใช่เพียงแค่ชนชั้นกลางระดับล่าง (รายได้ 5,000 – 10,000 บาท) เท่านั้นที่คาดหวังนโยบายจากพรรคการเมือง โดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่ว่าเลือกพรรคการเมืองใด เป็นกลุ่มระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ในกลุ่มใดต่างมีเหตุผลในการเลือกผู้สมัครจากโดยพิจารณาพรรคการเมืองที่สังกัดเป็นสำคัญ มากกว่าเหตุผลจากตัวผู้สมัคร และเหตุผลจากบุคคลใกล้ชิด ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับการสำรวจของ เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ ชิตพล ชัยมะดัน และสุปราณี ธรรมพิทักษ์ (2562) ซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่เขต 4 จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 24 – 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 อันเป็นช่วงเวลาก่อนการจัดการเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคการเมืองในการตัดสินใจเลือกตั้งมากที่สุด รองลงมา คือ ตัวบุคคล ข้อค้นพบดังกล่าวจึงสอดคล้องกันว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเลือกนโยบายของพรรคการเมืองเป็นสำคัญนั้น สะท้อนภาพการพัฒนาการเมืองของไทยคือ นโยบายของพรรคการเมืองมีความสำคัญต่อการเลือกตั้งมากขึ้น เนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกกลุ่มต้องการโอกาสในการกำหนดนโยบายรัฐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นว่ นโยบายของพรรคการเมืองมีความสำคัญต่อชีวิต และการเลือกตั้งเป็นช่องทางหนึ่งในการต่อรองเพื่อให้ได้นโยบายที่ตอบสนองความต้องการของตนเอง

4) การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองและการทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองไม่ใช่กิจกรรมที่ทุกกลุ่มการศึกษา อาชีพ และรายได้จะสามารถทำได้ โดยจากข้อมูลการสำรวจพบแนวโน้มว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่า (เช่น อนุปริญญา/ปริญญาตรี ขึ้นไป) มีอาชีพที่มั่นคงมากกว่า (เช่น ข้าราชการ) มีรายได้ครัวเรือนสูงกว่า (เช่น มีรายได้ครัวเรือนมากกว่า 40,000 บาท/เดือน) จะมีสัดส่วนของผู้ที่ทำกิจกรรมทางการเมืองและทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากกว่า (ตารางที่ 63) หรืออีกนัยหนึ่งคือ ผู้ที่มีรายได้น้อยมีแนวโน้มจะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองน้อยกว่า ผู้มีรายได้สูงมี

แนวโน้มเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองมากกว่า และสามารถสนับสนุนพรรคการเมืองได้มากขึ้นผ่านวิธีการอื่นที่ไม่ใช่เพียงการเลือกตั้งมากขึ้น ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ย รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยกับการทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพหลัก และรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมทางการเมือง และผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ย รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยกับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ย และรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง

ข้อค้นพบดังกล่าวอาจอธิบายได้จากข้อสรุปของ Irvin and Stansbury (2004) ซึ่งเสนอว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีเงื่อนไขสำคัญที่ต้องพิจารณาทั้งตัวบ่งชี้ด้านต้นทุนและตัวบ่งชี้ผลประโยชน์ที่ได้จากการมีส่วนร่วมนั้น กล่าวคือ เงื่อนไขที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องมีตัวบ่งชี้ด้านต้นทุนต่ำ และมีตัวบ่งชี้ผลประโยชน์สูง การมีต้นทุนต่ำจะเกิดขึ้นเมื่อประชาชนมีความพร้อมในการเป็นอาสาสมัคร ในโครงการที่ให้ประโยชน์แก่ชุมชนโดยรวม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มสำคัญไม่ได้อยู่ห่างไกลในเชิงภูมิศาสตร์ จึงสามารถเข้าร่วมประชุมได้โดยง่าย ประชาชนมีรายได้เพียงพอที่จะเข้าร่วมประชุมโดยไม่ทำลายความสามารถในการจัดเตรียมสิ่งจำเป็นให้ครอบครัว ชุมชนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทำให้การประชุมต้องการตัวแทนกลุ่มผลประโยชน์เพียงจำนวนไม่มากนักเพื่อเร่งกระบวนการตัดสินใจ และประเด็นที่ต้องการการตัดสินใจไม่ได้ต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้านที่ซับซ้อน ส่วนตัวบ่งชี้ผลประโยชน์สูงจะเกิดขึ้นเมื่อการเข้าร่วมของประชาชนจำเป็นต่อการทำลายสิ่งกีดขวางสำคัญในการตัดสินใจ มีการต่อต้านหน่วยงานของรัฐในระดับสูงและหน่วยงานของรัฐต้องการแสวงหาการมีส่วนร่วมจากสมาชิกของชุมชน ตัวแทนของชุมชนที่มีอิทธิพลสูงมีความเต็มใจที่จะทำงานในฐานะตัวแทน ผู้ประสานงานกลุ่มได้รับความเชื่อถือจากตัวแทนทุกคน และประเด็นที่พิจารณาได้รับความสนใจอย่างมากจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และอาจมีความเสียหายร้ายแรงหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ขณะที่เงื่อนไขที่ไม่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การมีตัวบ่งชี้ด้านต้นทุนสูงและมีผลประโยชน์ต่ำดังนี้ ตัวบ่งชี้ต้นทุนสูง ได้แก่ ประชาชนวางเฉยไม่เต็มใจจะเข้าร่วมพิจารณา พื้นที่มีห่างไกลเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมประชุม มีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ซึ่งทำให้การมีส่วนร่วมต้องใช้กลุ่มที่มีจำนวนขนาดใหญ่มาก ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีรายได้ต่ำไม่สามารถเข้าร่วมได้เนื่องจากต้องทำงานและต้องให้ความสำคัญกับครอบครัวก่อน ต้องการความรู้ด้านเทคนิคที่ซับซ้อน ประชาชนไม่ตระหนักในประเด็นที่นำมาพิจารณาสำหรับตัวบ่งชี้ด้านผลประโยชน์ต่ำได้แก่ ประชาชนโดยทั่วไปไม่ได้ต่อต้านหน่วยงานของรัฐบาล หน่วยงานเคยประสบความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยปราศจากการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น กระบวนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้ได้นโยบายที่ตรงตามความต้องการของประชาชน ประชาชนมีขนาดใหญ่ทำให้ยากลำบากในการรวมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การตัดสินใจของกลุ่ม

ไม่ได้รับความสนใจในการตัดสินใจเชิงนโยบาย การตัดสินใจของกลุ่มมีโอกาสจะเหมือนกับการตัดสินใจที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานของรัฐ

ข้อค้นพบจากการศึกษายังสะท้อนข้อเท็จจริงประการหนึ่งคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่มีเงื่อนไขความพร้อมทางเศรษฐกิจควบคู่ไปด้วย จากผลการศึกษามีข้อสังเกตว่า การเลือกตั้งอาจจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งพร้อมใจใช้สิทธิทางการเมืองอย่างเป็นทางการและชัดเจนที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การยกระดับประชาชนสู่สถานะพลเมืองที่ต้องการให้มีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะอื่นๆ เช่น การเดินขบวน การรณรงค์ การร่วมลงชื่อ การเขียนจดหมายร้องเรียน เป็นต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการจัดสรรทรัพยากร การยอมรับทางการเมือง การสัมผัสทางวัฒนธรรมทางการเมือง และเพื่อสร้างโอกาสในการตัดสินใจในทรัพยากรของสังคมนั้น อาจเป็นข้อเรียกร้องต่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งให้แสดงความเป็นพลเมืองโดยละเอียดเงื่อนไขในการดำรงชีวิตของบุคคล เช่น เงื่อนไขเวลา เงื่อนไขทางการเงิน เงื่อนไขความรู้ซึ่งรวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เมื่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจมีต้นทุนสูงกว่าข้อเรียกร้องถึงความเป็นพลเมืองอาจทำงานเป็นเครื่องมือกีดกันทางชนชั้นไปด้วยในขณะเดียวกัน ข้อเสนอที่ได้จากข้อค้นพบนี้คือ การสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในวิธีอื่นๆ นั้นต้องทำให้ต้นทุนการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่ำ เพื่อให้ประชาชนเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น

ตารางที่ 63 การทำกิจกรรมทางการเมือง และการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย

	ผลการศึกษา
ระดับการศึกษา	- ผู้ที่สำเร็จการศึกษาดังแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไปส่วนใหญ่ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง โดยผู้ที่จบการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. สามารถทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่นๆ รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และปริญญาตรี ตามลำดับ - การลงชื่อแสดงจุดยืน เป็นกิจกรรมที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทำมากเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. สูงกว่าปริญญาตรีเข้าร่วม - การทำกิจกรรมกับพรรคการเมืองพบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง - ผู้ที่สำเร็จการศึกษามากกว่าปริญญาตรีมีส่วนของผู้ที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองน้อยที่สุด - ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองเลย
อาชีพ	- มากกว่าร้อยละ 90 ของอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนนอกระบบ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรเช่าที่ดิน ผู้ประกอบการอิสระ รับจ้าง และอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้าน รวมถึงผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และข้าราชการบำนาญทั้งหมด ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง - กลุ่มอาชีพที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากที่สุดคือ อาชีพข้าราชการ รองลงมาคือ เกษตรกรเจ้าของที่ดิน
รายได้เฉลี่ยของตนเอง	- มากกว่าร้อยละ 60 ของกลุ่มรายได้เฉลี่ย 20,001 – 25,000 บาท/เดือน 25,001 – 30,000 บาท/เดือน และ 30,001 – 35,000 บาท/เดือน ทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกับพรรคการเมือง - กลุ่มรายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน 10,001 – 15,000 บาท/เดือน 15,001 – 20,000 บาท/เดือน และ มากกว่า 35,000 บาท/เดือน เข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองได้ประมาณร้อยละ 40 - กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท เกือบร้อยละ 90 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง กลุ่มรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีสัดส่วนของผู้ที่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองมากกว่า
รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	- กลุ่มผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยไม่เกิน 40,000 บาท/เดือน มากกว่าร้อยละ 90 ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง - กลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนสูงขึ้น จะมีสัดส่วนผู้ที่สามารถทำกิจกรรมทางการเมืองได้มากขึ้น

ข้อค้นพบของงานวิจัยในประเด็นนี้ คือ การเลือกตั้งอาจเป็นกิจกรรมทางการเมืองเพียงอย่างเดียวที่ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสามารถทำได้มากที่สุดเนื่องจากมีต้นทุนต่ำกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยวิธีอื่นๆ สอดคล้องกับข้อเสนอของ อภิชาติ สถิตินิรามัย (2554) เรื่อง รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ประชาชนไม่สามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้มากเท่าที่ควรทั้งการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และในการเข้าชื่อถอดถอนผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสมาชิกท้องถิ่นเนื่องจากมีต้นทุนปฏิบัติการ หรือต้นทุนธุรกรรม (transaction cost) ในการมีส่วนร่วมสูงมาก

เช่นเดียวกับการศึกษาเรื่องบททวนภูมิทัศน์การเมืองไทยของ อภิชาติ สถิตินิรามัย, ยุกติ มุกดาวิจิตร และนิติ ภาวครพันธุ์ (2556, หน้า 125) อธิบายลักษณะของพลเมืองใหม่ว่ามีลักษณะ คือ เป็นผู้ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ การยอมรับทางการเมืองวัฒนธรรม และการเข้าถึงทรัพยากรในสังคม ก้าวข้ามสู่การเป็นพลเมืองของรัฐและของประเทศมากกว่าคำนึงถึงเพียงแค่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง พลเมืองใหม่จึงสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดชีวิตของตนเองในประชาคมการเมืองของประเทศไทยได้มากขึ้น โดยพลเมืองใหม่มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ๆ ทางสังคมของเครือข่ายแนวราบหรือแนวนอน คือ มีเป้าหมายเพื่อสร้างอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน ทั้งนี้ความตื่นตัวทางการเมืองในฐานะพลเมืองใหม่จะคำนึงถึงการมีสิทธิมีโอกาสในการใช้ทรัพยากรในสังคมอย่างเป็นธรรม สร้างอำนาจการต่อรอง และรณรงค์ให้พลเมืองใหม่ทั้งหลายพร้อมใจกันในการเลือกตั้งโดยลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแบบเป็นกลุ่มก้อนเพราะเห็นว่าแนวโน้มที่จะได้ผู้สมัครที่ตนต้องการมีมากขึ้นผ่านการเลือกตั้ง พลเมืองใหม่จึงสนับสนุนการเมืองแบบการเลือกตั้งเนื่องจากในระบบการเมืองเช่นนี้สามารถเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ และจะได้รับผลประโยชน์จากนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลที่ชนะการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงของพลเมืองใหม่ (อภิชาติ สถิตินิรามัย, ยุกติ มุกดาวิจิตร และนิติ ภาวครพันธุ์, 2556, หน้า 135) ซึ่งเป็นข้อค้นพบที่ต้องการให้สังคมเห็นคุณค่าของการออกเสียงเลือกตั้งเนื่องจากเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ทุกคนในสังคมมีโอกาสใช้สิทธิใกล้เคียงกัน

5) โอกาสการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองและโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองที่ไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่มระดับการศึกษา กลุ่มอาชีพ และกลุ่มรายได้นี้ยังสะท้อนภาพตัวอย่างของโอกาสที่ไม่เท่ากันในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง นำไปสู่คำถามที่ว่าพรรคการเมืองจะเป็นพรรคของประชาชนได้หรือไม่ ผู้ที่มีรายได้น้อยกว่าจะมีโอกาสส่งเสียงความต้องการให้พรรคการเมืองที่จะเป็นผู้ออกแบบนโยบายได้อย่างไร ในประเด็นนี้จำเป็นต้องมองควบคู่กับระบบการเมืองว่ามีระบบการเลือกตั้งเป็นอย่างไร ในประเด็นนี้อาจต้องมีการศึกษาในเชิงลึกว่าแต่ละพรรคการเมืองมีกระบวนการกำหนดนโยบายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างไรบ้าง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีการเลือกตั้ง

พรรคการเมืองต้องการชนะคะแนนในการเลือกตั้งจำเป็นต้องมีกระบวนการกำหนดนโยบายที่สามารถชักจูงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้ เช่น พรรคพลังประชารัฐมีนโยบาย “สานต่อนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของ คสช.” พรรคอนาคตใหม่มีนโยบาย “ไทยเท่าเทียม สวัสดิการถ้วนหน้าครบวงจร” พรรคเพื่อไทยมีนโยบาย “กองทุนหมู่บ้าน บัตรทอง 30 บาทรักษาทุกโรค” พรรคประชาธิปัตย์มีนโยบาย “แก้จน สร้างคน สร้างชาติ” เป็นต้น ดังนั้น การเลือกตั้งพรรคการเมืองจึงบังคับให้พรรคการเมืองที่ถูกกำกับโดยสมาชิกพรรคที่มีโอกาสทางเศรษฐกิจสังคมมากกว่าเป็นเจ้าของพรรค แต่ยังคงต้องออกแบบนโยบายเพื่อประชาชนจำนวนมากในสังคมด้วย

ภาคผนวก

5. รายได้ของตัวเองโดยเฉลี่ย
- () 1. ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน () 2. 10,001 – 15,000 บาท/เดือน
- () 3. 15,001 – 20,000 บาท/เดือน () 4. 20,001 – 25,000 บาท/เดือน
- () 5. 25,001 – 30,000 บาท/เดือน () 6. 30,001 – 35,000 บาท/เดือน
- () 7. มากกว่า 35,000 บาท/เดือน
6. รายได้หลักของท่านเป็นแบบใด
- () 1. ไม่แน่นอนว่าจะได้เงินเมื่อไหร่ () 2. รายวัน
- () 3. รายเดือน () 4. เหม้าจ่ายตามงาน
- () 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....
7. สถานภาพสมรส
- () 1. โสด () 2. สมรส () 3. หม้าย/หย่าร้าง
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด (นับรวมตัวท่าน) คน
9. ความรับผิดชอบของท่านในครอบครัวตรงกับข้อความใดมากที่สุด (เลือกได้ 1 ข้อ)
- () 1. ท่านรับผิดชอบดูแลเฉพาะตัวท่านเอง
- () 2. ท่านเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดูแลสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว
- () 3. ท่านและสมาชิกในครอบครัวร่วมกันดูแลครอบครัวในสัดส่วนใกล้เคียงกัน
- () 4. สมาชิกในครอบครัวคนอื่นเป็นผู้ดูแลท่าน
- () 5. อื่นๆ โปรดระบุ
10. รายได้ของครัวเรือนโดยเฉลี่ย
- () 1. ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน () 2. 20,001 – 30,000 บาท/เดือน
- () 3. 30,001 – 40,000 บาท/เดือน () 4. 40,001 – 50,000 บาท/เดือน
- () 5. 50,000 บาท/เดือนขึ้นไป
11. ปัจจุบันท่านมีตำแหน่งใดในชุมชน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. ไม่มี () 2. กรรมการชุมชน/หมู่บ้าน () 3. อสม./อพม./ทสม.
- () 4. กำนัน () 5. ผู้ใหญ่บ้าน () 6. อื่นๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

12. ภูมิลำเนาเดิม (สถานที่เกิด)

จังหวัดชลบุรี

() 1) อำเภอเมืองชลบุรี (เขต 1) () 2) อำเภอเมืองชลบุรี (เขต 2) () 3) อำเภอพนัส

นิคม

() 4) อำเภอพานทอง (เขต 2) () 5) อำเภอพานทอง (เขต 3) () 6) อำเภอบ่อทอง

() 7) อำเภอเกาะจันทร์ () 8) อำเภอบ้านบึง () 9) อำเภอหนอง

ใหญ่

() 10) อำเภอศรีราชา () 11) อำเภอเกาะสีชัง () 12) อำเภอสัตหีบ

() 13) อำเภอบางละมุง (เขต 6) () 14) อำเภอบางละมุง (เขต 7)

() 15) จังหวัดอื่น โปรดระบุ

13. ภูมิลำเนาปัจจุบันในจังหวัดชลบุรี อำเภอ.....(ระบุหมายเลขตามข้อ 12)

14. ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือไม่

() 1. ไปเลือกตั้ง () 2. ไปเลือกตั้ง กาช่องไม่ประสงค์เลือกผู้ใด (ข้ามไปตอบตอนที่ 3)

() 3. ไม่ไปเลือกตั้ง (ข้ามไปตอบตอนที่ 3)

15. ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ท่านเลือกพรรคใด

() 1. พลังประชารัฐ () 2. เพื่อไทย () 3. ประชาธิปัตย์

() 4. อนาคตใหม่ () 5. ภูมิใจไทย () 6. เศรษฐกิจใหม่

() 7.ชาติไทยพัฒนา () 8. เสรีรวมไทย

() 9. พรรคอื่นๆ โปรดระบุชื่อพรรค/ชื่อหัวหน้าพรรค/ชื่อผู้สมัคร/

16. เหตุผลที่ท่านเลือกพรรคการเมืองดังกล่าว

เหตุผล	ระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือก				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช่เหตุผลในการเลือก
1) ชื่นชอบผู้สมัคร					
2) ผู้สมัครเป็น ส.ส. มาก่อน					
3) ผู้สมัครเคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่นมาก่อน					
4) ผู้สมัครมีความรู้					

เหตุผล	ระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือก				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช่เหตุผลในการเลือก
5) ผู้สมัครทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง					
6) ผู้สมัครมีเครือข่าย สามารถพึ่งพาได้					
7) ผู้สมัครมีฐานะทางเศรษฐกิจดี					
8) ผู้สมัครมีภาพลักษณ์ที่ดี					
9) ชื่นชอบแกนนำพรรค					
10) ชื่นชอบรายชื่อนายกรัฐมนตรีที่พรรคเสนอ					
11) ชื่นชอบนโยบายพรรค					
12) ชื่นชอบอุดมการณ์ของพรรค					
13) เลือกตามหัวหน้าพรรค					
14) เลือกตามผู้แนะนำ					
15) มีความสัมพันธ์เครือญาติ					

17. ท่านรู้จักพรรคการเมืองที่ท่านเลือกมาก่อนการเลือกตั้งหรือไม่

- () 1. รู้จัก โดย เข้าร่วมกิจกรรม และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ
- () 2. รู้จัก โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเสมอ
- () 3. รู้จัก โดย มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรคเป็นครั้งคราวตามที่สะดวก
- () 4. รู้จัก แต่ไม่เคยติดตามข่าวสารเกี่ยวกับพรรค
- () 5. ไม่เคยรู้จักมาก่อน

18. พรรคการเมืองที่ท่านเลือกมีนโยบายใดที่ท่านชื่นชอบมากที่สุด

- อันดับ 1
- อันดับ 2
- อันดับ 3
- () 4. ไม่มีนโยบายที่ชอบ

19. พรรคการเมืองที่ท่านเลือกมีนโยบายใดที่ท่านไม่เห็นด้วยมากที่สุด

อันดับ 1

อันดับ 2

อันดับ 3

() 4. ไม่มีนโยบายที่ท่านไม่เห็นด้วย

20. ท่านเห็นด้วยหรือสนับสนุนนโยบายหลักของพรรคการเมืองที่ท่านเลือกหรือไม่

() 1.1 เห็นด้วย เพราะ ตรงตามความต้องการ/ปัญหาของท่าน

() 1.2 เห็นด้วย เพราะ ตรงกับอุดมการณ์ทางการเมืองของท่าน

() 1.3 เห็นด้วย เพราะ ตรงตามความต้องการของสังคม

() 1.4 เห็นด้วย เพราะเหตุผลอื่นๆ โปรดระบุ(กรอกเหตุผลในช่อง 2.4)

() 2.1 ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตามที่มีผู้แนะนำ

() 2.2 ไม่เห็นด้วย เพราะ เลือกตัวบุคคลโดยไม่สนใจนโยบายพรรค

() 2.3 ไม่เห็นด้วย เพราะ เป็นนโยบายที่ไม่สามารถทำได้จริง

() 2.4 ไม่เห็นด้วย เพราะเหตุผลอื่นๆ โปรดระบุ

21. บทบาทของพรรคการเมืองดังต่อไปนี้มีความสำคัญต่อการเลือกของท่านในระดับใด

บทบาทของพรรคการเมือง	ระดับความสำคัญ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยมาก/ไม่สำคัญ
1) เสนอกฎหมาย				
2) ปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง				
3) แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ				
4) ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล				
5) แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง				
6) แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ				
7) แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม				
8) ส่งเสริมการลงทุน				
9) เพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน				

22. หลังการเลือกตั้ง ท่านคาดหวังให้พรรคการเมืองที่ท่านเลือกทำหน้าที่เหล่านี้ในระดับใด

หน้าที่ของพรรคการเมือง	ระดับความคาดหวัง			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยมาก/ไม่ คาดหวัง
1) เสนอกฎหมาย				
2) ปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียง				
3) แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ				
4) ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล				
5) แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง				
6) แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ				
7) แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรม				
8) ส่งเสริมการลงทุน				
9) เพิ่มสวัสดิการให้ประชาชน				

23. ความรู้สึกต่อพรรคการเมืองที่ท่านเลือก ก่อน/ระหว่าง/และหลังการเลือกตั้ง เปลี่ยนไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

- () 1.1 เปลี่ยน เพราะ รู้จักพรรคการเมืองมากขึ้น
- () 1.2 เปลี่ยน เพราะ รับรู้นโยบายของพรรคการเมืองมากขึ้น
- () 1.3 เปลี่ยน เพราะ เข้าใจบทบาทของพรรคการเมืองมากขึ้น
- () 1.4 เปลี่ยน เพราะเหตุผลอื่นๆ โปรดระบุ(กรอกเหตุผลในช่อง 2.4)
- () 2.1 ไม่เปลี่ยน เพราะ รู้จักพรรคการเมืองที่เลือก
- () 2.2 ไม่เปลี่ยน เพราะ รับรู้นโยบายของพรรคการเมืองก่อนเลือกตั้ง
- () 2.3 ไม่เปลี่ยน เพราะ ทราบบทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง
- () 2.4 ไม่เปลี่ยน เพราะเหตุผลอื่นๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 3 การรับข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง

24. ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมืองใดผ่านช่องทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 พรรค และ หลายช่องทาง)

พรรคการเมือง \ ช่องทาง	เฟซบุ๊ก	ยูทูบ	โซเชียลมีเดียอื่นๆ	ทีวี/วิทยุ	หนังสือพิมพ์	เพื่อน/ญาติ	หัวหน้าคะแนน	รถหาเสียง	ป้ายประกาศ
1) พลังประชารัฐ									
2) เพื่อไทย									
3) ไทยรักษาชาติ									
4) ประชาธิปัตย์									
5) อนาคตใหม่									
6) ภูมิใจไทย									
7) เศรษฐกิจใหม่									
8) เสรีรวมไทย									

25. พรรคการเมืองมีส่วนสนับสนุน/ช่วยเหลือท่านเมื่อเผชิญปัญหาใดๆ ด้วยกระบวนการต่อไปนี้ ในระดับใด

ประเด็น	ระดับความต้องการการสนับสนุน/ให้ความช่วยเหลือ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยมาก	ไม่สามารถทำได้
1) สนับสนุนผ่านการทำงานการเมืองของพรรค					
2) สนับสนุนผ่านนโยบายของพรรค					
3) สนับสนุนผ่านการตรวจสอบรัฐบาลของพรรค					
4) สนับสนุนผ่านโครงการต่าง ๆ ที่มาลงในพื้นที่ของท่าน					
5) สนับสนุนผ่าน ส.ส. หรือตัวแทนพรรคในกิจกรรมต่าง ๆ					
6) สนับสนุนผ่านการให้ความช่วยเหลือโดยตรง					

26. ท่านการทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมืองด้วยวิธีต่อไปนี้หรือไม่

- () 1. ไม่ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง
- () 2. ทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคการเมือง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 2) จ่ายค่าสมาชิกรายปี () 3) จ่ายค่าสมาชิกตลอดชีพ
- () 4) บริจาคให้พรรคการเมือง () 5) เข้าร่วมกิจกรรมของพรรคอย่างสม่ำเสมอ
- () 6) ติดตามข่าวสารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ
- () 7) ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับสมาชิกพรรคคนอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ
- () 8) ติดต่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองกับผู้บริหารของพรรคอย่างสม่ำเสมอ
- () 9) ติดต่อร้องเรียนขอความช่วยเหลือจากผู้สมัครหรือ ส.ส. ของพรรค
- () 10) มีช่องทางที่สามารถเสนอความเห็นต่อพรรคได้
- () 11) เข้าร่วมประชุมในการประชุมของพรรค
- () 12) อื่นๆ โปรดระบุ

27. ท่านมีความคิดเห็นต่อข้อความเหล่านี้อย่างไร

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ท่านมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย/ มีโอกาสผลักดันนโยบาย				
2) ท่านเลือกพรรคการเมืองที่เชื่อว่าจะสามารถทำตามนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงได้อย่างรวดเร็ว				
3) ท่านเลือกพรรคการเมืองตามอุดมการณ์/ความเชื่อทางการเมืองของท่าน				
4) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นช่องทางที่ท่านสามารถเลือกนโยบายตามความต้องการของท่านได้				
5) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งสามารถกระจายทรัพยากรของสังคม/ผลประโยชน์สู่กลุ่มที่หลากหลาย				
6) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งเป็นประชาธิปไตย 4 วินาที				
7) ท่านเชื่อว่า การเลือกตั้งทำให้ได้คนโกงบ้านกินเมืองไปบริหารประเทศ				

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

28. ท่านเคยร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่อไปนี้หรือไม่

☐ 1) ทำกิจกรรมร่วมกับพรรคการเมือง	☐ 2) เดินขบวนประท้วง
☐ 3) แสดงการต่อต้านเชิงสัญลักษณ์	☐ 4) ลงชื่อแสดงจุดยืน
☐ 5) รณรงค์หาเสียง	☐ 6) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางการเมือง
☐ 7) ยื่นหนังสือถึงหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง	☐ 8) ส่งจดหมายหรือเขียนเรื่องร้องเรียน
☐ 9) สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	☐ 10) ลงสมัครรับเลือกตั้งระดับต่าง ๆ
☐ 11) อื่นๆ โปรดระบุ	
☐ 12) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ (ใน google form กรอกในข้อ 29)	

29. ท่านทำกิจกรรมทางการเมืองตามข้อ 28 บ่อยครั้งเพียงใด

☐ 1. เสมอ	☐ 2. ตามวาระโอกาส	☐ 3. นานๆ ครั้ง
☐ 4. ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม		

ตอนที่ 5 นโยบายพรรคการเมืองพรรคอื่นๆ

30. ท่านชื่นชอบนโยบายใดของพรรคการเมืองอื่นที่ท่านไม่ได้เลือก

- อันดับ 1พรรค.....
- อันดับ 2พรรค.....
- อันดับ 3พรรค.....
- ☐ 4. ไม่มี

ชื่อผู้เก็บข้อมูล.....

ชื่อผู้บันทึกข้อมูลในระบบ.....

บรรณานุกรม

- จำนง อภิวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. (2532). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิรศักดิ์ ขำหรั่ง และ สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์. (2560). พัฒนาการพรรคการเมืองไทยภายใต้
พระราชบัญญัติพรรคการเมือง 2489-2550. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 11(24), หน้า 27-39.
- ชลบุรี ช็อก “อิทธิพล-ปรเมศวร์” พ่ายผู้สมัครโนเนม อนาคตใหม่!. (25 มี.ค. 2562). *ไทยรัฐ* จาก
<https://www.thairath.co.th/news/local/east/1528871>
- ณัฐกานต์ อมาตยกุล. (20 สิงหาคม 2561). *ก่อนกา อย่าลืมอ่าน ‘กติกา’ และโปรดศรัทธาการเลือกตั้ง:*
สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์. จาก <https://themomentum.co/interview-political-scientist-siriphan-noksuan-sawasdee/>
- เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ ชิตพล ชัยมะดัน และสุปราณี ธรรมพิทักษ์. (2562). *การสำรวจทัศนคติของ
ประชาชนต่อการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี*. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- ธนัญญ์ ศรีโอษฐ์ (2556ก). พลวัตของเครือข่ายอำนาจท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี. *วารสารร่วมพฤษภา*. ปีที่ 31
ฉบับที่ 2 (ก.พ.-พ.ค.): หน้า 49-76.
- ธนัญญ์ ศรีโอษฐ์ (2556ข). *พลวัตของเครือข่ายอำนาจท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีในยุคของการกระจาย
อำนาจสู่ท้องถิ่น*. ดุษฎีนิพนธ์สาขาวิชาไทยศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธโสธร ตูทองคำ. (2548). *เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย* (หน่วยที่ 1-
8). นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นุกูล ชื่นพัก, วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล และจิราพร ปลอดนุ้ย. (2561). พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อ
การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา. *ในการ
ประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9, กรกฎาคม*, หน้า 1741-1753.
เข้าถึงได้จาก <http://www.hu.ac.th/conference/conference2018/>
- นุชปภาดา ธนวิโรตม. (2557). *พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครนครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์* (วิทยานิพนธ์). พุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การกำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต
เลือกตั้ง. (16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 117 ตอนที่ 106ก, หน้า 26-
115, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/00019455.PDF>

- พรภิรมณ์ ศรีทองคำ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2558). ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้างอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 2(2), หน้า 32-44.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2544). *รัฐบาลผสม*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิไลไทย สมาคมรัฐศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- พิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 7(1), หน้า 190-202.
- วรเจตน์ ภาคิรัตน์. (ม.ป.ป.). การเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตย. Retrieved from URL www.nccc.go.th/constitution/News Upload/ 39_1_acharnvorachet01.doc
- วอยซ์ ทีวี. (2562). ชลบุรี – เลือกตั้ง 2562. จาก <https://election.voicetv.co.th/province/20>
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ. (2555). สถานภาพทางสังคมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.2554: กรณีศึกษาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 1(1), หน้า 103-118.
- วิเชียร ต้นศิริคงคล. (2555). การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 จังหวัดชลบุรี. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*. 4(3) (ก.ย.-ธ.ค.): หน้า 135-169.
- วินิจ ผาเจริญ. (2563). ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในพื้นที่เลือกตั้งซ่อมเขต 8 จังหวัดเชียงใหม่. *วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย*, 8(2), หน้า 91-101.
- วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, สุขุม นวลสกุล และวิทยา จิตนุพงศ์. (2558). *การเมืองและการปกครองไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง. (ม.ป.ป.). สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: สรุปผลการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2548 (แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง). จาก <http://opendata.ect.go.th/index.php/mp/mp1>
- สมพร เพ็ญจันทร์. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. *วารสารสารสนเทศ*, 14(2), หน้า 97-106.
- สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2548). *เอกสารการสอนชุดวิชา หลักพื้นฐานทางรัฐศาสตร์* (หน่วยที่ 1-9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2544). *ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2544*. กรุงเทพฯ: เดอะ มาสเตอร์ เจอร์นัล จำกัด.

- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2548). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548*. จาก https://www.ect.go.th/ect_th/download/article/article_20160713115155.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2551). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550*. จาก https://www.ect.go.th/ect_th/download/article/article_20170509150020.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2554). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554*. จาก https://www.ect.go.th/ect_th/download/article/article_20170405163102.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2562). *ประกาศผลการเลือกตั้ง*. จาก https://www.ect.go.th/ewt/ewt/ect_th/download/article/article_20190328165029.pdf
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี. (2557). *สรุปผลการเลือกตั้งอย่างไม่ทางการ*. จาก <http://www.thailandchonburi.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539680608&Ntype=2>
- สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์. (2561). *ระบบเลือกตั้งเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.
- สุรพล พรหมกุล และทองแพ ไชยตันเชือก. (2558). พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2557 ในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการธรรมศาสตร์*, 15(3), หน้า 33-40.
- หทัยกาญจน์ ตรีสุวรรณ. (2561). เลือกตั้ง 2562: เปิดบัญชีรายชื่อนักเลือกตั้งถูก “ดูด” ถูก “ดัน” ไปอยู่พรรคไหนบ้าง ? จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-46341533>.
- อเนก สุขดี, เสนีย์ คำสุข และปธาน สุวรรณมงคล. (2560). การก่อตั้งและบทบาททางการเมืองของสาขาพรรคการเมืองไทยภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. *วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 2(1), หน้า 72-89.
- อภิชาติ สถิตนิรามัย, ยุกติ มุกตาวิจิตร, นิติ ภาวครพันธุ์. (2556). *ทบทวนภูมิทัศน์การเมืองไทย*. เชียงใหม่: แผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดี สถาบันศึกษา นโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิชาติ สถิตนิรามัย. (2554). รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน. เอกสารประกอบงานสัมมนาวิชาการประจำปี 2554 ครั้งที่ 34 วันพุธ ที่ 20 กรกฎาคม 2554 เรื่อง “ได้เวลาปฏิรูป เพื่อเศรษฐกิจที่เป็นธรรม” โดย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์. (ม.ป.ป.). *การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ*. สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- โอฬาร ถิ่นบางเตียว. (2554). *พัฒนาการของโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นในภาคตะวันออก: วิเคราะห์ในเชิง เศรษฐศาสตร์การเมือง*. ดุษฎีนิพนธ์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โอฬาร ถิ่นบางเตียว. (2556). *กำนันเป่าไม้ได้เป็นเจ้าพ่อภาคตะวันออก. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*. 5 (3) (ก.ย.-ธ.ค.): หน้า 369-383.
- Workpoint News. (6 มิถุนายน 2562). *ยื้อนโยบาย พปชร. ค่าแรงขั้นต่ำ 420 บาท/วัน ข้าวหอม 18,000 บาท/ตัน ดูแลแม่ เด็ก คนชรา*. จาก <https://workpointnews.com/2019/06/06/pprp-policies-look-back1/>
- Irvin, Renee and Stansbury, John. (2004). Citizen Participation in Decision Making: Is It Worth the Effort?. *Public Administration Review* 64(1): 55 – 65. DOI: 10.1111/j.1540-6210.2004.00346.x
- Olsen, M.E. (1968). *The Process of Social Organization*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Sample Size Calculator. (2019). Available on: <https://www.calculator.net/sample-size-calculator.html?type=1&cl=99&ci=4&pp=60&ps=&x=106&y=23>